

10

ĐỐI

Lợn hiện tượng lè phê
trong xã hội ngay nay

tuan báo đổi lập cực ta không cộng sản

nhủ trương biên tạp chí **chu tú'** và nhóm **SÓNG**

ĐỜI

TUẦN BÁO ĐỜI LẬP CỰC TÀ KHÔNG CỘNG SẢN

10

PHÁT HÀNH MỖI SÁNG THỨ NĂM TRONG TUẦN

1 CHỦ ĐỀ : LẶN, HIỆN TƯỢNG LÈ PHÈ TRONG XÃ HỘI NGÀY NAY

- XÃ HỘI LÈ PHÈ : vươnghữu bột • LEPHEISM : tèè • KHÔNG LÈ PHÈ KHÔNG THAM NHÜNG LÀ TỰ SAT : người họ rắn.

2

CHÍNH TRỊ

- SỨC MẠNH VÒ ĐỊCH CỦA MIỀN NAM : KHOẢNG TRỐNG CHÍNH TRỊ VÀ LUẬT ĐÀO THẢI : nguyễn hưng đồng • ĐẠO VÀ ĐỜI : nguyễn duy hinh.
- DÂN CHỦ HAY ĐỘC TÀI : đời

3

VĂN NGHỆ

- MỖI NGÀY QUA ĐI : truyện ngắn của trùng dương • KẾ TỐI SAU : truyện dài của cungtichbiển • TÌNH ĐỜI : truyện dài nguyễn huy long.

4

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • TRUYỀN ĐỜI • TIỀN SỰ ĐỜI • SINH TỬ PHÙ • TRANG PHỤ NỮ. • TRANG THƠ ĐỘC GIẢ • CINÉ TIVI

ĐỜI ▼ NĂM THỨ NHẤT ▼ SỐ 10 ▼ TUẦN LỄ TỪ 20-11-1969 ĐẾN 27-11-1969	Chủ trương biên tập CHU TÙ và nhóm Sống	GIÁ 30đ
Tòa soạn 143-145 Cống Quỳnh Saigon Đ.T. 22.323 ▼ Chủ nhiệm Bà Trần thị Anh Minh	Giao dịch quảng cáo Hội ông Trường 143-145 Cống Quỳnh SAIGON	

dâú tranh cho đối

DÂN CHỦ HAY ĐỘC TÀI ?

Trong buổi điều trần trước Thương Viện, trả lời sự chất vấn của một nghị sĩ « Chánh phủ có biện pháp mạnh nào để trừng trị gian thương, nếu không thì... mất nước », Thủ Tướng đã nhấn mạnh nhiều lần : « chính phủ chỉ có thể hoạt động trong khuôn khổ pháp lý, trong khuôn khổ tự do, dân chủ, không thể làm mạnh, làm độc tài như Cộng sản v.v »

Cái nguy, cái yếu của ta là ở điểm này. Chúng ta bày ra nhiều hình thức dân chủ, nào hiến pháp, nào quốc hội, nào Tôi Cao Pháp viện v.v... Chúng ta bị mắc kẹt, bị bó tay, bị cầm tù trong những hình thức này, trong khi hoàn cảnh đất nước, hoàn cảnh chiến tranh bắt buộc chúng ta phải quyết liệt, phải làm mạnh để cứu vớt đất nước.

Một ví dụ cụ thể : Hiến Pháp của ta qui định rằng không có chế độ kiêm duyệt sách báo. Nhưng thực tế chiến tranh đòi hỏi phải duy trì một phần nào chế độ kiêm duyệt. Ngay ở nước Anh có truyền thống dân chủ vững mạnh, chế độ kiêm duyệt vẫn phải duy trì trong thời đệ nhị chiến tranh, huống chi là ở Việt Nam, ý thức dân chủ còn ấu trĩ. Cộng sản lại mai phục trong mọi địa hạt, lợi dụng sự tự do dân chủ của ta để hoạt động gần như công khai. Chính phủ của ta bị mắc kẹt, bèn phịa ra một số mệnh danh là « Phối Hợp Nghệ Thuật », cài sờ có cái tên đẹp đẽ này chỉ là một sở kiêm duyệt sách trái hình không hơn, không kém. Còn đối với báo chí, thi Phủ Tổng Thống phải đưa ra hết phúc nghị này đến phúc nghị khác về dự án qui chế báo chí để gián tiếp kiểm soát báo chí. Sở dĩ chính phủ không thể đường hoàng, thẳng thắn tuyên bố : « Lúc này chưa thể bãi bỏ kiêm duyệt được ? » là vì chính phủ mắc kẹt, vì hiến pháp đã qui định không có chế độ kiêm duyệt !

Điển hình nhất là vụ thuỷ kiệt ước. Muốn tự lực, tự cường muốn khởi bám vào Mỹ thì trước hết phải có tiền, phải bắt dân đóng góp. Chính phủ muốn qua mặt quốc hội, muốn đỡ mất thời giờ, bèn moi cái thuỷ kiệt từ thời ông Diệm ra áp dụng, tăng thêm thuế : Chính phủ tưởng như thế là hoạt động trong « khuôn khổ tự do dân chủ » tưởng như thế là gỡ được mồi kẹt, ai ngờ kẹt thêm : Hành Pháp bị Lập pháp kiện ra Tôi Cao Pháp viện là vi hiến ! Cho nên chính quyền cần phải dứt khoát, ngô cho ra ngô, khoai cho ra khoai, dân chủ thì dân chủ thực sự đi, độc tài thì cũng nói huých toet ra ! Nếu chính quyền, tự xét mình là thực sự vì dân vì nước, nếu chính quyền đủ can đảm nhận trách nhiệm, thì cứ tuyên bố là... độc tài đi !

« Cái hình thức tự do dân chủ vỏ hiên tại không có lợi cho chính quyền cũng như không có lợi cho quảng đại quần chúng, chỉ có lợi cho Việt Cộng và một thiểu số có tiền, có thế, lợi dụng tự do dân chủ để hành hành tác quái. Cho khéo kéo « mất nước » vì cái gọi là tự do dân chủ, chỉ có hình thức bên ngoài ».

ĐỜI

Có lẽ kiểu mẫu về lối sống lè phè là nhóm bảy ông hiền triết trong rừng trúc (Trúc lâm thất hiền). Họ cũng xứng đáng để được suy tôn làm tổ sư hippies. Sau khi nước Tàu trải qua mấy trăm năm loạn lạc, từ loạn khán vàng tới các cuộc tranh chấp súi quân, tranh cướp ngai vàng, bảy ông hiền là kết tinh của tinh thần lè phè trong xã hội đó. Những cái tên Nguyễn Tịch, Kê Khang, Nguyễn Hâm, Lưu linh... và cái phong trào « nói xuồng » (thanh đàm) của họ đã được cả văn học lẫn triết học ghi lại. Người thì ca tụng rượu (cố kim, thánh hiền tịch mịch hết, chỉ có bợm rượu còn lưu danh), người thì lấy quần treo lên ngọn tre ở giữa sân để thay cho cây nêu từ tà ngày tết Đoan Ngọ, người thì đi viếng đám tang mà vừa đi vừa gầy đàn nghèo ngoa hát, rồi sòng chung ở lộn, cởi trần, cởi trưởng, đàn ông bôi son phấn giả làm đàn bà, uống rượu ăn thịt ngay lúc cúng tang v.v. Cái lối sống thật là lè phè hết chỗ nói.

Một kiểu mẫu về lè phè nữa, là cụ Hi Di lão tổ Trần Đoàn, nghe nói cụ ngủ một trận dài cả 10 năm. Mà cụ Trần Đoàn, chính cụ cũng sống vào một thời loạn lạc, thời ngũ quý mà thi sĩ Đò Chiểu đã buộc tội trách đòi ngũ quý phân báng, sớm đâm tối đánh lăng nhẳng rồi dân.

Thời loạn nào cũng đưa tới một xã hội lè phè. Điều đó chúng ta đã học được ngay trong đời sống mình, khỏi cần cuốn sách nào hết.

Lè phè thế nào ?

Từ ngữ lè phè có lẽ xuất hiện đầu tiên từ trong quân đội. Phải chăng vì thế khi tôi phỏng vấn một vị trung úy ; « Theo anh, trong xã hội ta hiện nay, giới nào lè phè nhất ? — câu trả lời là « quân đội » Nhưng trong quân đội tầng lớp nào lè phè nhất ? — Như nhau cả. Đúng lý ra càng ở cấp bậc thấp bao nhiêu, thì mức độ lè phè càng cao bấy nhiêu, vì ở cấp bậc thấp, người ta bị dồn nén nhiều hơn, người ta tham tiếc cái địa vị của mình ít hơn, và người ta thành thật hơn. Anh binh nhì lè phè hơn anh hạ sĩ. Hạ sĩ lè phè hơn ông trung sĩ. Ông thượng sĩ lè phè hơn ông chuẩn úy, ông thiếu tá lè phè hơn ông trung tá v.v... »

XÃ HỘI LÈ PHÈ

• VƯƠNG HỮU BỘT

- LÀM LÈ PHÈ, NÓI LÈ PHÈ, SỐNG LÈ PHÈ, NGHĨ LÈ PHÈ.
- LÃO TRANG, HIỆN SINH, HIPPY HAY FREEPPY ?
- MỘT CĂN BỆNH, HAY MỘT PHƯƠNG THUỐC ?
- HỜI NHỮNG KẺ LÈ PHÈ TRÊN THẾ GIỚI, HÃY TẬP HỢP LẠI !

Tuy nhiên sự chênh lệch về mức độ lè phè lại được san sẻ cho bằng nhờ vào kỷ luật quân đội. Nghĩa là ông trung tá sẽ ngó chừng ông Thiếu tá, ông đại úy sẽ ngó chừng ông trung úy, ông thượng sĩ sẽ s่อง khép ông trung sĩ vào kỷ luật, ông trung sĩ sẽ phạt anh binh nhì đến nơi đến chốn nếu anh lè phè. Kết quả là mọi người giữ nhau trong một trạng thái thăng bằng,

Từ quân đội, từ ngữ lè phè đã lan rộng ra ngoài dân sự, để gia nhập vào kho ngôn ngữ chưa ghi vào từ điển của nước Việt Nam. Đôi với giới thanh niên thì những buổi

huấn luyện quân sự học đường đã giúp họ làm quen với từ ngữ mới mẽ này, khi họ bị gắn cho nhãn hiệu lè phè và bị phạt hit đất.

Hai giới trẻ trung và bén nhạy nhất trong xã hội là quân đội và sinh viên học sinh đã sử dụng chữ lè phè, như vậy là đủ để cho từ ngữ này trở nên chính thống. Từ đó người ta nói đến công chức lè phè, dân lao động lè phè, dân thất nghiệp lè phè...

Nhưng lè phè là thế nào ? Quả thật tôi đã cố ý lẩn tránh câu hỏi đó, lẩn tránh không đưa ra một định nghĩa cho cái từ ngữ khêu gợi đó. Mà bắt cứ một từ ngữ khêu gợi nào cũng đều khó định nghĩa. Những tiếng mà chúng ta vẫn nói hàng ngày như : chịu chơi, cù lẩn, phát pho, v.v... những tiếng đầy hình ảnh và cảm giác đó sẽ làm vỡ đầu những nhà soạn tự diễn

ngòi xệp xuống đất. Say quá ! Đến thế là lè phè hết cõi. Chúng tôi chắc rằng quí vị độc giả báo Đời sẽ còn có thể đóng góp cho chúng tôi nhiều mẩu chuyện lè phè hơn nữa. Nếu có chuyện thì xin quí vị cứ gửi về tòa soạn, chúng ta cùng mở một mục kẽ chuyện lè phè cho vui.

Còn trong giới công chức, chử lè phè cũng có nghĩa gần giống như lý, lười, vô trách nhiệm. Dân đút đơn vở rồi, cứ thủng thảng, đó là lè phè, chử thị ban xuống, hãy khoan khoan, đó là lè phè. Cấp trên yêu cầu làm việc gì, xin trả lại cho cấp trên, tôi chán mấy đồng lương tép khô này quá rồi, cần thi cử cho tôi nghỉ ; đó là lè phè. Việc chi nay chưa muốn làm, cứ để mai, mai lại để mốt... thế là lè phè.

Trong giới thanh niên viên học sinh kề cả giáo chức vào chung một loại, thì chử lè phè gần giống như chử vò lý tưởng. Ngày giờ hỏi một sinh viên tại sao anh chọn một phân khoa, một viện đại học nào đó, thi câu trả lời đầu tiên là « để lấy giấy hoàn dịch ». Còn chuyện nghề nghiệp, chuyện khuynh hướng khả năng v.v. là chuyện phụ.

Chuyện trau dồi kỹ thuật để phục vụ quốc gia, xã hội, lại càng là chuyện xa vời. Tôi hỏi một học sinh : tại sao bữa qua em trốn học, để ba em tới trường kiếm ? Đã bữa qua em đi coi ciné ? Phim gì ? Đã, ván bài định mệnh : Có hay không ?

XEM TIẾP TRANG 53

KHA TRẦN ÁC

Dấu hiệu «lạ»

Đồng nghiệp Chính Luận trong một bài xã luận lên tiếng cảnh giác rằng «đang có một âm mưu rộng lớn, nhằm chứng minh là các cơ cấu dân cử của chế độ này cùng với Hiến Pháp hiện thời, không còn đại diện cho nhân dân miền Nam V.N.» Bạn đồng nghiệp căn cứ vào những dấu hiệu lạ dưới đây :

Dấu hiệu «lạ» thứ nhất là một thiểu số tại Hạ viện, nhân vụ thuỷ kiêm ước, đòi mở một cụ: Trung cầu dân ý.

Dấu hiệu «lạ» thứ 2 là sự «xuất hiện sau một chuỗi ngày dài im lặng» của cựu Đại Tướng Dương Văn Minh, tuyên bố với báo Newsweek rằng «nếu cần xáo trộn để cứu nước thì cũng đáng» đồng thời ông đòi triệu tập Quốc dân đại hội.

Dấu hiệu «lạ» thứ ba là Thị Bình của MTGPMN. Phụ họa lời Đại Tướng Minh hí hửng loan báo rằng «sắp có xáo trộn ở Saigon.»

Và đồng nghiệp Chính luận kết luận «tất cả những sự kiện kẽ

GIỐNG BỐ

Một thiếu phụ trao đứa con nhỏ cho thế giới, rồi sầm susa đi coi xi nê. Mười một giờ khi trở về nhà, bà hỏi chị vú :

— Tôi đi, em có khóc không hả chị?
— Thưa bà không? Bà vừa đi khỏi con bế cậu lên giường là cậu nhầm mắt ngủ liền.

Thiếu phụ thở dài :

— Thật nó giống hệt bố nó.

trên đều do một bàn tay sắp xếp, dàn cảnh, có lớp lang thứ tự, từ việc ban hành hấp tấp những biện pháp kinh tế qua làn sóng phản đối được hướng trêch đi từ những tuyên bố lấp lửng của một ông cựu quốc trưởng đến ôm một hoài bão duy nhất là tranh nhau làm tay sai cho Mèo !

Đại Tướng là một chiến sĩ dân tộc, Đại Tướng cần dựa vào lực lượng, vào hậu thuẫn nhân dân, nếu Đại Tướng muốn gây xáo trộn để lật đổ chế độ hiện thời tại sao Đại Tướng lại tuyên bố trên báo ngoại quốc. Báo Việt Nam có phải cút đâu! Báo Việt Nam dù có «cứt» chẳng nữa cũng là một lực lượng, một hậu thuẫn dân tộc, tại sao Đại Tướng không dựa vào hậu thuẫn nhân dân lại cứ kén báo ngoại quốc.

Còn một dấu hiệu «lạ» nữa mà đồng nghiệp Chính luận quên không viết là cùng với sự lên tiếng của Đại Tướng Minh, nghị sĩ Trần Văn Đôn cũng lên tiếng, đưa ra chủ trương không liên kết với Tư bản cũng như không liên kết với C.S — nhưng sẵn sàng sống chung với cả Tư Bản lẫn Cộng Sản. Nghị sĩ Đôn không phải là một chính khách «ngây thơ cũ» ông thừa hiểu rằng không liên kết với Tư bản thì cũng chả sao, vì Tư bản đêch cần ai, nhưng Cộng sản thì không dung tha những kẻ lùng khùng đứng giữa, không liên kết. Đối với Cộng sản chỉ có 2 đường: một là anh theo tôi, hai là tôi cho anh đi đồng, đừng nói chuyện «không liên kết». Ông Đôn biết thế, nhưng ông vẫn lên tiếng, ông lên tiếng dùm ông... Pompidou

tại sao Đại Tướng không chọn một tờ báo Việt Nam nào để tuyên bố lại lên tiếng trên báo ngoại quốc, khiến người Mỹ tưởng lầm rằng các chính khách của ta đều ôm một hoài bão duy nhất là tranh nhau làm tay sai cho Mèo !

Đại Tướng là một chiến sĩ dân tộc, Đại Tướng cần dựa vào lực lượng, vào hậu thuẫn nhân dân, nếu Đại Tướng muốn gây xáo trộn để lật đổ chế độ hiện thời tại sao Đại Tướng lại tuyên bố trên báo ngoại quốc. Báo Việt Nam có phải cứt đâu! Báo Việt Nam dù có «cứt» chẳng nữa cũng là một lực lượng, một hậu thuẫn dân tộc, tại sao Đại Tướng không dựa vào hậu thuẫn nhân dân lại cứ kén báo ngoại quốc.

Còn một dấu hiệu «lạ» nữa mà đồng nghiệp Chính luận quên không viết là cùng với sự lên tiếng của Đại Tướng Minh, nghị sĩ Trần Văn Đôn cũng lên tiếng,

đưa ra chủ trương không liên kết với Tư bản cũng như không liên kết với C.S — nhưng sẵn sàng sống chung với cả Tư Bản lẫn Cộng Sản. Nghị sĩ Đôn không phải là một chính khách «ngây

thơ cũ» ông thừa hiểu rằng không liên kết với Tư bản thì cũng chả sao, vì Tư bản đêch cần ai, nhưng Cộng sản thì không dung tha những kẻ lùng khùng đứng giữa, không liên kết. Đối với Cộng sản chỉ có 2 đường: một là anh theo tôi, hai là tôi cho anh đi đồng, đừng nói chuyện «không liên kết». Ông Đôn biết thế, nhưng ông vẫn lên tiếng, ông lên tiếng dùm ông... Pompidou

và ông Trần định Lan, nguyên trưởng phòng phản gián của quân đội viễn chinh Pháp, hiện nay là một chán khứa lưu vong đang đi tìm đất ăn «cỏ».

Buồn thế đấy. Chung qui vẫn chỉ chỉ cái truyền thống vọng ngoại của Lê chiêu Thống. Đúng là cái vận của dân tộc đến lúc đó đến!

Ăn bản

Nghe nói, trong khi các ông nghị lớn tiếng đòi chính phủ giảm «chi», thì các ông đã tự động «chi» thêm cho mỗi ông mỗi tháng 10 ngàn đồng lấy cớ là để mỗi ông mướn một người thư ký mẫn việc cho các ông. Ngoài ra, có tin đồn các ông nghị còn chu đáo quyết định 1/3 những ông nghị nào rút thăm phải về vườn nay mai sẽ lãnh đủ cả ba năm lương nghị sĩ như các ông nghị sĩ không bị về vườn. Người dân không tưởng tượng nổi các nghị sĩ lại có thể ăn «bản» như rúa.

Sao không «chi» thêm cho mỗi cụ mỗi tháng 5 chục ngàn để mỗi cụ tậu một «nàng hẫu» đám bóp cho các cụ mệt mỏi vì mẫn việc nước! Và cái gì đâm bảo rằng các nghị sĩ mướn thư ký hay đút số tiền 10 ngàn vào túi để đi Chuồng Chó hay rút xì phé. Riêng về cái khoản trả ba năm lương cho các Nghị sĩ bị về vườn, nếu chuyện này có thực thì quả là bất cố liêm sỉ. Nhân dân có nguyên rúa, có chỉ trích bọn mặt dày mà dày này cũng bằng thừa, vì họ đã

BỦN XÌN

Trên xe buýt của Anh quốc, người ta đọc thấy : «Xin quý khách vui lòng đừng nói chuyện với tài xế».

Trên xe buýt của Pháp : «Cấm nói chuyện với tài xế».

Trên xe buýt của Đức : «Cấm ngặt nói chuyện với tài xế, bắt tước sẽ bị phạt».

Trên xe buýt của Tô Cách Lan : «Nói chuyện với tài xế sẽ được lợi gì không?»

**ĐỌC BÁO ĐỜI ?
Hãy tìm đọc ngay cuốn**

TÌNH ĐỜI, NGƯỜI ĐỜI, SỰ ĐỜI... ĐƯỢC PHƠI BÀY TRONG BUNG LUNG

ĐỂ VÀO ĐỜI

YÊU ĐỜI, CHÂN ĐỜI, SÀNH ĐỜI... VĂN CÀN ĐỌC BUNG LUNG

ĐỂ QUÊN ĐỜI

BUNG LUNG

của
ĐỖ ĐÌNH THIỀNG
BUNG LUNG

(đã có bán tại các nhà sách)

kỳ quái, là anh bệnh rẽ rẽ, nằm đó mà cái gì cũng biết, cái gì cũng đọc.. Anh hỏi Đầu gối :

— Anh đã đọc Kinh Hịch chưa.

— Chưa, Kinh Hịch là gì.

— Lạ lắm, anh phải đọc Kinh Hịch, tôi vừa nhận được một cuốn Kinh Hịch, tôi cho anh mang về mà đọc.

Rồi anh đưa cuốn «Kinh Hịch» cho Đầu gối. Kinh Hịch là một cuốn sách lậu, không có số kiểm duyệt. Nghe nói tác giả Kinh Hịch là một nghệ sĩ, một cao僧 si nghèo rớt mồng tơi, Anh có một cái nèn nhà. Anh bèn bán cái nèn nhà, lấy tiền, mua chữ in toàn những chữ in «cò sít» (corps six) là thứ chữ in nhỏ nhất, đem về tự tay xếp chữ cho tác phẩm Kinh Hịch, xếp chữ xong, anh mang đồ những chữ in xuống sông. In xong anh đem sách đi bán, hoặc biếu không. Ai muốn trả bao nhiêu thì trả, không trả cũng không sao.

Lý tưởng «đều»...

Nghe tin «giáo chủ» Nguyễn Đức Quỳnh bị đau nặng, có thể về chầu Trời chầu Phật, Đầu gối bèn đến thăm. Thì ra, giáo chủ bị «thượng thồ hạ tá» suýt đi đoong nhưng đã bình phục.

Gặp Đầu gối, ông vua nói, mở máy nói, nói liên miên suốt mấy tiếng đồng hồ. Đầu gối hỏi : «anh có ăn uống gì được không» thì giáo chủ cười xòa :

— Ăn, ia, ngủ, đụ, tôi đâu biết tới bốn cái khoái đó. Cái lý tưởng nó đều thế đấy.

Trước kia, lý tưởng của tôi là theo mác-xít, nghiên cứu mác-xít bây giờ là chống mác-xít, một nửa cuộc đời theo Mác, một nửa cuộc đời chống Mác, thế là mất mẹ nó cả cuộc đời lý tưởng nó đều quá... anh nhỉ...

Rồi anh nói tôi những hoạt động văn nghệ trong nước. Điều

Kinh Hịch là «chịch» của Lực Việt tức Lực lượng liên kết quốc gia Việt. Muốn gia nhập Lực Việt, kè thi đê lầm, mà cũng khó lầm. Dưới đây là những điều kiện của lênh nhập Lực Việt :

i) Phải đọc kỹ, không sót một chữ nào trong Kinh Hịch. Phải

Nhà xuất bản SÁNG TẠO đã in lại cuốn sách bán chạy và gây sôi nổi dư luận nhất trong năm, cuốn sách đã làm tắc giả lao dao vắt vả, làm người viết bài khen phải ở tù :

Chuyện cấm đàn bà

Của ĐẶNG TRẦN HUÂN

Dày hơn ấn bản thứ nhất, 30 tranh vẽ và bìa sơn dầu HIẾU ĐỆ, 4 mẫu Offset, láng.

thuộc lòng «câu thần chủ và tay quyết».

2) Phải tự tìm cho mình hai chữ để làm họ và tên mới, đó là danh lực của mình (chỉ hai chữ không có đậm). Tên càng lạ đẽ khó trùng với người khác càng tốt. Tên các loài hoa nên đẽ dành để đặt tên cho phái nữ, đó là những chữ : Hoa, Lan, Liên, Lài, Lê, Lý, Mơ, Mai, Mận, Đào, Cúc, Phượng Lệ, Liêu...v.v

3) Phải làm lê nhaper vào đêm tối. Phải lấy ánh sáng của nến hoặc đuốc làm chính, phải mang theo

Vương phong Lan. Mới nhận được Truyện ngắn, Đang đọc, sẽ trả lời sau. Biết từ lâu Lan học ở Đại học Sư Phạm, cần gì phải đoán.

Ông Năm. Ông chỉ có thể gửi từng truyện ngắn nếu được chúng tôi sẽ đăng trên báo. Còn việc xuất bản chúng tôi chưa tính.

Tú Ki Rảng. Chưa nhận được bài thơ nào của anh. Anh đẽ tôi hỏi lại anh Hà thượng Nhàn. Bây giờ xin anh cứ gửi tiếp, Thành mến.

Trần minh Quang. — Đồng ý hoàn toàn những điều Quang viết trong thư. Bất mãn hay chán nản vô ích. Cbi còn cách duy nhất : kiên nhẫn và chịu đựng như ông cha chúng ta, như thế hệ trước đã chịu đựng, chờ một ngày khai hòn.

Tô đình Sự. — Bài lục bát thật hay. Dĩ nhiên là đăng rồi. Rất vui mừng. Thành mến.

Paul đức Dzien. — Bài thơ trào phúng thật hay nhưng tiếc có nhiều câu thất vận. Còn mấy bài kia chưa đăng được.

Mai văn Thời. — Xin ghi nhận đề nghị của ông.

GIANG THI — Bài thơ «tuột dù» có nhiều câu thất vận nhất là những câu 7 bắt lén tám, tuy nhiên rất có «thò». Mong nhận được những bài khác.

một tờ nhật báo 4 trang lớn, phải mặc áo lê 2 cờ.

4) Khi làm lê nhaper, phòng chỉ thắp một cây nến lớn, gắn trên bàn với một quyền kinh hịch và hai áo cờ. Người chủ lê đứng ở cuối phòng, người phụ lê đứng bên bàn đối diện với chủ lê ở chân tường bên kia người nguyện nhập đứng bên trên tờ nhật báo gấp đôi trải dưới đất sát tường, tay cầm một áo cờ, người chủ lê vỗ tay ba cái chậm rãi thay lời hô nghiêm, thay lời báo lê bắt đầu, người phụ lê lấy áo

Võ Hữu Tiến — Lê Văn Phụng
Đã nhận được bài. Đang đọc. Về bài đoán vẫn sẽ trả lời sau.

Võ Lan Hân — Đã nhận thêm truyện ngắn thứ hai của cô chưa đọc, nhưng chắc chắn được phải hoi lâu vì hiện truyện ngắn còn kha nhiều của những người gửi trước. Sẽ gửi nhuận bút truyện thứ nhất đến cô. Nhẽ ra đã gửi nhưng không biết địa chỉ.

Nguyễn thụy Khanh. Sẽ đăng bài cho Thùy Tiên.

Đặng Hữu Đạo và Phạm viết Bình mấy bài thơ vui vui lâm, nhất là bài «tình con cúc tia», nhưng có vẻ riêng tay, «trà du trú hậu» quá. Mong nhận được bài khác với đẽ tài cảnh ngộ chung.

Vũ triều Lynch. Dĩ nhiên báo Đời có đăng thơ tự do. Phan nhiều là thơ Tự Do cả. Có 1 bài thơ của Lynch đã chọn : Bài T.M.T.Y».

Trần Phượng Hoàng. Báo Đời số 2 còn một ít, muốn mua xin gửi 30đ00 tem (cò) cộng cước phí cũng bằng tem về tòa báo, với địa chỉ rõ ràng.

Tú Trọt. Sẽ đăng bài «mặt vận» Cứ gửi tiếp.

Tâm Tâm Thanh Có thể biểu Thanh báo Đời số 2. Hãy gửi tem và địa chỉ rõ ràng về tòa soạn. Bài thơ chưa đăng được.

Kiếp cõi đơn. Đã nhận được 2 bài thơ. Xin gửi cho những sáng tác khác.

Ng Sinh Từ : Sẽ đăng bày tỏ. Mến

cờ trên bàn trao cho chủ lê và... cả 3 người cùng mặc áo cờ vào, phụ lê trao cho chủ lê cây nến và Kinh Hịch, chủ lê tay phải cầm Kinh Hịch tay trái cầm cây nến đẽ trước ngực, trong khi đó, ở phía bên kia sau khi mặc xong áo cờ thì người nguyện nhập ngồi xếp bằng trên tờ báo hai tay úp lên đầu gối, mắt đăm đăm nhìn ngọn nến chừng 5 phút : tĩnh, sáng, quyết, khi chủ lê giơ thẳng chéch 2 tay kinh nến ra trước mặt thì người nguyện nhập đứng dậy, cúi cầm láy tờ nhật báo tiến tới trước chủ lê, chụm dứm giữa tờ báo lại, vặn ở 3 khoảng tờ báo cho tờ báo biến thành một gậy... bùi nhùi tay phải đưa **gậy báo** lên châm cho cháy 1 phần 3 ném xuống đất, phải tập làm thử vài lần trước ngày làm lê đẽ tờ «gậy báo» đó vừa tầm lồng cồng không chặt quá đẽ cháy gọn rồi người nguyện nhập cũng giơ chéch tay trái đặt lên Kinh Hịch nói rằng : **danh lực tôi là... tôi đã đọc kỹ Kinh Hịch, tôi nguyện nhập Lực Việt để làm do dân tộc Việt mau mới mạnh mẽ.**

Người chủ lê chuyền Kinh Hịch và nén sang tay người phụ lê rồi bắt tay người nguyện nhập dù là trai hay gái và nói :

Từ nay, chúng ta thân thương nhau bằng tình đồng đạo — và coi như lê nhaper xong.

Trên đây, Đầu gối đã giới thiệu lê nhaper Lực Việt. Dưới đây xin giới thiệu một đoạn văn trong Kinh Hịch :

Hởi đồng bào thân, đồng bào yêu, những kẻ không hèn...

Những người dám dẹp dứt cũ hủ, đập đạp thành kiến, cắt cát riêng tư ! hãy ít nhất phải có

Giới thiệu sách mới

Tuần báo Đời nhận được tác phẩm THÂN PHẬN TRÍ THỨC của Vũ Tài Lực do tác giả gửi tặng, sách dày trên 300 trang, trình bày trang nhã do nhà xuất bản Việt Chiến ấn hành. Đài sê có bài nhận định và cuốn sách này.

ĐỜI

nhiều người hy sinh một phần riêng tư lớn nhỏ nào mà đóng góp vào đại nghĩa thì đại nghĩa mới trỗi nênn đại nghĩa «cứu nước là thật cứu nhà là thật cứu chính ta» núi Tân Viên cao sừng sững do những hạt đất đá nhỏ bé hợp thành, đại dương mênh mông kia là những giọt nước mặn mòn góp lại làm thành, nói thế thì chỉ cần chút thông minh luận ra là hiểu ngay rằng : «trước những cảnh bi thảm nước sôi lửa thiêu dân tộc này chỉ có kẻ vô sỉ mới dám mỉa mai nói : cháy nhà hàng xóm bình chân như vại... tôi còn phải lo cho yên ấm vợ con tôi trước đâ, rồi ngụy biện đẽ che lấp lỏng ích kỷ nông cạn của mình, có tẽ gia mới trị quốc... dân giàu nước mới mạnh... con tôi một đàn thiêu gạo một ngày thì ai nuôi, thiêu tiền học một tháng thì ai dậy... thiêu 5 đồng thì ai cho đi xe... tôi còn mẹ già... tôi còn người yêu nơi xóm nhỏ... ở góc đại lộ tung bừng... tôi còn phải đâm đầu vào những túi sách đẽ thi cho đậu kỳ tới... kéo lở dở một đòn... tôi còn... tôi còn... tôi còn thì giờ

đẽ bạc bài giải trí «tiêu sầu»... tôi ngán những danh từ lớn rồi... chính trị bẩn thỉu lầm ! tôi biết quá rồi ! tôi không thích làm lớn tôi chỉ thích làm nhỏ ! vài tập thơ văn, mảnh vờn, bạn thiết...

Dù kiêu hay nhã giả, nhã thật tay teo... tất cả những người «khôn» ấy chỉ là những kẻ đào ngũ trốn nợ lánh mặt, trong mặt vênh vang chênh cháo của thứ nhã giả, khôn giả, nguy tạo đẽ ich kỷ những kẻ ấy không có quyền kiêu hanh hoặc chê trách cái gì của dân tộc anh dũng này, những kẻ ấy chỉ là tám gùi của dân tộc này dù là phong lan, càng là thứ phong lan càng cao khen kiêu càng có nhiều hoa mỹ đẽ che đậy sự hường thụ ích kỵ càng là kẻ có tội với dân tộc, chính sự hờ hững đẽ như sự lười tôi của trí thức đẽ làm cho dân tộc này trồng rau muống mà biến thành giây thép gai, trồng lúa đẽ trở nên bần chông cào cúa dân tộc này, một dân tộc có những tiềm lực thần thoại bị lôi cuốn vào địa ngục, hỏa ngục của những ma quỷ nhận danh, đội lốt anh hùng...

ĐẦU CỐI TRẢ LỜI BẠN ĐỌC

— THƯƠNG SĨ GIÀ TIỀN ĐỒN BIÊN GIỚI đã nhận được thư. Cám ơn. Chỉ biết cố gắng được chút nào hay chút ấy. Không thể làm hơn được.

— Ông NGUYỄN VĂN NĂM Nguyễn thiện Thuật : xin cứ gửi tôi tòa soạn. Gặp tôi vào buổi sáng.

— TRẦN MINH QUANG : Gắng sống cháu ạ. Đừng chửi tiên sư đời.

— TRẦN THỊ THU : Chính bác cũng không biết bài thuoc chua cạn thị có hiệu nghiệm hay không, và cũng đã liên lạc với ông đồng y sĩ có bài thuoc kẽ trên.

— NGƯỜI NON CÔI : Cám ơn về những cảm nghĩ trong thư. Đúng như bạn nói. Không thể làm hơn được.

— NGUYỄN VĂN KHUÊ : Đến gặp bác vào buổi sáng, Chưa nghĩ ra được điều gì giúp cháu.

Tho TRẠNG ĐỐP

chăm chỉ là nhầm

Bệnh LÈ PHÈ bệnh đáng yêu,
Chúng ta mắc phải đă nhiều năm nay.
Bánh mứt nghe máy bay gầm thét
Nghìn thứ xe còi hét oang oang !
Người xuôi kè ngược vội vàng,
Nối đuôi lợp lợp hàng hàng như nêm !
Tiếng động cơ vang rền bất tận,
Lại đầy đường bụi lắn khói xe,
—Lại nghe ruồi nhặng vo ve,
Tranh nhau diễn cái trò hè nhố nhăng !
Tranh nâng tạ bung mâm bê đều,
Tranh bầm thưa lời khiếu bách thanh.
—Lại nghe sôi động chiến tranh,
Ngày đêm đì đợt dùng đoàn chán ghê !
Còn kéo mái lê thê buồm nản,
Còn kéo hoài thê thảm oan khiên !

Lại nghe tiếng khóc hai miền,
Nghẹn ngào nước nở dân đen kêu Trời !
Trời lười biếng rong chơi năm tháng,
Ngồi vuốt râu gãi háng đêch nghe !

Lại nghe con vợ nó chê,
Lấy chồngThor thán hết mê nỗi ngài.
Ngài chịu khó đói dài hơn chõ !

Túi ngài khô cái khố ngài khô !

Lại nghe thằng ngọng thằng ngô,
Chui vào làng báo hé hò kiếm ăn,
Chúng coi chúng như thần như thánh
Văn chương kêu như khánh như chuông !

Lại nghe ầm i Hý Trưởng,
Thượng thò Hạ thụt mẩn tuồng đến hay !

Các đào kép day tay mắm miệng.
Cứng ra điều cả tiếng bênh dân !

Thì ta chăm chỉ là nhầm,
Không lè phè cũng thiệt thân lầm mà.

Ăn cơm nguội vác voi lớn,
Mình hăng say mình tốn công thoi !

Thôi, mình cam phận nhỏ nhoi,
Lè phè mình cố học đòi mới ngoan.

TRẠNG ĐỐP

truyện
Trùng-Dương

mỗi ngày đi qua

«...Ngày này khoả lấp ngày khác, mỗi ngày qua đi với công việc chưa hoàn tất, những cái phải làm, những nơi phải đến, những người phải thăm, những lời phải nói, mỗi cá nhân chính nó là cái gì chưa hoàn tất, không thể hoàn tất, không thể hoàn tất ngay từ khi nó vừa được sinh ra...»

WILLIAM SAROTAN.

Chiếc cầu thang bằng gỗ hơi dốc, cầu bắn, vì chán người và vì không được lau chùi bao giờ. Mùi hôi từ căn bếp và nhà cầu nơi chân cầu thang xông ra đến lợm giọng. Cầu thang chia thành hai khúc, nằm gần nhau gác lên nhau hơi giống hình tròn ống vì khoảng không gian

nơi đặt cầu thang quá hẹp. Tại khúc cầu thang ngoặt có hai căn phòng xếp, cửa đối diện nhau.

Căn phòng xếp bên này tương đối rộng, do một gia đình làm nghề thợ may chiếm ngụ, gồm hai vợ chồng và ba đứa con nhỏ. Người chồng mỗi sáng ăn mặc chỉnh tề, đi ăn sáng ở một tiệm đâu đó quanh khu họ ở, rồi trở về với mấy tờ báo trên tay, cởi bỏ chiếc áo sơ mi, chỉ còn mặc chiếc quần dài và cái áo may-ô cởi tay, bắt đầu do đó, cắt cho đến khi đêm xuống. Đôi khi vào buổi sáng, ông ta dắt theo mấy đứa nhỏ đi ăn sáng. Đường như, buổi sáng là khoảng thời gian duy nhất ông ta rời khỏi căn phòng thấp, hẹp, chỉ có một chiếc cửa sổ nhỏ mỗi chiều nứa thóe đón khi trời từ ngõ hẻm cụt nho bên hông nhà. Từ ngày Lữ lấy vợ, tiệm may của ông bị đầy từ căn phòng trên lầu xuống căn gác xếp này, để lấy chỗ làm nhà bếp cho cặp vợ chồng mới cưới. Đường như, bà mẹ Lữ muốn ông ta dọn đi khỏi đây. Nhưng ông ta li lợm, không chịu đi dù căn phòng xếp thấp hẹp và nóng bức. Bởi khách quen biết chỗ này quá rồi. Người vợ phụ với chồng trong việc may khâu và làm cơm cho gia đình trong căn bếp nơi chân cầu thang. Khách của họ phần lớn gồm những cô vũ nữ, bán ba, người nọ mách người kia kéo đến đặt may áo quần vì tiền công giá phải chăng và đồ may đẹp. Gia đình người thợ may sống và làm việc âm thầm với mấy cô thợ may sáng đến tối, tối về. Cuộc sống của họ không dư dả, nhưng sung túc, trong nhà cũng có tủ lạnh, ti vi, ra đi ô, quạt. Cuộc sống với những tiện nghi tối thiểu, không từ khước một ai, miễn là có chút tiền để mua sắm!

Người đàn ông thợ may có vẻ an nhiên tự tại, đôi khi hơi có vẻ lạnh nhạt: ông ta không mồi mọc, cũng chẳng níu kéo, tán tỉnh khách hàng như một số các ông thợ may khác, tuy lúc nào cũng với một sự đối xử niềm nở cần thiết vừa phải.

Đối diện căn gác xếp của gia đình người đàn ông thợ may là một căn gác xếp nhỏ hơn, do người cô của Lữ chiếm ngụ. Cô Duyên trạc bộ ba mươi bảy, ba mươi tám tuổi,

cô làm nghề bán thuốc lá trước một rạp hát bóng cách chỗ cô ở khoảng một căn phố dài. Cô đi vắng suốt ngày, khi thì bán hàng, lúc nào buồn tinh cờ nghỉ bán hàng, gửi quầy thuốc lá tại một nhà gần đấy, theo chúng bạn đi chơi lung tung, khi Chợ lớn lúc Chợ Cầu Muối có khi ra khỏi thành phố đi Thủ Đức, Biên Hòa hay Cáp. Quyên chỉ gặp cô Duyên có vài lần gì đó tại căn phòng của vợ chồng Lữ đã được sửa sang, bài trí theo kiểu Nhật, từ ngày Lữ lấy vợ. Có một lần, Quyên đi làm về buỗi trưa, tạt qua chơi với vợ chồng Lữ, thấy cô đang ngồi giúp Bích rán chả giò ngoài ban công (lúc ấy hai vợ chồng Lữ chưa đòi lại được căn phòng do gia đình người đàn ông thợ may thuê đã lâu ở phía sau).

Trong cách phục sức của cô Duyên, Quyên tưởng cô là người làm công cho vợ chồng Lữ. Nhưng khi nghe cô xưng mày tao với Bích. Quyên hỏi ra mới biết cô là cô của Lữ. Trong cô có vẻ thoải mái theo cách thế độc lập của cô. Lúc nào cô thấy thích làm bếp cho vợ chồng Lữ thì cô làm, vừa làm vừa nói chuyện gẫu với Bích — những mẩu chuyện cô nói chẳng ăn nhập gì với nhau, với những nhân vật xuất hiện không hề được giải thích hay giới thiệu, làm như người nghe cũng quen biết với những nhân vật đó như cô đang quen biết vậy. Bích thường nghe với nụ cười hiền hòa, đôi khi còn làm bộ ngạc nhiên kêu lên: «Thật hả?» «Thế cơ à?» «hay nhỉ?» — «Ngộ quá ta!» v.v... Tóm lại, kể từ ngày trở thành nàng lâu gia đình Lữ nói chung, và cháu đầu cô Duyên nói riêng, Bích chưa hề làm cô Duyên phật lòng bao giờ. Cô Duyên quý Bích lắm. Cô thấy Bích tuy học cao (chẳng gì cũng cùng học một lớp ở Đại học với Lữ, cái

thắng cháu lì lợm mà biết điều, nóng nảy mà cũng ôn hòa hơn bất cứ ai ở trong họ), mà tính tình Bich lại đơn giản — quá đơn giản, nhất là ở cách phục sức: trong khi các cô gái cùng tuổi thi đua mặc tây, đầm, thi Bich lại chỉ quen với áo dài, quần đen, đi guốc, tóc cát ngắn theo kiểu Nhật Bản, Bich thật dễ thương, thật hiền lành, thật trong sáng. Và cô mừng cho Lữ biết chọn và chọn đúng được cô vợ ngoan như Bich. Có lẽ thoát đầu cô không thích Bich vì cái trán cao bord

bình của nàng. Nhưng Bich mau chóng thu phục được cảm tình của cô Duyên 1 cách dễ dàng. Cô Duyên mang nặng mặc cảm tự ti, vì trong họ, mình cô lết bết nhất, không chồng con, không tiền bạc, nhà thì ở nhờ chị dâu (vì ba Lữ đã mất từ mấy năm nay). Nhưng Bich khéo đánh trúng vào tâm lý của cô, khi nói: «Không ai được như cô. Sống không ràng buộc. Muốn làm thì làm, muốn chơi, thì chơi, có thì ăn, chẳng có thì nhìn. Đúng là nếp sống của một nghệ sĩ.» Có Duyên thường khoái chí cười tít cả mắt. Phải, cô chỉ khác các đào kép cải lương ở chỗ không diễn tuồng thôi. Nhưng chẳng phải chính vì thế mà cô có được cái tự do trọn vẹn đấy sao? Các đào, kép cải lương còn bị lê thuộc vào sân khấu. Chứ như cô, cô chẳng bị lê thuộc vào ai, chẳng bị lê thuộc cái gì. Trong phút giây cô quên phút cái điều thường làm cô buồn tủi và

bản khoán, là khi về già, khi không thể tự làm đề mưu sinh, cô sẽ sống nhờ vào ai đây. Không, bây giờ cô chẳng hối nào mà lo nữa. Cô ít đau ốm, cô có quyền tin tưởng rằng về già cô vẫn ngồi bán thuốc lá được, cô vẫn có thể kiếm ăn lẫn hồi chảng phải nhờ cây một ai. Có con có cháu bây giờ lo chuyện linh tráng cho chúng nó mà chẳng khổ hơn hay sao? Cô sung sướng khi nhớ Bich, cô khâm phục ra mình là một thư nghệ sĩ hơn cả một nghệ sĩ đích thực. À ra nghệ sĩ là kẻ sống phóng túng, không ràng buộc đầy, và càng không ràng buộc bao nhiêu, càng nhiều nghệ sĩ tính bấy nhiêu đây. Vậy mà từ hồi nào đến giờ, cô tưởng chỉ có các đào kép cải lương diễn tuồng hồn hôi mới là nghệ sĩ mà thôi. Ra thế, như vậy cô không thương Bich, và mừng cho Lữ sao được.

Mấy đêm bị pháo kích gõe quá, Bich nài nỉ cô lên ngủ chung với vợ chồng nàng. Cô Duyên thấy thương cho hai đứa cháu. Cô thường nói: «Có chúng mày còn trẻ, còn ham sống, nên sợ. Chứ như tao đây một thân một mình, chết cũng chẳng sao. Hà hà, lên ngủ thì lên ngủ. Cố chết thì chết chung cho vui. Minh tao chết, hay để hai đứa bày chết tao ở lại, thì cũng buồn. Rồi cô cười tít cả mắt, thân hình đầy đà của cô rung rinh tròng đến vui. Những lúc nghe cô Duyên nói như

Nụ cười nước Ý

Một cô gái ở Milan bị chồng bắt gắp quả tang ngay trên giường đang ngoại tình với một người đàn ông, bảo chồng:

— A, mình lợ thật! Tôi không hiểu mình ngại cái ánh chàng nay cái nỗi nào: ngày đến tên hắn, tôi còn không biết nữa cơ mà!

HƯƠNG HUYỀN TRINH

276A – LÊ VĂN DUYỆT – SAIGON

danh) Nhạc Tiền Chiến Từ 1945. Nhạc Thời Trang, Vũ Trường, Phòng Trà, Tuồng Cải Lương, Tân Cờ, Nhạc Cờ Điện Tây Phương. • Quý vị muốn gửi quà cho bà con và con em & Ngoại Quốc không gì bằng Mèt Cuốn Băng Kinh Phat, Chau Văn, Ca Bác, Ca Hué, Truyền Kiều, Nhạc Tiền Chiến. Có bán sẵn đủ loại băng Stereo, Mono, Cassette. Nhận sang băng giao gấp. PHOTOCOPY chụp đủ các loại giấy tờ bằng máy Điện Tử RICOPY. Rõ, đẹp, lấy ngay, không làm hư bản chính. Nhận gửi đi các tỉnh. (MỎ CỦA: Sáng 8g—12g. Chiều 3g—7g30)

THU BĂNG

ĐẦY ĐỦ : Ca Bác, Hát Cờ Đầu, Ca Hué Chè Cờ (thâu rõ, hay, mới có thêm nhiều bài thật hay) Kinh Phat Cầu An Sám Hối (Bản Chính) Truyền Kiều (ngâm thơ) Chau Văn, Bai Học Anh Pháp Đức Nhật (đọc rõ, dễ nghe,

vậy, Bích thường đập vào vai cô mặt nhăn nhó: « Cô chỉ nói gõ thôi. Cháu thì cháu sợ chết đi được ấy thôi ». Lữ bình thản hơn, dù có đôi lúc nao núng, ở mỗi lần nghe tiếng hỏa tiễn giót vào thành phố, nghe tim mình thát lại, rồi chảy duỗi ra phó mặc, khi sự căng thẳng mới mệt làm đòi mi mắt anh xụp xuống...

Quyên chợt nhận thấy sự bộc lộ những cảm xúc của Bích thật hồn nhiên. Quyên muốn được như Bích. Mình ưu tư hơn nó nhiều. Tại sao? Hai đứa cùng sinh một năm, suýt soát cùng một tháng, cùng ở vào tuổi Dương cừu, mà hai cuộc sống chênh nhau một trời một vực, từ nếp sống cho đến lối cảm nghĩ, Quyên nghĩ có lẽ, phần lớn, là do ảnh hưởng giáo dục của gia đình. Nếu Bích sinh ra trong một gia đình mà nhất cử nhất động, đều do bố mẹ, anh chị em kiềm soát chia sẻ; thi Quyên ngược lại, Quyên thầm nghĩ: thế mới biết ảnh hưởng gia đình quan trọng như thế nào? Phải chẳng cá tính của trẻ sơ sinh không là gì cả? Chỉ có gia đình mới có thể ban cho nó một cá tính như một thứ hành trang vào đời? Bàn tay nào đã xếp đặt như vậy? Định mệnh? Gia đình? Xã hội?

Quyên quen tự tranh đấu, quen tự quyết định — dù nhiều khi, vô cớ hay những lúc mỏi mệt, Quyên bỗng sinh lo âu, sợ sệt, yếu mềm như cái thể chất mong manh dể nheiểm trùng của đứa trẻ sơ sinh. Quyên mang một lúc hai con người đối nghịch nhau trong mình: Cái người lớn và đứa trẻ sơ sinh. Thật nghị lực và cũng thật mỏng manh. Thoạt đầu là

TÌM ĐỌC :

TÁC PHẨM THỨ 10 của nhà xuất bản HỒNG LINH

Những tâm hồn cô đơn

của THANH-PHƯƠNG

Một trong những cây bút phụ nữ nổi tiếng hiện giờ

một tranh đấu để GIẾT đứa trẻ sơ sinh kia đi. Nhưng đứa trẻ đó SỐNG dai dẳng, lì lợm bằng chính sự mỏng manh của mình, và Quyên bắt buộc phải chấp nhận nó, thỏa hiệp sống chung với nó. Bạn bè thường nhìn Quyên bằng cái nhìn dành cho một người có ít nhiều chất đàn ông: cứng cỏi và nghị lực. Họ không biết đến đứa trẻ sơ sinh trong tôi. Họ chẳng biết được.

Bởi vì, chỉ những đêm khuya, thật khuya, những đêm trắn trọc mất ngủ, những đêm suy nghĩ về dễ vắng đã qua hiện tại trước mắt, và tương lai tit mù kia, đứa trẻ sơ sinh mới trở mình, thức dậy, cất tiếng khóc đòi sự bao bọc, đòi chăm sóc đòi yêu thương mà chẳng thể biểu lộ nên lời. Ôi em bé sơ sinh của tôi ơi.

Và Quyên cũng có những lo âu sợ sệt, muốn duỗi dài, bỏ mình trôi trượt vào trong sự mềm nhũn của 1 thứ nghị lực bị xóa mờ bởi đêm tối, bởi đe dọa chết choc, bởi những tàn phá bạo cuồng xung quanh, bởi những ngôi nhà bỗng xụp xuống trong 1 đêm, bởi những người chết mất đầu, lòi ruột, cụt tay, cụt chân trong khi ngủ, đồng thời vẫn có một sức cầm cự, chống đỡ thoái thóp, như người dân quê không bắn khoán thắc mắc và yêu sống sợ chết một cách chân thực, trọn vẹn, không dấu diếm, còn tôi: sợ đấy mà vẫn nhéch miệng cười để che dấu những hoang mang, những dằn vặt, để tiếp tục đi trong sự ngộ nhận của bạn bè về cái chết vững mạnh giả tạo của mình.

Mỗi đêm chợt giật mình vì tiếng pháo kích, Quyên thường nằm bất động trên giường, hoang mang cùng độ làm Quyên không còn biết lúc đó mình muốn gì: một người yêu? một người chồng? một người bạn. Tất cả chẳng nghĩa lý gì khi con người đối diện với cái chết do sự tình cờ định đoạt. Lần đầu tiên trong đời, dù bướng bỉnh đến đâu mặc lòng, dù hay lý sự đến đâu mặc lòng, Quyên bắt buộc phải tin vào cái số: số sống thì sẽ sống, số chết là phải chết.

Chẳng bao giờ Quyên làm theo những lời chỉ dẫn trên làn sóng điện của đài phát thanh hay qua màn ảnh của vô tuyến truyền hình cả. Quyên nghĩ chạy đi đâu thì cũng thế thôi. Trong lúc mọi người

lo làm hầm trú ẩn gia đình Quyên tảng lờ như thể họ đang sống ở một mảnh đất an toàn nào đó, một phần cũng vì ngân quỹ gia đình không đủ dả gì và cái khoảng không gian chật hẹp của gia đình không cho phép họ làm một cái hầm nỗi. Mặc dù mỗi lần bị đánh thức bởi tiếng pháo kích nẹ Quyên bắt đầu lồm cồm bò dậy miệng làm rầm khấn vái ngay trong màn. Mặc dù mỗi lần bị đánh thức bởi tiếng pháo kích, cha Quyên vẫn bật ngồi dậy như người phải bồng, và quơ chân tim dép đi ra chiếc cõm-mõt gần đấy, vê một viên thuốc lão, nhét vào nõi điếu, châm lửa rít một hơi dài, xúc miệng, rồi mở cửa đi ra ban-công đứng ngóng, như thể ông có thể nhìn thấy dù phóng hỏa tiễn đặt đâu đó bên kia con sông vây quanh thành phố, cho đến khi có tiếng máy bay ủ ủ trên không như một lời hứa hẹn chờ nào đó, bấy giờ ông mới trở vào nhà ngồi xuống bên mép giường thở phào. Những lúc đó, không một ngọn đèn được bật lên. Người ta cho

Buổi chiều gặp Lữ ngoài phố, Quyên bảo tối ghé ở chơi với 2 vợ chồng Lữ. Lữ gật đầu bảo ừ, ghé lại chơi. Đường như, dù cảm thấy sự có mặt cần thiết của những người thân trong gia đình, Quyên vẫn mơ hồ thấy sợ những buổi tối ở nhà với tiếng thở dài của cha và tiếng lầm rầm, khấn vái của mẹ, mỗi lần cuộc pháo kích bắt đầu. Bị ám ảnh bởi những tiếng nổ khủng khiếp dù vậy, sự cách biệt giữa Quyên và gia đình cũng chẳng thu ngắn lại được bao nhiêu. Quyên tưởng tượng đến sự hiện diện của những người bạn trẻ, hẳn điều đó sẽ mang lại được cái gì hy vọng thế.

... Tôi xin lỗi về cuộc tranh luận này đối giữa bọn mình hôm tiến ra phi trường Kennedy ở New York. Nhưng chẳng phải chính người Việt thường vẫn cho rằng việc người Mỹ có mặt ở Việt Nam là không nên đấy sao? » Quyên nghĩ tất cả những điều đó ích gì? Bị rinh rập bởi cái chết, mọi sự, mọi việc mọi tranh luận đều trở nên vô nghĩa. Tôi cũng như bao nhiêu người Việt khác đang sống tựa hồ như lũ chuột trong hang, với hai đầu hang là lừa đốt khói mù lòa vào trong hang. Sự sống thật mong manh như treo trên sợi tóc.

Trừ khi họ ở lại ngủ bên đó. Nếu thế thì sao? Dầu sao cũng còn hơn nửa tiếng nữa. Lữ biết là Quyên sẽ đến mà. Bất quá, Quyên thầm nhủ, mình sẽ thử trang điểm ở trên cái cầu thang hẹp và tối này là cùng, và nghe tiếng pháo kích từ bên kia sông giót sang, và xem những con dán hốt hoảng bò tán loạn trên những bậc thang, tay vịn và trên tường. Người ta không hề nóng ruột đến ngất sỉu, và người ta cũng chẳng thấy đèm dài vò tận. Cái gì rồi cũng phải có đoạn kết.

Bộ quần áo ngủ mang theo nhét gọn trong một bao giấy xếp bên cạnh mấy chục măng cụt trong chiếc giỏ bằng nylông. Quyên đặt dưới chân. Quyên ngồi tựa một bên người vào thành cầu thang. Thời gian dường như trôi chậm lại. Muỗi bắt đầu vo ve tìm những phần già thịt bỏ ngỏ của Quyên.

Bỗng dung nàng thấy mình thật đòn khi không ở nhà có giường nệm mùng mền và một chiếc đèn đọc sách đèn mac ở đầu giường với cả một đống sách đè dỗ mình rời xa, dù chỉ trong phút giây nào đó, với nỗi kinh hoàng hăng đèm, và nàng đã chạy trốn cái tiện nghi tối thiểu đó để đến đây ngồi trên chiếc cầu thang cũ kỹ tối mờ và

ooo

Bây giờ Quyên ngồi nơi bậc cầu thang trên cao chót ngay giữa một bên cánh cửa dẫn vào căn bếp và một bên cánh cửa dẫn vào căn phòng của vợ chồng Lữ: cả hai cánh cửa đều đóng kín mít. Có lúc Quyên có cảm tưởng mình bị ép giữa hai cánh cửa đóng im im, chối từ mọi mọc đó, và trần nhà dưới cao hơn lên, cao hơn lên, và Quyên bị chôn chặt tại chỗ mình ngồi. Nàng nhìn xuống khoảng sáng

chật chội này, đê chờ đợi... Quyên bão minh về, và thấy mình vẫn nán đợi. Chiếc kim dài chỉ phút nhich đến số sáu, rồi số bảy. Đột nhiên Quyên thấy mình nôn nả. Đột nhiên Quyên thấy mình bình thản. Đột nhiên Quyên thấy mình điên khùng đến quái gở. Đột nhiên Quyên lại thấy mình phiêu lưu đến thú vị. Trong khoảng một khắc đồng hồ, Quyên thấy tâm tư mình trồi sụt như sóng biển nhấp nhô.

Một vài đôi mắt trẻ thơ ló ra từ khung cửa sáng xanh, chợt khụng lại, ngạc ngác, khi ngược lên bát gặp Quyên ngồi im lìm như một pho tượng bí mật nơi đầu cầu thang trên chót vót rồi những đôi mắt ấy trở nên tò mò khi thấy pho tượng cử động thò tay vào chiếc giỏ ny lông dưới chân lôi ra mấy trái măng cụt chia xuống phía chúng, không đáp lại vẻ mời mọc để gây thiện cảm kia, những đôi mắt trẻ thơ thật trở lại bên trong vách tường. Quyên thấy mấy trái măng cụt vào lại trong giỗ chỉ giữ lại một trái dùng cả hai bàn tay bóp mạnh cho dập ra. Chất nhựa đỏ của trái cây chảy ra trên những ngón tay và lòng bàn

LÚC MẤY GIỜ ?

Một đôi vợ chồng đợt sống mới trở về nhà sau một đêm dạ hội khuê vú tung bừng tại nhà bạn bè,

Chàng chợt hỏi nàng :

— Này cưng, thật là anh tệ quá không nhớ rõ, nhưng có phải anh đã yêu cưng ở trong phòng chưa sach đêm qua không?

Nàng nhìn chàng có vẻ suy nghĩ, rồi hỏi lại :

— Đó là lúc mấy giờ, hả anh?

DAKAO NOËL ?? TẾT DAKAO ??

Đêm NOËL và ngày TẾT tung bừng náo nhiệt.
Một rừng áo dài, áo dài tay raglan, hàng trăm kiểu áo hợp thời, tuyệt đẹp trưng diện ngoài đường, trong các buỗi dạ hội... đều mang nhãn hiệu :

Nhà May DAKAO

60 Nguyễn Huệ (ngã tư Cầu Bông) DAKAO
Một nhà may lớn quy tụ toàn thợ cừ khôi với:
Cai Hòa — Cai Cáp chuyên mòn đùi đầm, danh tiếng
Saigon, sẵn sàng phục vụ quý Bà, quý Cô.

tay Quyên một màu đỏ như máu khô đen đặc. Nàng ăn những múi măng cụt trắng mịn và ngọt ngào, tưởng nhớ đến một buổi đi chơi với các bạn về miệt Lái Thiêu.

Quê em có trái ngọt thơm lành.. Đó là một câu hát hay một câu thơ, Quyên không nhớ rõ. Phảng phát đâu đó mùi hoa cỏ, hoa bưởi, gợi hương vị tưởn — như ngửi — thấy được qua những câu ca dao trong đó thiên nhiên chan hòa ngòm ngợp.

Người đàn ông chủ nhà dường như là chú hay bác gì đó của một đứa trong bọn, tiếp đón bọn Quyên với một nụ cười cởi và sự niềm nở chất phác. Nếp nhà ba gian với những kèo cột, đà bắng gỗ có chạm khắc tinh vi những hình rồng, phượng, mây, trai, bông sen được giữ gìn và lau chùi xem ra rất cẩn thận. Từ ngoài nắng bước vào trong nhà mát lạnh, như thế nhà có tiềm chửa cả một kho hơi lạnh của thiên nhiên. May rồ

mang cụt được đưa lên (nhưng rõ măng cụt vẫn được hái sẵn và cất giữ, dành để đón khách bất ngờ ghé thăm), với câu nói dường như một lời xin lỗi vì bọn Quyên đã ghé thăm vào lúc cuối mùa măng. Người đàn ông chủ nhà bảo các cô cậu mà ghé đây vào đúng mùa thì khỏi nói, cứ việc ra vườn tự do hái trái và **cạp** ngay tại chỗ sướng kệ gi. Quyên nhớ mãi chữ **cạp** và căn nhà ba gian dùng làm tiền đường lẩn phòng khách, với những cây đà có chạm chỗ tinh vi ở hai đầu, bộ bàn ghế bằng gỗ với những lưng ghế làm đau lưng vì những chỗ khắc khắc chạm chạm, và nhất là cái gù to như chiếc bàn nồi đặt tại góc nhà trong có кам cả mấy chục cái ba toong đủ loại, đủ cỡ do chủ nhân sưu tầm được.

Đây là lần thứ hai thứ ba gì đó, Quyên có dịp đi Lái thiêu mà cũng chưa có lần nào nhầm trúng mùa để vào vườn tự hái lấy trái mà **cạp** ngay tại chỗ. Vì ngoài Lái Thiêu, còn nhiều những chỗ khác nữa.. những điều nghe nói về cuộc sống trù mật tại M.Nam cứ hoài mãi là những hình ảnh chỉ thấy trong trí tưởng tượng qua sách vở báo chí và do bạn bè kể lại. Khi có thể đi được thi lại còn nhỏ, bị lệ thuộc vào quyết định của người lớn, của túi tiền học sinh, khi có thể quyết định một mình, thi lại bị lệ thuộc vào cả trăm thứ khác.

Đành đợi thanh bình sẽ đi thăm tất cả, đi thăm mọi người.. Nhưng biết đến bao giờ với hôm nay khắc khoải hằng đêm ? Quyên vẫn biết rằng cái gì rồi cũng phải đi đến hồi kết cuộc của nó. Nhưng chỉ sợ rồi đến lúc đó, mình không còn đủ hăng say ngòm ngợp như hôm nay ; chỉ sợ rồi lại thêm những ràng buộc, những nút kéo này khác không biết được ?

Người đàn ông làm nghè thợ may bước ra bật chiếc đèn nè-ông gắn phía trên khúc quèo của chiếc cầu thang, rồi ngược lên hỏi Quyên có muốn đọc báo. Nàng cười cảm ơn và hỏi có bao giờ vợ chồng Lữ không về nhà ngủ. Người đàn ông trả lời: thường họ vẫn về nhà, rồi quay bước vào trong căn gác xép.

Ngay khi Quyên vừa toan quyết định về thì có tiếng mua rơi lập bập trên mái nhà. Chỉ còn mười

lăm phút nữa đến chín giờ, giờ giờ nghiêm. Bây giờ thi không còn gì để quyết định nữa. Quyên thấy hoàn toàn thoải mái. Chiếc cầu thang hẹp và tro trên dưới ánh sáng xanh của chiếc đèn nè-ông ngắn gần trên tường. Một vài con dán bò trên bức tường loang lổ màu sơn xanh như vỏ duyên. Những con dán chẳng làm hại nỗi ai, nhưng vẫn có thể làm sờn gai ốc với những chân dài què quạng bò trên da thịt.

Nhưng khi động ở thi phải biết. Một lần Quyên nghe Lữ kể Bích suýt phát khóc vì đang ngồi giặt trong căn bếp dưới chân cầu thang, chợt, không biết vì lý do gì, dán động ở bay, bò tới tấp, loạn xạ. Hôm ấy Lữ phải xuống nhà giặt nốt chăn quần áo cho vợ, Bích bị bệnh, tay bón cũng chỉ vì lũ dán quái ác trong nhà cầu. Lữ cứ lần lữa trong việc xây một cái nhà tắm trên lầu. Lữ bảo bây giờ xây là phải đậm hết ra, Vợ chồng Lữ chưa đủ sức làm như vậy ngay bây giờ.

Lữ bảo đứa vợ thỏi thi khi nào gia đình dần động ở, anh lại xuống giặt đồ để cho em, còn như nếu mỗi lần em cần đi cầu thì bảo anh chờ về nhà mẹ..,đi đỡ vậy. Bích nguyễn chồng một cái thật dài vì cầu nói đứa của Lữ hơn là vì Lữ chưa thể cung cấp cho vợ một cái nhà tắm trên lầu. Dẫu sao, với một cặp vợ chồng trẻ mới cưới như họ có được một căn phòng bài trí tươm tất đã là một điều may mắn lắm rồi. Quyên thường bảo vợ chồng Lữ như vậy. Với Quyên cuộc sống của vợ chồng Lữ đẹp như một bài hát trữ tình, đằm thắm như một bài ca dao, nhẹ nhàng như một bức tranh thủy mặc. Với Bích, Lữ là người yêu đầu tiên của nàng, song không vì thế, mà nàng phản nàn hay phieu hà chồng vì cái dĩ vãng bắt hủ của gã con trai làm lì mà quyết liệt, với ít nhiều tính chất thơ mộng này ! Lữ cũng biết vợ thường âm thầm chịu đựng về cái dĩ vãng ngang ngược của mình mà cho đến hôm nay, vẫn còn một đời giây nhẹ không thể dứt khoát được. Nên dù anh vẫn thường khuyên nhủ bè đừng nên lập gia đình, để rồi lại kết luận : mà không có vợ thi cũng lại không xong.

(Còn 1 kỳ)

XUÂN ĐỜI

• Tòa soạn báo Đời đang dồn hết nỗ lực để thực hiện số mùa xuân Cảnh Tuất với chủ đề :

ngợi ca tình yêu

• 36 BÀI YÊU của 36 nhà văn và ký giả sẽ xuất hiện trên Xuân Đời con Chó.

• 5 TRUYỆN NGẮN ngợi ca tình yêu tuyệt sắc, ai đọc cũng thú.

• 5 PHIẾM LUẬN về tình yêu vui không chịu được.

• 3 LUẬN THUYẾT thật hấp dẫn ... và còn nhiều nữa, sẽ tiết lộ sau

• Bạn muốn tôi đi kèm cho Xuân Đời ngay từ bây giờ hãy gửi bài về tòa soạn, đề tên : Ô. TRẦN ĐỨC UYỄN
143 - 145 Cống Quỳnh — Saigon.

GIÁC NGỘ

Ta giao chiến với mặt trời
Chiều phương tây đổ máu.
Hồng hả tinh tú rơi
Cơn địa chấn vô tiễn khoáng hậu
Hàng hiên tâm hồn ta
Con chim nhỏ tìm không ra song đậu
Ý nhị, ý nhị
Anh là cửa đà ngục cuối cùng
Đôi cánh mỏng khó lòng em bay tới

CÓ GÌ CHO QUÊ HƯƠNG

Kiêm đi kèm lại nửa cuộc đời tha lỗ,
Mở mắt chào đời, chính chiến vây quanh.
Quê hương đó trước trăm ngàn đỗ vỡ,
Mà riêng ta tuổi trẻ sao đi nhanh ?!

Đêm tuổi đời, đã thấy mình già ưa,
Thiếu sót nhiều trong sự nghiệp đấu tranh.
12 năm áo chiến binh loang lỗ,
Từng bước đi, từng bước, bước gấp
ghềnh,

Thôi đã hết chuỗi ngày xanh thơ thới
Nơi quê nghèo không một phút suy tư.
Và hết cả những ngày nương bóng Nội,
Nhìn trời cao thăm thẳm đẹp như mơ !

Chùa còn lại đốt tháng, năm mòn mỏi,
Vết vàng son thời dĩ vãng... âm thầm !
Trên mảnh đất bao vết hàn lở lói,
Xóm thôn gầy soi đốm hỏa châu thưa :

Trăm ưng nhợt độc, ngang trên thân mẹ,
Hơn 50 đau khổ tủi hờn !
Quê hương đó, trong lầm than dâu bể,
Ngọn cỏ, cành cây nặng chõ u hờn !

Nửa cuộc đời ta, Giang sơn nghiêng ngửa,
Bốn phương trời gươm súng chĩa tay.
Tiếng bom đạn quen từ hồi măng sưa,
12 năm sao mộng ước chưa đầy ?!

Quê hương taơi ! Việt Nam ơi !
Ngót 60 năm nắn lưng chịu đựng.
Gấm vóc vàng son tan nát cả rồi,
Giờ còn lại những buồn đau... chịu đựng !

Đã có gì cho quê cha, đất mẹ ?
Góp nửa cuộc đời gươm súng đấu tranh.
Mà kết quả khôn đầy tay nhỏ bé,
Ôi ! thời gian sao nở vội đi nhanh ?!

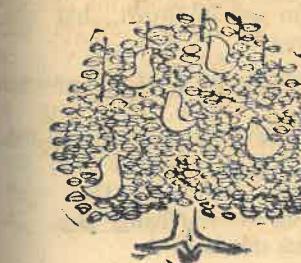
GIANG NINH
10-69

TÔI VÀ CON DÉ NHỎ

tôi thanh xuân có tôi và con dẽ nhỏ
con dẽ nhỏ đậu trên tóc gáy rất hồn nhiên
đến em những ngày thơ ấu
đóng ốc thì đặc quánh và khô
mang tiếng dẽ đi khắp nơi
vượt quãng đường kiệt lực
không phải là có nên để chết dần
vắng tiếng gáy nên trở thành mất trí
để tôi đi lang thang luôn
nghĩa đà lên rừng xuống đồng ruộng
lúa

lặng nghe cho được tiếng dẽ ngày xưa
nhưng nghĩa đà bị san bằng, rừng khai
quang, đồng đan bom đang xói
em sau mấy lần tàn cư đã chết trong
khu định cư
tôi trở thành người già trong cơn kiện
vẫn còn đợi chờ nên chưa nhảm
xuôi tay

NGUYỄN NẤU

▼ BÀI CHO EM

từ xa cổ dặm đường dài
đáng em gái nhỏ tóc mai vương buôn
cây khô chết lặng bên đường
mắt em chín rụng lệ thương giọt sầu
mỗi hồng em ân hiền sâu
như hoa bụp nở ngày nào tiễn anh
chiều nay mây phủ xây thành
sương thưa uốt động trên cành cây khô
cỏ hoa lá rụng quanh mồ
nhện buông lưới mòng cõi hồ vắng không

• NGUYỄN NGUYỄN NHƯ

EM

em về từ đỉnh chim muôn
mơ trong lối nhỏ mơ nguồn sô xanh
mơ trong tuổi nhỏ mọc cành
hai vòm sao mộng long lanh tuổi đời

TA

ta về đời nở con giông
đất mông lung đất mơn tròng thây ma
bóng mòn ngày cũ dầm qua
đi quê hương đó... dâng ma gọi người

TRẦM MẶC THÂM

truyện dài của
cung-tích-biển

KÉ
TÓI
SAU

33

Nhã cầm tiền trên tay, phân vân. Nàng không biết làm gì với số tiền đó : mua nhang đèn, mua một vòng hoa nhỏ, hay dùng ngàn bạc này bỏ vào phong bì chia buồn như một vài người đã làm. Từ thuở bé đến giờ Nhã chưa hề bỏ tiền ra đi đám tang một người nào. Xưa nay nàng chỉ góp nước mắt vào những cái chết thân thuộc, nàng chưa có việc góp tiền chung quanh một chiếc áo quan. Vả lại một ngàn bạc bây giờ có là bao. Phải chi bố mẹ nàng là bè bạn của gia đình Nguyễn nàng đã đánh xe ngay về, sau đó Ba má nàng sẽ chia buồn thay cho nàng. Thật là khó nghĩ. Nguyễn thấy Nhã loay hoay với số tiền trên tay vội nói :

« Tao van mà cất cái mục đó đi. Việc đó của người lớn, mà không được xia vào. Cất tiền để chiều đi uống rượu. Tao buồn quá rồi.»

« Mày đừng có điên, bố mày chết mày không được buồn kiêu đó.»

« Mày bảo tao làm gì bây giờ. Tháng trước anh Mộc chết, tháng này bố tao. Anh Mộc chết vì đạn, bố chết vì xe Mỹ. Tao có cảm tưởng ngày nay con người không ai còn cái chết đẫm thắm, yên lành.»

Đám tang ông bố Nguyễn đi qua đường phố lặng lẽ. Ông không theo đạo nào nên không có các Linh mục hay các Thượng tọa gõ mõ khoác áo vàng đi hàng đầu. Cũng chẳng có kèn trống gì đi theo quan tài. Một đám tang thật âm thầm với một chiếc xe mang áo quan, một chiếc xe lam ba bánh theo sau, và chiếc Honda hộ tống. Ngã tư Phú Nhuận một người Mỹ đứng chụp hình đám tang, anh Mỹ nói «O.K». Một phần lớn xe cộ chạy chậm phía sau xe tang, duy

34

chỉ một chiếc quân xa Mỹ vì bận việc gì đó họ chạy vội đến, qua mặt, bỏ lại đằng sau với đám tang một đám bụi đen : lối chia buồn của Họp chủng quốc.

Xe vào nghĩa địa, thử nghĩa địa nghèo nàn xơ xác nhất của thủ đô dành cho những người trong họ Nguyễn. Mẹ Nguyễn lẩn lộn trên nền đất, cạnh huyệt mà Nguyễn không nhìn quang cảnh đó, nàng bỏ chạy sang phía cuối nghĩa địa, nơi ngói mả đá cũ, khóc ngất. Chiếc quan tài được hạ xuống, những nắm đất ném lên, cây lạp trên tấm ván thiền vụt tắt, quan tài lần lần được vùi kín. Quang cảnh này làm Nhã nhớ đến hôm chôn cất anh Thụy. Tự nhiên Nhã bật tiếng khóc. Nàng quay mặt sang một phía khác, biết rằng giòng nước mắt mình lăn xuống cho một lì vắng thiệt thòi : Nhã mất anh Thụy, Nguyễn mất bố, cát bụi đầy lèn dần dần những thân thuộc.

Nhã bước lại vỗ vào vai Nguyễn :

« Tôi nay mày về với tao, Nguyễn, mày ngủ nhà tao một hôm. Mày biết rằng mà tao thương mày lắm.»

Nguyễn ngược hai con mắt đẫm trót, hai con mắt trong sáng, đẹp lạ lùng :

« Ba tao vừa chết, tôi nay tao phải ngủ với mẹ với em tao ».

Nhã quá biết tính tình bạn, Nguyễn tuy nói thế, nhưng tối đến, khi nhìn cảnh nhà nghèo nàn lúm quanh, không chịu nổi với các hẻm phản trắc chất chọi Nguyễn có thể nỗi súng đi lang bang lầm. Có thể Nguyễn uống rượu. Nhã dỗ dành :

35

« Mày nên nghe lời, về ngủ với tao, có thể mai mốt mày ở nhà tao vài hôm. Năm nhà mày, mày không chịu nổi cái không khí này đâu. Nguyễn, nghe lời tao đi cung.»

Mấy chàng âm công bâng giờ không còn gõ hai cái thẻ tre cốp cốp ra hiệu, họ đã thong thả cuốn cày đòn, đánh xe ra về ; có thể họ cười cợt, chiều đến họ uống rượu, tối ngủ với vợ một cách ngon lành. Làm việc đưa ma riết rồi quen, quen với quan tài, với nước mắt, với từng hoàn cảnh thê lương. Những con mồ côi, những vợ mất chồng không là điều quan trọng với họ nữa. Chòn xong, họ ra về đúng đúng như một anh thợ mộc vừa xay xong bức tường. Nhã và Nguyễn theo đám người đó rời nghĩa địa nhưng lòng hai thiếu nữ có hai nỗi buồn thê thiết.

Xe chạy dồn sóc trên đường, cây hai hàng đứng thu mình. Nhã bồn chồn nhìn một khoảng trời xám xịt trên cao : giờ này anh Tốn làm gì trong quân trường ? anh Tốn đã đưa đám tang một người nào chua ? Có phải mọi người chết đều được nằm trong xe tang tiễn biệt đến một nghĩa địa an lành hay không ?

Nhã là một cô gái nhiều mơ mộng, giàu tưởng tượng và dễ động lòng. Một sự kiện gì xảy ra cũng đưa Nhã đi xa vào quá khứ hay vùi tri tưởng mình tăm táp với tương lai. Rồi Nhã bàng khuàng, mơ hoặc chán nản sầu não. Nhã hỏi Nguyễn :

« Mày có thấy bố mày khi vừa chết không,»

Nguyễn than thở :

« Có. Mày hỏi làm gì mà tàn nhẫn vậy,»

« Không phải đâu.» Nhã cái chính cũng băn khoăn như lời than thở «tao không thấy anh Thụy tao giờ phút cuối». Người ta đưa Thụy về bằng một chiếc quan tài. Má tao khóc ngất, đòi mở nắp quan tài. Má tao xem nhưng Ba tao không cho. Người sợ má tao thấy thân hình không nguyên vẹn của anh Thụy. Như thế bà ta sẽ đau đớn, có thể bà ngã ra chết giặc. Phần tao, tao ân hận không được ôm cái xác anh tao, không được thấy khuôn mặt cuối cùng của anh. Hồi nhỏ anh Thụy hay ôm tao vào lòng. Anh Thụy ưa phả hơi ấm vào tóc tao. Bây giờ...»

« Thời mà. Tao van mà. Mày làm tao nhớ bố tao, ông suốt một đời lam lũ không sắm nổi một chiếc xe. Ngày nay qua tháng no phải đi chạy xe thuê cho người ta. Bây giờ Bố chết người ta đã lấy ngay xe lại rồi. Không biết mai này Mẹ và các em tao sống cách sao đây.»

Nhã vẫn vờ :

« Hình như mấy năm trước tao thấy Bác trai làm ăn khá giả lắm mà,»

« Hồi đó khá nhờ ba thằng Mỹ. Những tài xế tắc xi cũng như xích lô máy như ba tao đều giàu có cả. Nhưng Ba tao ông kỳ lâm, ông không chịu làm mối Mỹ với gái điếm ở các Bar. Dù sao, không đón đưa kiêu đó, mấy năm rồi Ba tao cũng có tiền. Nhưng tiền vào nhà khó như gió vào

36

nha trống. Mày thấy đó, từ thuở tao còn bé cả gia đình ở nhà thuê. Năm rồi Ba tao mua được miếng đất, làm nên cái nhà. Nếu không rủi ro, sang năm ông có thể tận được một chiếc xe cho riêng ông : khỏi phải thuê mướn cực khổ như ngày hôm nay. Buồn quá Nhã ơi, số mệnh Ba tao cơ cực, sống vay mượn, chết ngoài đường.»

Nguyễn lại bật khóc. Nàng ném mình trên giường run rẩy. Hai đứa em trai ngồi cạnh Nguyễn, nó vuốt tóc, nó hôn lên tóc chị. Trời nhà nhem tối, mùi sinh lại bốc lên, con hẻm chật dội lại không biết bao tiếng động, nhưng tiếng động chung quanh đã lui vào một cõi mơ hồ. Nhã nói một lần nữa :

« Mày về nhà tao đi, Nguyễn. Tao với mày thấp nhang trên bàn thờ rồi mày với tao đi. Nghe lời tao, năm nhà mày chịu không nổi đâu, buồn chết đi.»

Khi xe rời máy Nhã còn nhìn lần cuối mẹ Nguyễn, người đàn bà Nhã đã tiếp chuyện nhiều lần. Bà ta gầy yếu, nước da mặt lúc nào cũng xạm đi vì lo lắng ; mái tóc thưa thật thưa, hai cái tai nhỏ xíu, giọng nói lớn và nhanh. Nhìn chung bà có đủ hình hài tướng mạo của một người nghèo. Tuy nhiên cái lòng Bà tốt lắm. Bà rất mực thương quý chồng con, nhở thế mà Nguyễn mới có thể cắp sách tới trường năm đệ nhị. Bố học là ý muốn của Nguyễn thôi. Bố Nguyễn chiều nào cũng với một con khô mực một xí rượu để. Mấy đứa con trong nhà sáng nào Bà cũng cho ăn uống đàng hoàng, và chiếc áo nào của bà cũng và một vài mảnh. Bữa ăn nào cũng có đĩa rau muống nồi mâm cơm. Tuy thế trong nhà nhở đức tính của bà mà mọi người vui lây. Đã nhiều lần Nhã đến đây, dùng cơm trưa với mẹ Nguyễn. Bây giờ ông già kia chết đi, để lại một mẹ với năm con neo nhóc. Cái xe người chủ đã lấy lại từ chiều qua, khi nghe tin ông ta bị xe Mỹ cán vỡ đầu. Căn nhà trở nên trống trải tối om, hiu quạnh với ngọn nến trên bàn thờ mới dựng. Không gì buồn bằng nhìn một chiếc bàn thờ còn phảng phất hơi thở của người mới qua đời.

Nhã lo lắng cho đời sống của Nguyễn. Liệu gia đình Nguyễn sẽ làm gì để sống qua ngày. Mấy đứa em làm sao tiếp tục đến trường. Với cái đà cơ cực này mẹ Nguyễn có lúc lại lâm bệnh. Đời sống ở con hẻm này là đời sống của một khu lao động, ai có nỗi lo lắng của này, mỗi ngày vật giá càng bốc nhau lên cao. Nỗi khổn khổ đe nặng, trở thành một ám ảnh trong đầu óc mọi người. Người ta lo cho mình chưa đủ ai còn có thể giúp đỡ cho gia đình Nguyễn.

« Nguyễn, mày sẽ làm gì với những tháng ngày trống trải sau này.»

« Tao không biết. Có điều nhất định là tao sẽ bỏ nhà ra đi. Tao tìm mọi cách để có thật nhiều tiền nuôi mẹ và em tao.»

Nhã bồn chồn sau câu nói mơ hồ của bạn :

« Dù sao mày cũng là một đứa bạn qui nhất của tao ».

Nguyễn nói với nỗi tự ái vô lý của mình :

« Mày đừng lo lắng nhiều vì tao. Đến một tuổi nào đó chúng mình phải bước tới ngã rẽ. Từ ngã rẽ này chúng mình đi mỗi đứa đến mỗi ngả cuối đường. Chỉ có thế. »

Nhã muốn bật khóc vì lời nói cay đắng của bạn. Nhã không giận Nguyễn vì thừa biết thứ cay đắng đó sinh ra do một cảnh đời quá đắng cay. Năm ngoái một người bạn của Nhã, anh Ngư, học Quốc gia hành chánh đã làm Nguyễn buồn không ít. Số là Ngư đem lòng yêu Nguyễn, Ngư tò mò và Nguyễn bằng lòng. Nhưng khi khám phá gia cảnh của Nguyễn, Ngư trở mặt. Nỗi buồn lòng không phải có từ việc từ chối mà là ở cách từ chối. Nhã thấy Ngư chỉ là một kẻ thiếu tâm lý, phản trắc và hèn hạ : Ngư không dám nói thẳng là tôi không yêu cô vì nhà cô quá nghèo, vì cha cô đạp xích lô máy, mẹ cô bán hàng rong ngoài phố. Ngư làm khác : anh đóng trò giận dỗi với một người con trai khác. Đó phải chẳng là một thủ đoạn của một nhà chính trị tương lai ?

Nhã nhớ rõ hôm đó Ngư tìm đến thăm Nguyễn. Nguyễn đã thú thật với Ngư về cảnh nghèo của mình nhưng Ngư không tin. Anh theo Nhã và

MỘT ĐỊA CHỈ THÂU BĂNG TÍN NHIỆM

TÚ QUỲNH

SỐ 68 LẦU I CRYSTAL PALACE
101 CÔNG LÝ SAIGON.

THÂU ĐỦ LOẠI :

- BĂNG NHỰA — CASSETTE —
CARTRIDGE — CAR STÉRÉO
- ĐỦ LOẠI NHẠC VIỆT NAM
VÀ NGOẠI QUỐC ĐẶC BIỆT
- DO NHẠC SĨ PHẠM-MẠNH-
CƯƠNG PHỤ TRÁCH

ngỡ ngàng trước mái tôn nóng bức, hàng cửa ván đã một thủng, trong nhà Nguyễn không có lấy một bộ bàn cho nguyên lành nói chi đến bộ xa lồng — mà Ngư thì trong cung cách đã muốn ngồi xa lồng — ông bố Nguyễn ở trần tiếp chuyện với Ngư, mà Nguyễn đang từ đầu xóm trở về với gánh hàng rong trên vai. Ngư ngồi ghé nơi góc bàn, ông bố Nguyễn, không để ý mấy. Ông ra tháo cái bu-ri xe lau chùi Ông rờ máy và cho xe ra đường. Máy đứa em Nguyễn lắp lò với chén cơm dưới nhà. Chúng nó có đứa ở truồng. Mọi sự kiện đó, thay vì với một thành niên tiến bộ thì nó không ăn nhập gì với tình yêu của hai người trai trẻ. Nhưng với Ngư lại là một vấn đề trọng đại. Ngư choáng váng, ngất xỉu đi từ ngạc nhiên này tới quái gở nọ. Mọi việc đó cao ngất, nó phá rối cái đầu óc trật tự nơi anh, một sinh viên Quốc Gia hành chánh. Cái gia cảnh này là một vở kịch Ngư chưa hề xem, thử thế giới Ngư chưa hề đến, ôi, những giọt mồ hôi anh toát ra do hơi nóng từ mái tôn đội xuống, từ nỗi thất vọng trong anh toát ra.

Và thế là những cảm tình của Ngư dành cho Nguyễn xưa nay đã đóng, nó chấp cánh về trời.

Từ cái buồn này dồn dập đến cái buồn khác. Nhưng chắc rằng không nỗi buồn nào sâu đậm bằng cái chết của người cha thân yêu, nơi Nguyễn. Một người suốt đời nguyện hi sinh cho nàng. Chính vì cha mà Nguyễn còn trong trắng. Bao nhiêu lần cùng bè bạn thuốc lá cà phê, có khi rượu chè, nhưng chưa lần nào Nguyễn hư thắn. Điều lạ lùng nơi Nguyễn là hình ảnh cha thường trực có bên mình để nhắc nhở lương tri chứ không phải Mẹ. Người con trai có Mẹ, con gái có cha; người đời nói quả có đúng không sai.

Trên đường về Gò vấp cả Nguyễn lẫn Nhã đều ít trò chuyện với nhau, họ đang mải trôi theo mỗi giọng đời riêng rẽ, y như chiếc lá cùng trôi trên một dòng nước nhưng mỗi chiếc lá có một lộ trình mọi kiếp lèn đèn khác nhau.

Đến nhà Nhã thì quang cảnh khác hơn, mọi ý niệm về sự sống chết vụt tắt. Trên lầu sau bảy giờ đèn còn sáng trưng chắc là có canh bài. Nhã và Nguyễn qua cổng, nhẹ nhàng vào phòng. Nguyễn ném mình trên giường, mệt mỏi, tuyệt vọng. Nhã đi xuống nhà sau tắm gội, gọi chị giúp việc làm thức ăn cho mình và Nguyễn.

Trên căn lầu phía sau quả nhiên canh bài đang diễn ra đến hồi gay cấn. Chung quanh với nhau có năm người : Má của Nhã, bà tinh trưởng X, Bà quản trưởng quận U, ông bố của Ngư và một thanh niên thật trẻ tuổi. Thanh niên này tuy trẻ tuổi nhưng có lầu làm đèn chúc giám đốc một thứ «Nhà» hái ra rất nhiều tiền. Tiền do các thương gia cũn gnhư các tay buôn lậu cõi quốc tế cung cấp cho chàng ttêu xài. Hán ta tên Trần. Trần có một vóc dáng hào hoa, tóc bồng bềnh, mắt trong sáng, trán cao, mũi thẳng, hai bàn tay những ngón thon nhỏ; thứ ngón tay của các công tử. Đặc biệt Trần, hai con mắt sáng và đa tình lả longoose. Cũng vì hai con mắt này mà Trần bị bà tinh

trưởng X cho chàng vào tròng 1 lần mấy tháng trước đây. Chàng bị bà mệnh phụ tuyệt sắc giai nhân kia ngoạm lấy, quả thực bà ngoạm lấy chàng một cách no nè.

Ông già của Ngư còn cái phong thái hào hoa chơi một đời nhưng tóc ông đã diêm bạc, vúng trán rộng đã chen lẫn những nếp nhăn. Đầu mặt kia đã già nua những đường xếp quanh mi. Hai tròng trán đã có những thớ vàng. Hai tròng đen đã không còn tinh anh như xưa. Nó chưa đầy ngờ vực xa xăm nỗi khi nhìn đến một người hay một cảnh vật nào. Sự già nua đến với đôi mắt là sự già nua kin đáo nhưng rõ ràng, khó nhận xét nhưng nó có đó, và người ta khó tự chữa trị. Tóc bạc có thể nhuộm. Da nhăn có thể tim giác ngũ hay tim hóa chất làm cho nó tươi mát lại phần nào. Cả thân thể có sút cân thi còn thuốc men thức ăn tâm bồ. Nhưng đôi mắt. Đôi mắt thật là kỳ diệu. Tự nó già nua theo đời người. Tự nó hối cải hay bằng lòng với tội ác và lỗi tâm hồn. Đôi mắt : cửa sổ ấy mở ra hay khép lại oan khiên tùy ở trái tim mỗi người ; và tất cả những gì của trái tim được vang dội lại trong đôi mắt, nằm ở đó. Ông già Ngư có một đôi mắt khác người.

Bà tinh trưởng X và bà Quận trưởng U, cả hai đều có nhan sắc nhu nhau, tuy nhiên bà U mập hơn bà X. Bà U còn giàu có hơn bà X nữa. Chồng bà U chỉ làm tới quận trưởng nhưng là thứ quận ở Đô thành, nó còn hách và nhiều «tài nguyên» hơn cả những cái chức tinh trưởng ở những miền có cản đèo heo hút gió. Đây là lý luận của bà Quận trưởng U mỗi khi bà thua bạc quá nhiều.

Bây giờ họ đang ngồi đối diện nhau. Bà X ngồi thế nào mà bà có thể cõi đói hay cánh tay qua thò thõ vào vai chàng thanh niên trẻ tuổi kia mỗi khi bà gấp một ván bài khó nghĩ. Bà U vận một chiếc quần thật mỏng. Vì mệt mỏi bà ngồi banh bách ra. Một người thuộc giai cấp thượng lưu tới đâu khi hàn ta ngồi vào sòng thì mọi cá tính, mọi sở sàng, mọi chán chường thể xác đều lộn tròn ra ngoài. Bà U nghiêm minh nặn từng lá bài, thỉnh thoảng bà cho tay lơ đãng qua kẹp điều sa lem vào mồm, (tại sao không thể gọi cái miệng người đẹp là cái mồm.) Bà nhả khói lên cao, bà U đó, liếc nhìn ông bố Ngư, có khi bà đưa tay ra sau hất mờ tóc dài. Tóc bà đẹp thật là đẹp, óng muốt như tơ trời.

Chung quanh họ, đằng sau mỗi người có một chiếc gối ôm hoặc một chiếc gối đầu, để tựa lưng. Những quả cam bồ nứa chưng, một đĩa nho tươi, một cái hộp thật đẹp bằng sơn mài để bồi tiền xâu, những bộ bài cũ vứt phía sau lưng họ, trên sàn nhà. Cái quạt trần quay tít ở trên, hai tấm màn chắn ở cửa sổ được kéo lại, cánh cửa lớn khép hờ, những giày dép của họ bỏ ở phia ngoài trên một tấm thảm nhỏ.

Má của Nhã vừa ngồi theo bài vừa nhai một trái nho, đó là cái thói quen của bà. Bên cạnh bà có một cái xác tay, một cái chìa khóa két sắt. Bà cung cấp tiền cho tất cả những ai đã cạn láng. Ngày hôm sau thì những con nợ ký «chèque» hoặc trả tiền mặt lại

ngay. Họ đều là những người quen biết nhau, chơi thân với nhau, việc tiền với nong là việc phụ.

Cảnh đó xảy ra rất thường ở nhà Nhã nên Nhã không lấy gì làm vui cũng không bao giờ buồn lòng. Dù cho buồn lòng thì không phải ở cái việc người ta đến đây chơi bài bạc mà ở tư cách người ta đối xử với nhau ; người ta giao hoan trong ánh mắt, ngoại tình trong từng cách tố bài, trả giá với nhau trong từng cái ngả người hay liếc mắt. Có khi những bà lại uống rượu sau khi thua tiền. Và hai người họ dắt nhau đi quanh quất trong vườn, họ vắng mặt khoảng nửa tiếng hay một tiếng đồng hồ.

Nhiều lúc Nhã đã hỏi thẳng Ba nàng : Ba không buồn khi Má cứ chơi bài bạc với những người kia sao ? Ba nàng đã trả lời một cách buông xuôi. Ông như một gã tài xế chấp nhận một chuyến xe xuống đèo, với tốc độ càng ngày càng gia tăng, với niềm nguy (có thể) càng ngày càng tới gần. Có lần ông kể cho Nhã nghe việc má nàng đánh bài rồi bán ngay trong sòng bài một ngôi nhà hai vợ chồng đang ở. Tất cả tài sản trong nhà này đều do bà đứng tên, nên khi bán đi thật dễ dàng. Vẫn lời ba của Nhã : «Hồi đó, khi má mày bán căn nhà rồi mà Ba chẳng hay. Buổi trưa đi làm về Ba nằm trên đì vắng có người đến nói thura ông cho tôi khiêng cái đì vắng, mời ông ra khỏi nhà vì bà đã bán tất cả nhà cửa đì đặc trong nhà này cho chúng tôi rồi.»

Nhã hỏi lại : «Thế Ba không phản ứng gì à.»

Ông ta cười «Ba không có phản ứng gì ráo. Ba chỉ hỏi Má có phải mình bán cái nhà này thực không? Thế là Má mày khóc. Khi một người đàn bà cất tiếng khóc là họ đã tự nhận việc làm của họ rồi, đừng hỏi thêm gì nữa. Và Ba nhịn đói luôn cả buổi trưa đó. Tối Ba về ở trọ nhà 1 người bạn. Má mày bồng thẳng Thụy về bên ngoài. Mày thì còn nằm trong bụng.»

Ông Bố Nhã kể tiếp : «Thế rồi con biết sao không? Ngày hôm sau và những ngày hôm sau nữa Ba phải ở ly nhà một người bạn. Cái nhà của mình người chủ mới đã dọn tới ở. Má con không những bán cái nhà thôi, bà đã bán luôn cả cái tủ, cái bàn, cái đì vắng, bộ xa lông. Má bán từ thuở nào, lần này 1 cái, lần khác 1 vật. Vì tin tưởng nhà mình có gia phong, ban đầu chưa ai nỡ lòng. Đến sau, khi má con bán đến cái nhà thì mọi người không còn ngờ ngang gì nữa. Người ta ưa đến nhà thuê dọn. Việc đó xảy ra là một biến cố lớn nhất trong đời Ba. Ba không buồn nhưng kinh hãi. Mãi tới năm năm về sau, Ba và má con, nhờ ông Bà Ngoại, mới xây dựng lại nhà cửa.»

Nhã : «Thế tại sao ngày nay Ba không khuyên can má. Con thấy má ngày nào cũng thua cả. Lâu lắm mới thấy má ăn nhưng ít ỏi lắm, năm ba nghìn là cùng». «Ba không thể can ngăn má con được» giọng ông tiếp tục một âm thanh diu dại «các Bà đã có riêng một đời sống, từ lâu rồi vẫn vậy, y như một truyền thống. Vả lại con ạ, cơ nghiệp này do chính một phần Má con tạo ra. Thời âu cũng là một lối chơi, chỉ là ảo mộng».

(CÒN NỮA)

ST

PHÓNG SỰ TÙNG KỲ CỦA NGƯỜI HỌ TRẦN

KHÔNG LÈ PHÈ KHÔNG THAM NHÜNG là tự sát

Mình là cấp thừa hành, chỉ mong được bình an, cuối tháng lãnh «Biếu». Việc mình biết phải qua đây là do xếp lớn ở bên ghét phút-a-la-poót cho khuất mắt. Sự thực là thế và chỉ có thể. Tôi không phải «người nhà» của ông Thủ Trưởng cho nầm vùng.

Đó là nội dung lời trần tình mà tôi đã lập đi, lập lại với các bạn đồng sở. Mỗi lần tôi thanh minh, than thở như thế, dường như nỗi nghi ngờ của mọi người lại sưng lên một tí. Đèn cuối cùng họ «quả quyết»: Tôi là người nhà của ông Thủ Trưởng, với những lý luận mà họ cho là chánh đáng. Chẳng hạn, họ rêu rao: ông Thủ Trưởng họ Trần tôi cũng họ Trần, chỗ ngồi của tôi là chỗ hách và thơm nhất, nếu không là tay chân súc mẩy mà được. Bố khỉ, cả sở biết tổng ra rồi, còn làm bộ chó. Đúng là cái thứ nầm vùng có khác.

TỰ ÁI

— Ông chủ nói câu ấy rất thương ton lồng tự ái của tôi. Nếu ông không rút lòi: nói ấy lại và xin lỗi tôi, tôi sẽ không thêm: đặt chân tới hằng này nữa!

— Ông ấy nói thế nào?

— Ông ấy bảo: «Anh làm ăn bê bối quá, Cuối tháng tôi đuổi anh».

Trước những lời sỉ sảo bẩn tát, trước những lập luận ngây thơ như thế. Tôi chỉ còn biết cúi đầu «thỏa hiệp», vì ở cái đất nước này nó lạ lẫm. Cái gì cũng vậy, khi có tội cứ ngâm miệng thì rất có thể mua được lòng tin của mọi người. Ngược lại, nhảy choi choi lên mà minh xác, đòi khi nồi cơm cũng bị cày tung. Do đó, trong 72 phép...xử thế, tôi đã chọn chiêu cuối cùng là ngâm miệng. Sự cảm lăng của tôi, tự nó biến thành huyền thoại. Tất cả anh em trong sở đều tỏ vẻ «kính trọng» cho nên, từ lúc về nhận trách nhiệm, tôi luôn luôn bị mời đi ăn nhậu. Sự mời mọc ăn cần đến nỗi tôi không thể từ chối. Cho đến chính ngài Chánh Sở cũng nồng nhiệt mời đi ăn. Ấy, chính cái sự sánh vai, chung bước với ngài Chánh Sở, lại là một bằng chứng cho toàn thể nhân viên đồn ầm lên, và cái «địa vị» thân nhân của ông Thủ Trưởng của tôi được nâng cao thêm trong lòng mọi người. Mở đầu cuộc sinh hoạt rồng lưỡi, ngài Chánh Sở thân mật nâng ly «cùng» mi tôi, với giọng thân tình song nghiêm trang:

— Nghe anh chị em đồn. Toa là người do ông Thủ trưởng cử về...

Tuy được ngồi tại nhà hàng có máy lạnh, nhưng mồ hôi cứ vã ra trong cơ thể. Tôi ấp a ấp úng định

đi một đường minh xác thì ngài Chánh Sở đã ăn cần nói tiếp:

— Theo nguyên tắc khi thay đổi Tổng trưởng, Thủ Trưởng, thì một số nhân viên trào cũ «được» ra đi, để thay vào đó một số khác cho hợp «Đo-é-kíp».

Toa là thân nhân của ngài Thủ Trưởng, Toa nói giùm mua một tiếc, cái gì cũng vậy, ở đâu quen công việc rồi... và lại...

Đến bây giờ mồ hôi của tôi ứa ra, như một lũ rết liên hoan trên sống lưng. Tôi nốc cạn ly Whisky soda mà ruột gan vẫn chưa chịu nằm yên, tôi không ngờ cái «địa vị» quái ác kia có thể dồn tôi vào thế kẹt như vậy. Tôi đốt điếu thuốc như cỗ trấn tĩnh, trong khi ngài Chánh Sở vẫn thân ái tò bầy:

— Toa khiêm nhượng là phải, ở địa vị toa, đáng nhẽ ngài Thủ Trưởng phải đặt để ở noi xứng đáng hơn. Nhưng Toa biết đấy, sở minh tuy nhỏ mà quan trọng. Nó là cơ quan đầu não của bộ. Moa làm việc tại sở này, đã hai ba trào rồi, trăm hay không bằng tay quen phải thế không hả, Toa?

Trước hoàn cảnh oái oăm ngang trái, tôi không biết nói gì hơn, thế nên suốt bữa ăn tôi cứ âm ỉ mà nuốt những món cao lương mỹ vị vào bao tử. Phải thành thực mà nói,

những món trong «menu» này, cả một quãng dài đã ào-è trong đời sống, cho đến giờ, tôi mới có dịp nhìn và được hưởng thụ. Bởi thế cho nên, cái bao tử nhược tiêu của tôi bữa nay như rộng ra, tiếp nhận của trời một cách nồng nhiệt. Thấy tôi có vẻ chịu ăn ngài Chánh Sở có vẻ hài lòng và cứ gap cho tôi liên hồi và mỗi lần gấp như thế, ngài Chánh Sở không quên giới thiệu tên từng món ăn kèm theo lời khen «đầu bếp tàu» số dách!

Tiếp theo cuộc ăn xá láng là cuộc chơi toé khói, tiếp diễn..., trong 1 căn phòng sang trọng với những A sầm có cái thân hìn với những đường cong, mà bất cứ bác thợ diều khác nào, cũng phải ca ngợi đến sùi bọt mép.

Thế rồi, sau cuộc ăn chơi xá giao với ngài Chánh Sở. Cái mối thân tình giữa đôi bên, nó nỗi từng cục trong tim — Chính cái sự kiệ i này, đã đẩy tôi vào con đường lè phè và công khai ăn cướp... thời giờ của nhà nước thân yêu. Số là anh chị em trong sở, vốn có máu... thiện cảm với tôi, ngay từ cái phút phát tin: Tôi là người của ông Thủ Trưởng và chính ngài Chánh Sở đã «thị nhận» nguồn tin đó là «tin xiên» bằng mối giao tình mật thiết vừa kể.

Do đó, tôi đã bị dẫn đi, bị hành hạ đến mệt dù bao tử. Ngày nào cũng vậy, sở tôi cũng phải tiếp đón hàng trăm lá đơn của các tay buôn khét tiếng là chịu chơi. Thế nên, các cuộc tiếp xúc thường được đặt tại Trà dinh tửu quán — còn ở sở, chỉ là nơi trình diễn nhan sắc, cùng tầm quan trọng của mỗi chỗ ngồi.

Số nhân viên, được phục vụ ở

HỒN THẬT

Sau khi lãnh tiền để thôi việc, chỉ ở nơi bá chủ :

— Trước lúc ra đi, con xin có mấy điều thưa chuyện với bà,

— Được ! Chị cứ nói.

— Trước hết, con đẹp hơn bà Đó là ông chủ đã nói như vậy. Sau nữa, con mang các đồ trang sức của bà trông còn hay hơn bà nhiều. Đó là lời ông chủ đã nói như vậy. Cuối cùng, con còn biết yêu đương mủi mẫn hơn bà một trời một vực.

— Chắc ông chủ lại nói với chính hư vậy ?

— Dạ thưa bà, không phải. Lần này thì là anh tài xé !

sở này, thường là những nhân vật có kích thước, và sức nặng khá dĩ. Bởi thế, thời giờ ngồi chờ xét hồ sơ, thường được thu gọn vào sự biết điều của người ký tên dưới chữ : Nay kinh. Những phuơng châm làm việc, cùng sự mẫn cán của nhân viên đã được nhà nước thuê in cẩn thủ và dán trên tường rất tươm tất nào là : xin vân tắt thời giờ là vàng bạc — hoặc : hãy tiếp tay với nhà nước để tận diệt tham nhũng và gian thương.v.v.

Buổi sáng thứ hai, sau cuộc chào cờ thường lệ đầu tuần. Tôi vừa ngồi vào chỗ làm việc, chưa ấm bàn tọa, thì đã nhận được khoảng gần chục lời mời đi uống cà phê của đồng nghiệp, phải vất vả lam moi từ chối nói những lời mời nồng nàn...để được yên thản thẩn lo và săn sóc nhân dân trong đồng hồ sơ dày cộm.

Trước tôi, ngoài cửa sổ, đã có cả hàng trăm người đứng lố nhố, chỉ trỏ bàn tán. Vừa thấy tôi, họ ập lại, hàng chục cánh tay cõi vươn dài ra bên chấn song như đê thu ng thời gian chờ đợi. Tôi còn đang băn khoăn, chưa biết nên nhận hồ sơ nào trước, cho đúng tinh thần vô tư, mà nhà nước đã đề ra. Giữa lúc phân vân đó thì có hơi thở nhẹ và thơm cùi phía sau gáy. Tôi ngangs đầu gặp nụ cười của Loan, người bí thư của ông Chánh — Loan nói :

— Anh, ông Chánh cần gấp gấp.

Tôi hơi bàng hoàng vì sự mẫn cán của ông Chánh. Tôi nhìn đồng hồ — có lẽ giờ này, ngài còn đang ngự ở bàn ăn, để chiêm ngưỡng và thụ hưởng tài nội trợ của phu nhân. Loan như đoán được ý tôi — nàng cười rất tươi rồi giục già với cái liếc mắt rất tình :

— Mau lên anh.

Nói rồi, Loan đóng đánh bước, nhín cặp giò của nàng di động kenh kiệu trên gót giày bít sắt, khiến thân hình nàng nô toát ra 1 súc hút tàn khốc. Tôi đưa tay thu vội vài xấp hồ sơ, vài lá đơn, nói vài câu cẩn thiết với «thân chủ» rồi tôi ôm cặp hồ sơ trinh kỵ đi vào phòng ông Chánh.

Tôi gõ nhẹ và đẩy cánh cửa vào.

— Ông Chánh chưa đến — chỉ có mình Loan đang chăm chú phấn son cho khuôn mặt. Tôi hơi ngạc

nhiên, định bụng ô-ri-lin để tiện việc trang điểm của giai nhân. Nhưng, Loan đã bỏ gương lược xuống bàn — nàng tinh tú ngoác tôi với nụ cười rất ướt,

— Vào đây đã, anh trình ký hả, đưa đây, chút em trinh dùm.

Tôi cười xé giao đưa tập hồ sơ cho Loan — Loan nhận với lời nói rất tinh tế :

— Ông Chánh sáng nay đi họp. Em có việc nhờ anh, nên đã xí gạt — Xin lỗi nhé.

Tôi cố sửa lại nụ cười và dáng điệu cho tự nhiên :

— Loan cần nhờ gì vậy.

Loan lại cười, nụ cười đã đẹp lại thêm duyên với tí đồng tiền, với hàm răng nhỏ đều và trắng trong. Loan tiến lại gần tôi nàng thản nhiên thò tay phủi phủi vài vết bụi trên vai áo, Loan nói :

— Có việc cần, nhưng nói ở đây bất tiện, Loan mời anh đi ăn sáng.

Tôi ấp úng gãi gáy :

— Cám ơn Loan, tôi ăn rồi, có chuyện gì, Loan cứ nói đại đi, giúp được Loan, tôi giúp liền.

Loan vẫn giữ nụ cười tươi thím ►

TỦ SÁCH ĐẠI NGÃ

Tuyển chọn và phát hành

● KHUNG CỦA CHẾT CỦA NGƯỜI TÌNH SI

của NGUYỄN VŨ

● VỐN LIỄNG MỘT ĐỜI

của DU TỬ LÊ

● THÈM ĐỊA NGỤC

của NGUYỄN VŨ

Tiểu thuyết bán chạy nhất năm 1969 — tái bản sau 1 tháng

● ĐÊM HƯU CHIẾN

của NGUYỄN VŨ

dã bắn hết lần tái bản thứ nhất — sấp tái bản lần thứ hai — TRẦN NHÃ phiên dịch sang Anh văn với nhan đề THE NIGHT OF THE CEASE - FIRE

● DẤU BÌNH LÚA

ký sự chiến tranh của PHAN NHẬT NAM

● SAU CƠN MỘNG DỮ

truyện NGUYỄN VŨ

● SÂU CHUỖI BỘT NƯỚC

truyện NGUYỄN VŨ

● TIẾNG HÁT NHÂN NGƯ

của NGUYỄN VŨ

một tác phẩm bài lòng nhất của tác giả — tái bản lần thứ nhất

trên môi, nàng khẽ nhéo mắt, trông rất tình :

— Loan mời anh đi uống nước vậy. Tôi nhìn nhanh ra ngoài với cảm giác của đứa trẻ ăn cáp kẹo. Loan tiến lại gần hơn :

— Kệ nò mà, công việc đâu còn đó, làm nhiều thèm chết xác, đi, đi anh.

Như sợ tôi từ chối, Loan chụp đại tay tôi và kéo tuốt về phía cửa sau.

Ra tối đường — Loan cười nói luôn miệng với dáng dấp tự nhiên khiến tôi chợt nhớ đến người yêu. Thót nhiên Loan đi chậm lại giọng nói nghiêm trang :

— Loan hỏi thực nhé. Anh hứa giúp Loan nhé... Chuyện này, chỉ có anh mới có thể...

Nghé nói đến đây, tôi chợt hiểu cái việc Loan nhờ ché chân nó sẽ liên quan đến cái địa vị « Người nhà » của ông Thủ Trưởng do dư luận gần lèn cơ thể tôi từ lúc được thuyên chuyền về sở này. Nhất là việc giao du thận mật giữa ông Chánh và tôi, lại là một bằng chứng

Tại sao phần tử trí thức khi dấn thân vào thực tế tàn nhẫn thường bị gạt ra ngoài để mang lấy cái hình hài thất bại như hình hài của Phan Đình Phùng trước Hoàng Cao Khải, hình hài của Maiakovsky trước tiếng cười ngạo nghễ của loại Prissypkine hình hài bần hèn trước thái độ huyễn hoang của bọn bạo lợi ?

HÃY TÌM ĐỌC :

THÂN PHẬN TRÍ THỨC của VŨ TÀI LỤC

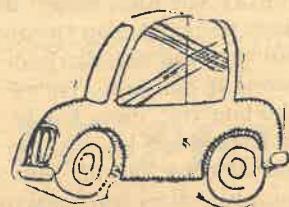
50 năm qua trí thức đã làm gì cho những chuyên môn của lịch sử ? Nếu tham vọng chính yếu của phần tử trí thức là tham vọng tri quốc bình thiên hạ thì ngược lại tham vọng chính yếu của các chính khách là tham vọng muốn tỏ ra mình là trí thức. Tại sao ?

HÃY TÌM ĐỌC : THÂN PHẬN TRÍ THỨC DƯỚI NHÃN QUAN CHÍNH TRỊ của tác giả VŨ TÀI LỤC do Việt Chiến xuất bản đã có bán khắp các tiệm sách trên toàn quốc.

hiển nhiên —. Thấy tôi lặng thinh. Loan hỏi thúc :

— Thế nào, anh nhận lời chứ.

Chưa bao giờ, tôi gặp cuộc đối thoại khó khăn vất vả cõi này. Cõi họng tôi đáng ghét và như muôn nghẹn lại, vì sự thực, tôi đâu phải là thân nhân của ông Thủ Trưởng. Giữa tình thế gay go đó, Loan giải thích thêm :

— Công việc này, chỉ cần anh ký « Bông » rồi chuyển lên ông Chánh, Loan không tiện nói với ông, thành ra phải nhờ tới anh. Vả lại, nó cũng đúng với chỗ ngồi của anh. Tóm lại, Loan chỉ nhờ anh chuyen mau, chuyen nhanh thế thôi.

Tôi cười và thở nhẹ nhõm. Trưởng khó khăn gì, nếu chỉ có thể, tôi hết lòng ngay. Loan nghe tôi hứa — nàng nhí nhảnh nhảy nhót như con chim vừa được phóng thích — khi vào quán Cà rem, Loan thân mật và tình tứ hơn. Nàng tiết lộ thêm chi tiết :

— Chỗ ngồi của anh trước đây đã làm giàu cho nhiều người. Do đó, người được đặt vào đó, thường là thân nhân của ông nhơn. Loan nói tới đây ngừng lại, để trả lời câu hỏi của người chạy bàn. Tôi vẫn ngồi im, mồ hôi bắt đầu rịn ra. Loan nói tiếp :

— Em có nghe ông Chánh khen auh cần mẫn, ngay thẳng... Nhưng trong anh em, nhất là những người ngấp nghé chỗ ngồi của anh. Họ đều pha ghê l m. Loan nói thật, thời buổi này, trong sạch cõi anh dễ cháy lám. Bằng chứng hiển nhiên là anh không có tiền để « ngoại giao » với cấp trên. Như anh biết đấy, lương bổng bây giờ chán mờ đời... tiền lương đi xe, chưa đủ. Vậy lấy đâu mà ăn chơi, lè phè, phải kiếm chác chí.

— Tôi hiểu vậy, nhưng tôi không thể làm giống họ, tôi cố tránh né những cuộc mồi mọc của mọi người.

— Như vậy là anh đã tự cô lập. anh sẽ là một con cừu giữa đàn sói. Loan thú thực, Loan thấy anh đứng đắn nhiệt thành, Loan mới nói anh nghe.

Tôi rút khăn lau mồ hôi, rồi hỏi :

— Loan muốn nhờ tôi giúp ai Loan cho tên đi tôi sẽ cố gắng.

Loan nâng ly cam vát, uống từng miếng nhỏ mắt nàng trót át, môi nàng hờ hững trên miệng ly, trông Loan khiêu gợi và nũng nịu một cách tàn khốc. Tôi vội nâng ly lave nõe cạn như nướt niềm rạo rực xuồng bao tử. Loan lại nói :

— Anh giúp Loan vụ này, Loan xin nói ngay là ; lợi tức chia hai. Loan đang cần tiền. Anh thi có thể mua nỗi một xe Toyota de Luxe. Tên ông ta là Trần Mùi một thương gia khét tiếng ở Chợ lớn.

Hồ sơ hiện đang nằm trong ngăn kéo bàn anh. Anh chả mất gì, chả tội gì, anh chỉ việc ký « Bông » coi như đã hoàn tất thủ tục thế thôi.

Tôi nhận lời với Loan và tức tốc về lục hồ sơ có tên Trần Mùi ra cứu xét. Tôi đã ngồi hàng giờ bóp đầu suy nghĩ để hạ bút phán quyết. Nhưng tôi không thể làm nổi khi liên tưởng đến sự đồ bể. Tôi sẽ phải ra tòa án mặt trận, báo chí sẽ tung lum. Ông Tòa sẽ lạnh lùng.., nhìn tôi kết án. Không, không thể được. Hình ảnh bố tôi với đôi mắt nghiêm khắc thoáng hiện cùng tiếng gào khóc của mẹ hiền, khiến tôi bàng hoàng buông bút đứng dậy, bỏ mặc lời thúc giục cùng những cử chỉ nồng nhiệt của Loan.

Thế rồi, ngày lại ngày, cái tên Trần Mùi vẫn nằm chình ịnh với những ám ảnh tù đày. Nhiều khi trong một thoáng, hình ảnh đầy quyến rũ của Loan chế ngự. Tôi muốn... muốn lâm. Nhưng rồi câu « đôi cho sạch, rách cho thơm » của mẹ tôi và những cảnh sống mất tự do như có mảnh lực khiến tôi bàng tỉnh... cho đến một hôm, lệnh thuyên chuyền được chính tay Loan « tổng đat ». Tôi đã thản nhiên tiếp nhận, giữa những ánh mắt khinh bỉ của đồng nghiệp và nụ cười nả miếng của Loan.

NGƯỜI HỘ TRẦN

CUỘC THI

lựa chọn

- (1) NGƯỜI VIỆT LÀM CHỦ ĐẤT VIỆT
- (2) NGƯỜI LÀM CHỦ ĐẤT
- (3) NGƯỜI THUÊ CÓ NHÀ CÓ ĐẤT

Đề hỗ trợ cho cuộc tranh đấu hữu sản hóa người thuê nhà và người nghèo có nhà ở; tuần báo Đời mới qui bạn tham dự một cuộc thi hào hứng có tặng giải thưởng xứng đáng. Nội dung cuộc thi yêu cầu qui bạn trả lời câu hỏi sau đây :

Hiện nay trên đất nước ta nhiều người thuê nhà vẫn còn phải đóng tiền thuê đất cho các công ty địa ốc của Pháp Kiều, Án Kiều và Hoa Kiều. Những đất, nhà đó là do các người ngoại quốc này lợi dụng thời kỳ thực dân để chiếm lấy của dân ta, với sự hỗ trợ của luật pháp thời Thực dân.

Với tình trạng đó, theo ý bạn thi chính phủ ta nên áp dụng biện pháp nào trong 2 lối sau đây.

1 — Quốc hữu hóa nhà và đất của các công ty ngoại kiều để bán trả góp cho người ở thuê ?

2 — Buộc các công ty ngoại kiều phải bán trả góp cho người ở thuê với một giá tùy theo tình trạng nhà đất và thời gian cho thuê ?

Xin bạn chọn 1 trong 2 biện pháp.

1) — Biện pháp nào được nhiều bạn đọc đồng ý nhất sẽ được coi là hợp với lòng dân.

2) — Bạn đọc nào đáp trúng biện pháp trên và số người đồng ý với bạn sẽ được trúng giải.

Thùng đựng phiếu tham dự sẽ đặt tại tòa soạn, có thừa phát lai chứng kiến, lúc niêm phong và lúc mở thùng, đêm phiếu. Qui bạn ở Saigon có thể mang tới thẳng tòa soạn bỏ vỏ thùng.

Các giải thưởng gồm nhiều phẩm vật giá trị sẽ loan báo trong 1 số tời.

Một trường hợp đuôi nhà thê thảm

Bà Nguyễn thị Hường, ngụ ở 184 Nguyễn Cư Trinh, nhờ báo Đời lên tiếng về trường hợp bà bị đuổi nhà dưới đây :

Bà thuê của chủ nhà một căn nhà (số 184 Nguyễn Cư Trinh) Chủ nhà có làm tờ cam kết bán căn phố

cho bà Nguyễn thị Hường với giá 430.000. Bà Hường đã trả trước 150 ngàn từ năm 1961, và giao kết số tiền còn thiếu, mỗi tháng bà đóng tiền lời là 2500đ. Chủ nhà đồng ý, nhưng sau đó, đòi ý, đưa nội vụ ra tòa đòi trực xuất bà. Ra tòa soạn, bà Hường thắng kiện, tòa xử cho bà được quyền mua căn nhà. Nhưng trước tòa Thượng thẩm, không hiểu sao, bà Hường thất kiện, tòa xử cho chủ nhà được quyền trực xuất bà Hường khỏi căn nhà.

Bà Hường đã 70 tuổi, chồng là một công chức về hưu nghèo không nơi nương tựa, sống với 8 đứa cháu ty nạn C.S. Hội đồng Đò Thành đã can thiệp với bộ Tư Pháp, xin tạm ngưng án lệnh trực xuất nhưng chưa có kết quả.

Báo Đời thành khẩn kêu gọi ủy Ban Liên Bộ cứu xét với tinh thần nhân đạo trường hợp bà Hường và chồng bà. Nếu bà Hường và gia đình bà vẫn bị trực xuất, thi báo Đời kêu gọi bà cứ ở « lỳ » muôn ra sao thì ra. Xin bà báo tin ngày bà bị trực xuất cho báo Đời biết, báo Đời sẽ hô hào một số những dân ABC không có nhà đi ở thuê, tới chia sẻ niềm đau khổ với bà bằng cách ngồi lỳ tại nhà bà với bà để cho nhân viên Công lực có « xúc » thì xúc cả cho vui.

PHIẾU DỰ THI NGƯỜI THUÊ CÓ NHÀ CÓ ĐẤT CỦA TUẦN BÁO ĐỜI

Tên, họ đọc giả : .....

Địa chỉ : ..... đường .....

..... tỉnh .....

Tôi lựa chọn biện pháp sau đây : (đánh dấu chữ thập vào ô vuông tương ứng)

1.- Quốc hữu hóa đất, nhà của các công ty ngoại kiều, bán lại cho người thuê

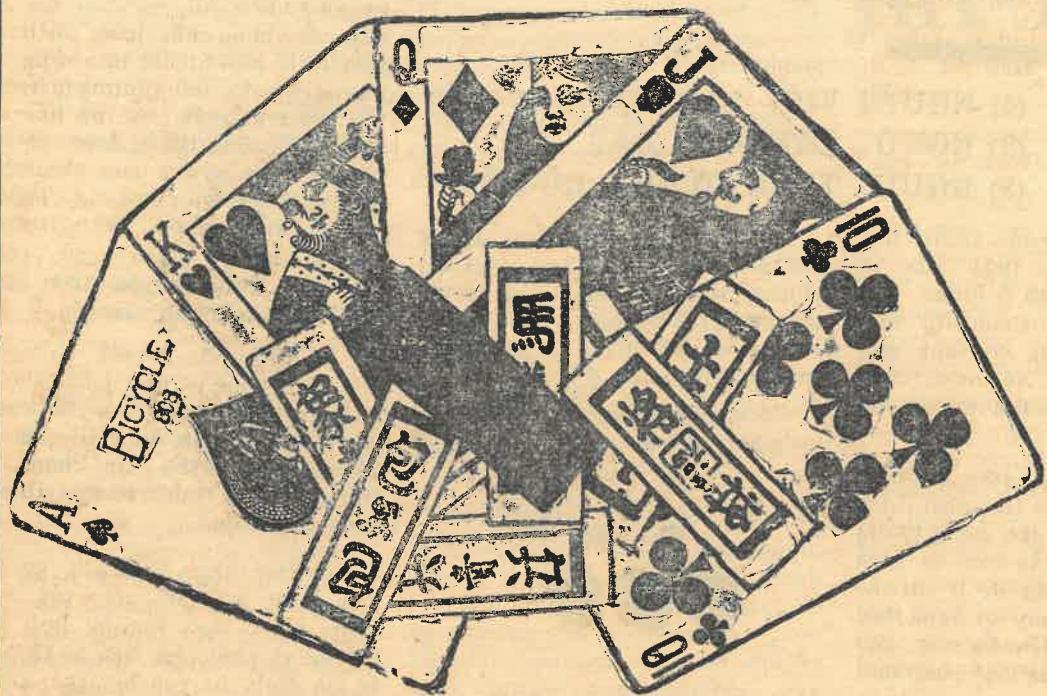
2.- Buộc các công ty nhà, đất ngoại kiều bán lại cho người thuê

3.- Số người đồng ý giải pháp này là

người. (viết
lai bằng
chữ)

..... ngày .....

**PHIẾM LUÂN
TÊ ĐÊ**

Lepheism là Chủ nghĩa lè phè. Lepheism là một danh từ có thể xuất hiện trong các tự diễn của thế giới tương lai. Khi máy móc thay con người, khi con người du thừa thức ăn. Chủ nghĩa lè phè sẽ đánh bại các chủ nghĩa khác, vì tới lúc đó con người có cón cái gì để mà tranh đấu cả. Nhận loại lúc đó chỉ để thời giờ nghĩ các giải trí và hưởng thụ cuộc đời đầy thú vui thiên đàng !

Lè phè là gì ? Lè phè là một cái gì rất lờ mờ, nửa chừng xuân, tà tà, lững thững, không nhập cuộc, không hết mình. Người ta có thể làm việc lè phè, ăn chơi lè phè, làm chính trị lè phè, đánh nhau lè phè, hòa đàm lè phè.

Thực ra thì con người không được quyền lè phè. Theo Thánh kinh, sau khi bà Eva nghe lời con rắn dụ dỗ ăn trái cấm, Chúa phán Adam rằng : « Vì người nghe theo lời vợ mà ăn trái cây ta đã dặn không nên ăn, vậy, đất sẽ bị rủa sả vì người, tron đời người phải chịu khổ nhọc mới có vật đắt sanh ra mà ăn. Đất sẽ sanh chóng gai và cây tật-lê, và người ăn rau của đồng ruộng, người sẽ làm đồ mồ hôi trán mới có mà ăn, cho đến ngày nào người trở về đất, là nơi mà có người ra, vì người là bụi, người sẽ trở về bụi » Chúa cũng phán cùng phái nữ là bà Eva rằng ; « Ta sẽ làm cho mày (con rắn) cùng người nữ, đồng dối mày cùng đồng dối người nữ nghịch thù nhau. Người sẽ dầy đạp đầu mày, còn mày sẽ cắn gót chân người. Ta sẽ thêm điều cực khổ bởi phần trong cơ thai nghén người sẽ chịu đau đớn mỗi khi sanh

con, sự dục vọng người phải xu hướng về chồng, và chồng sẽ cai trị người . »

Tuy nhiên, con người vẫn lè phè, càng ngày càng lè phè. Theo luật tuần hoàn, sống rồi tới chết, yêu rồi tới ghét, chiến tranh rồi đến hòa bình, nghèo rồi đến giàu và làm việc rồi phải đến lè phè. Lè phè là một giai đoạn cần thiết, để lấy lại sinh lực sau khi làm việc hết mình, lè phè đối với vân nghệ sĩ lại là giai đoạn, là yếu tố cần thiết hơn nữa, để tìm chất liệu, để tìm một hướng đi mới cho nghệ thuật. Nhưng khốn thay, trong nhiều trường hợp người ta đã không thể lè phè được, vì lè phè cũng có nghĩa là đòi rách di theo liền sau gót

Có nhiều thứ lè phè, lè phè của triết nhân coi đời sác sác không khống, chẳng cần bon chen, cứ sống lững thững kiểu « ăn để sống » vẫn thấy hạnh phúc. Có kiểu lè phè dự tính, lè phè của kẻ giàu lấy tiền để tiêu dao tháng ngày, có thứ lè phè bất khả kháng thứ lè phè bắt buộc vì không thể làm hơn được cái khả năng của mình. Kiểu lè phè sau cùng này có vẻ rất phổ thông tại Giao chí, vì tình trạng người khôn của khôn, nhiều người phải bỏ tay mà sống lững thững, lè phè cho qua ngày đoạn tháng. Vô tình họ đã trở thành những triết gia bất đắc dĩ. Hiện tượng các thanh niên ngồi cả đồng trong các quán cà phê là một bằng chứng hùng hồn về cái kiểu lè phè bất khả kháng này. Sau đây là một số các hiện tượng lè phè, một số các nhân vật theo chủ nghĩa Lepheism.

Lè phè kiểu chánh cổng Giao chí

Dàn Giao chí ta thời bình đã biết thế nào là Chủ nghĩa Lè phè từ khuya. Nhiều khi họ đã lè phè đến ba tháng liền chỉ ăn hút, đớp hit, cờ bích :

Tháng giêng là tháng ăn chơi
Tháng hai cờ bạc, tháng ba rượu chè.

Vất vất vơ vơ cũng nực cười !
Cắm cắm cuí cuí có hơn ai ?
Nay còn chị chị anh anh đó,
Mai đã ông ông mụ mụ rồi.
Có có không không, lo hết kiếp,
Khôn khôn đại đại chết xong đời.
Chi bằng láo láo lơ lơ vậy,
Ngủ ngủ ăn ăn nói chuyện chơi.

Nguyễn Công Trứ, một cây lè phè

Nguyễn Công Trứ khi làm việc thì hết mình, nhưng khi tà tà thi đúng là một chuyên viên lè phè.

Ông đã coi cái thú hành lạc, cái thú lè phè như một thực tại duy nhất của cuộc đời này :

Cuộc hành lạc bao nhiêu là lãi đấy,
Nếu không chơi thiệt ấy ai bù.

Vì vậy :

Năm ba chú tiểu đồng lêch thêch,
Tiêu dao nơi hòn cốc thanh sơn.

Hoặc :

Thú tiêu sầu rượu rót đê thơ,
Có yến yến hưởng hưởng mời thú,
Khi đặc ý mắt đi mày lại,
Dư thiên thiên thập thập thêm nồng.

Hoặc :

Cầm kỳ thi túc,
Đường ăn chơi mỗi vể mỗi hay,
Đàn năm cung réo rát tinh tinh đầy.
Cờ đời nước đậm đà xe ngựa đó.
Thơ một túi phẩm đê cầu nguyệt lộ,
Rượu ba chung tiêu sái cuộc yên hà.

Tản Đà, một « xếp xòng » lè phè

Ông cũng có quan niệm :

Cánh đời gió gió mưa mưa,
Buồn trông ta phải say sưa đỡ buồn.

Ăn chơi và lè phè là cái lối trông thấy :

Bạc tiền gió thổi thơ đầy túi,
Danh lợi bèo trót rượu nặng vai.

Và đây là kiểu lè phè của ông :

Khi vui vui lấy kéo già,
Còn men dốc cả giang hà chưa say.

Hoặc :

Túi thơ đeo khít ba kỵ,
Là chi rừng biển thiếu gì gió trăng.

Hoặc :

Thức ăn đến nó là thanh,
Mở ra chỉ một mùi chanh vắt vào.
Nuốt trôi mát ruột làm sao,
Lâu nay mới thỏa ước ao ăn hả.

Hippy và lè phè

Phong trào Hippy gần đây cũng chứa một phần nào chất lè phè. Những dân Hippies khát khao từ những cái vất vả của cuộc đời như cạnh tranh thương mại, đánh nhau, họ chủ trương một nếp sống tà tà, hòa bình. Họ chỉ cần ăn đê vừa đủ sống, họ chẳng cần cắt tóc cạo râu, đi xe hơi, ở máy lạnh. Họ khoái sống ngoài trời lang thang trong cà cỏ như những dân du mục.

Những Hippies khoái nghe nhạc, hút LSD, vì LSD dẫn dắt họ vào 1 thế giới lè phè, huyền ảo, kỳ diệu. Họ chủ trương bất bạo động, họ khoái Chúa, Phật và Gandhi.

Những người « Tân tiền sử » và Sự lè phè.

Mới đây ở HK ta thấy xuất hiện 1 phong trào khá lạ lùng. Phong trào bỏ thành phố để vào núi non, hang động sống như nhân loại thủa khai thiên lập địa, thủa ăn lông ở lỗ. Họ cho rằng đời sống văn minh đã phá diệt hạnh phúc của con người. Sự lè phè sống trong thiên nhiên làm họ tìm lại được hạnh phúc đã mất trong những chuyến xe điện ngầm, trong những tòa nhà chọc trời, trong những hầm mỏ, trong những sở làm do chiếc đồng hồ làm chủ. Những người này kéo cả vợ con vào hang động, họ chỉ mặc những quần áo vải thô và chỉ che những điểm phải che, hờ tǎm cộng đồng, ăn cộng đồng, đúng là kiểu sống chung hòa bình thực sự.

Những quán cà phê và lè phè chủ nghĩa

Những quán cà phê mọc như nấm là quê hương của nhạc Trịnh Công Sơn và lời ca mắt mát tuổi trẻ của Khánh Ly, là nơi nuôi dưỡng chủ nghĩa lè phè. Những con người ngồi trong đó, những thanh niên ngồi trong đó, đa số mắt mát về một cái gì đó trong cuộc đời, một tình yêu, một người bạn linh... Họ tìm được một vuốt ve, một an ủi tạm thời, rất ngắn ngủi nhưng cần thiết. Họ được im lặng trong tiếng nhạc đau khổ đồng lõa với khổ đau của họ, họ được chửi đời trong tiếng nhạc kích động, họ được nhìn ngắm cuộc đời xao động đang diễn ra ngoài cửa quán. Họ có được cái khoái cảm lè phè, cái hạnh phúc mini mua rất rẻ : chỉ 3 hoặc 4 chục bạc, họ được ngâm những lũ người hối hả, mệt mỏi không nụ cười sau những cuộc vật lộn với cuộc sống, với miếng cơm manh áo đang về nhà giờ tan sở. Ra khỏi quán họ lại thấy trống rỗng khủng khiếp vì sự lè phè bất khả kháng theo sát không rời.

Những cái tên của các quán cà phê cũng mang một màu sắc triết. Có lẽ ngôn ngữ đã mất giá trị, đã bất lực trước đồng tiền: nền hầu hết các quán đều có những cái tên rất ngắn như : Giò, Bão, Thơ, Trẻ Lú. Nếu không ngắn thì lại rất lè phè như Mây bốn phương trời, Chiều tim, Hương cỏ may...

Chính trị lè phè

Có nhiều chính khứa ở Giao chí là những đố đẽ, mòn đẽ chính cổng của chủ nghĩa Lepheism. Họ có cái mốt là khi bị rót dài, hoặc khi chưa được

đặt chân vào làng chinh khứa 1 cách công khai thì họ rất lè phè, nghĩa là chẳng tranh đấu cho dân chúng được cái giải rút gì, cũng có những chinh khứa khi ra tranh cử thi hứa với dân đen đủ điều nghe mà phát thèm, nhưng khi chui lọt được vào 2 tòa nhà, lọt được vào đấu trường chính trị chính em thi lại lè phè quên cả những lời hứa. Nhiều chinh khứa mắc bệnh chùm chǎn, chùm chǎn ngay cả trong mùa nắng, hoặc lè phè năm dưới cây sung mà há miệng chờ. Cũng nhiều ông chinh khứa đếch biết mùi phân heo, mùi xinh thổi như thế nào cũng nói chuyện xây dựng nông thôn. Họ đã xây dựng nông thôn với xâm banh trong salon máy lạnh, họ đã xây dựng nông thôn trên bàn mà chược, trên sân ten nít, trong hồ tắm ở Séc của Tây. Tất cả những chinh khứa này đều sooc ti ở các trường chính trị Lè phè nổi tiếng nhất thế giới.

Hòa đàm BaLê và chính sách lè phè.

Những tay hòa đàm nổi tiếng của cuộc hòa đàm BaLê là những người rành về sách lược lè phè hơn ai hết. Họ đã lè phè đến mức độ không hề tưởng tượng nổi, chỉ tìm một kiểu bàn thòi cũng phải mất hàng tháng, và từ đó đến nay, họ vẫn giữ nguyên tình trạng lè phè không nhúc nhích, nhịp độ tiến triển của cuộc hòa đàm là nhịp độ của một con sên già hết sít quách. Lè phè đến độ kẽ thi đi chơi núi, người thi về xứ thăm bà xã. Đây là một

84bis, Bà Huyện thanh Quan Đ.T. 24.656
Hoặc: 81, Trần binh Trọng Đ.T. 38.265

ĐẢM NHIỆM VỀ

- Mọi thủ tục xin chiếu khán xuất ngoại cho người Việt Nam.
- Quý vị sẽ được hằng bảo hiểm nhân mạng trong cuộc hành trình.
- Tô chúc du lịch thăm các thắng cảnh hoặc di tích lịch sử tại VN.
- Bảo đảm và rất nhanh chóng để quý vị được hài lòng và toại nguyện.

thứ lè phè chủ đích theo đúng chính sách chứ không phải kiểu lè phè của các thanh niên ngồi trong quán cà phê. Sở dĩ họ lè phè vì còn chờ sơ hở của nhau, vì chưa bén nào thấy ăn cái giải rút gì.

Hai ông Tổng Kinh và Tổng Tài lè phè

Gần đây, mỗi đêm, dân chúng Giao Chỉ được thưởng thức những màn Show rất hấp dẫn, đó là Show Kinh Tài do hai đại tài tử trình diễn trước ống kính. Hai ông này đã trình diễn một cách hết mình, và tích cực, tích cực đến nỗi biến cả sắc diện oai phong lâm liệt, tích cực đến độ toát mồ hôi trán mà vẫn bị dân chúng, nhất là Giám Sát Viện cho là lè phè.

Dân chúng thấy rằng, trong một câu hỏi của Thượng nghị sĩ Rùa Vàng, Ông Tổng Kinh trả lời là: « Tôi không rõ việc này vì mới vào chính phủ ». Câu trả lời của ông rất hợp lý nhưng có vẻ lè phè. Còn Ông Tổng tài thi trả lời Thượng nghị sĩ kaki Phạm xuân Chiểu là: « Chúng tôi chậm án chậm nói... ». Câu trả lời này cũng làm cho dân chúng hiểu là ông là một chuyên viên lè phè. Thực là tinh ngay lý không ngay.

Gần đây, hai ông bị Giám sát viện làm cho ngồi ngay thèm là đòi hai ông ra điều trần. Hai ông từ chối, và vì vậy bị cho là có thái độ lè phè. Thực là tội cho hai ông, điều trần tối rồi lại điều trần ngày thi còn gọi gì là hạnh phúc của cõi đời ngắn ngủi như chiếc váy mini này !

Thué kiệm ước và tình trạng lè phè

Từ khi đứa bé Kiệm ước được ông bà Kinh Tài cho ra đời, có nhiều hiện tượng khác cười xuất hiện. Một trong những hiện tượng đó là hiện tượng buôn bán lai rai, buôn bán lè phè, vì dân đếch có tiền, dân buộc thát lưng bụng hoi kỵ. Mấy anh làm báo mặt méo và rắn reo như quả táo tàu khi thấy báo trời sụt không đều. Mà làm báo, khi báo bị bệnh thì làm gì có thuốc như thuốc điều kinh của mấy chị em phụ nữ ! Có anh đế nghị nên ra loại báo mini « báo kiệm ước » vừa rẻ vừa lành, nghĩa là khổ báo nhỏ vừa bằng bàn tay, hay nói đúng hơn vừa bằng tờ giấy vệ sinh để tiện lợi cho dân đen sau khi đã đọc xong Tiếu ngạo giang hồ.

Trong gia đình, vào những buổi cơm, mọi người, nhất là các giới nhì đồng, coi bộ ăn lè phè hẳn, không còn hứng thú tranh nhau ăn, vì trên mâm cơm cảnh trí ngày càng hoang vu, chỉ thấy xanh ngát như cánh đồng VN mà chẳng thấy thịt thay cá xuất hiện cho zui mắt zui miệng. Mất ăn lè phè lẽ ra phải được chính phủ chỉ dẫn cho dân đen mới phải. Dân đen nó tin rằng các bữa cơm của 2 ông Tổng Kinh và Tổng Tài chắc chắn không là thứ « cơm kiệm ước » như họ.

Có một hiện tượng nữa là, từ hồi xăng nhớt leo thang, các vị liền ông khoái bắt chược Cựu Thủ tướng Hương gãi cái sự đời và thấy nó lăn tăn thiệt nếu không nói là nó teo lại mặc dầu họ chẳng bị bệnh teo chim. Họ không có tiền đi xi nè, đi nhậu dì nhiên là phải tìm cách khác giải trí, và cái cách

giải trí lành mạnh rẻ tiền nhất là bắt chược cụ Hương :

Ngồi buồn gai « dế », « dế » lăn tăn...

Hội Văn Bút Quốc Tế và Văn Chương Lè Phè

Trong kỳ họp mặt của các nhà viết lách quốc tế tại hội Văn Bút Quốc Tế kỳ này, họ đã đem ra đấu láo, hội thảo về đề tài « Văn chương lè phè ». An Nam ta cũng cử đại diện đi dự, nhưng dân An Nam mít cho đến nay cũng cóc hiểu văn chương lè phè, mà các quan Tây, quan Mèo đem ra đấu láo nó như thế nào, họ cũng đếch biết là Việt Nam có tác phẩm nào thuộc loại văn chương này không. Nhưng chắc chắn đã gọi là văn chương lè phè thì thế nào cũng có hình bóng của cái « đá đao ».

Cái lá đa đã tạo nên văn chương lè phè. Chắc chắn thứ văn chương của Playboy cũng phải kè là thứ văn chương lè phè. Văn chương lè phè cũng có thể là thứ văn chương đe dập tới vấn đề đớp hit, ăn nhậu lai rai, hoặc là đe dập tới lớp trẻ khoái hưởng thụ hiện tại lấy mặt trời, cát biển, hơi rượu, đàn bà, tiền làm những thần tượng cao hơn cả Chúa, cả Phật, cả Thượng đế. Cỏ kẽ thối mõm nói là Giao Chỉ đang đánh lộn làm gì có văn chương lè phè, nhưng chắc chắn thứ văn chương lè phè sanh trưởng trong chiến tranh mới là thứ văn chương lè phè super, bi đát. Xin vắn sỏi An Nam nào cảm thấy tác phẩm của mình mang tính chất lè phè gởi gấp cho nhà xuất bản Đại Ngã để chayền ngữ, ăn tiền là cái chíc.

Chiến tranh và chủ nghĩa lè phè.

Khi chiến tranh còn chia cái bẩn mặt nhám nhở bẩn thiêu ra thi chủ nghĩa lè phè còn có cơ hội phát triển. Giới trẻ có khayanh hưởng hưởng thụ hiện tại,

hiện tại tuy ngán nhưng chắc ăn. Quá khứ của họ với vẫn, đèn ngòm, tương lai thì mờ mịt, và « nèn thơ », như sương mù Đà Lạt. Họ chỉ còn hiện tại, hiện tại của họ mất mát nhưng là của họ. Họ khoái lè phè vì lè phè là lãi. Học hành cố gắng cũng đi lính. Tú tài cứ nhàn cũng đói dài, vậy thi cứ thuốc lá, cà phê, lang bang đấu hót qua ngày là thứ triết lý rất phổ thông của giờ trẻ. Ngay cả trong tình yêu một thứ say đắm nhất mà họ còn phè lè, vì họ bất lực về tài chánh, về danh vọng. Hôn nhân đối với họ gần như chuyện thần tiên hay chuyện của kẻ mất tri...

Lực lượng người nhái.

Đây không phải là 1 lực lượng khủng khiếp thuộc quân sự. Lực lượng người nhái của Hải Quân An Nam cũng như của Thế giới là n hững binh sĩ li lợm nhất, được huấn luyện cực khổ nhất, và cũng được giao phó những công tác còn ác ôn hơn là Mission Impossible. Nhưng khói hãi là người nhái cũng được các anh em kaki dùng đế đặt cho những anh lính trốn việc quan ở nhà. Linh lè phè, linh cậu, linh vân nghệ, linh kiêng thường là loại lính già nhập lực lượng người nhái này. Nghề của họ là lặn, ít khi thấy họ xuất hiện, chủ trương của họ là lặn thật lâu, thật sâu. Hễ quan kèu thì ít khi thấy mặt, nhưng những ngày phát đòn quân tiếp vụ, những ngày liên hoan có đớp hit và nhất là ngày lãnh lương thì có mặt đầy đủ và chẳng có anh nào lặn cả. Lực lượng này nếu không điều chỉnh, nếu không kiểm soát sẽ thành một lực lượng lớn mạnh, mà một khi lực lượng này lớn mạnh e khó có thể thay được quân Đồng Minh.

Về phía công chức những người đi trễ về sớm, trốn tránh nhiệm vụ cũng không phải là con số ít ỏi, lừa thưa. Với đồng lương mini, lương kiệm ước họ dẽ có khuynh hướng lè phè, nếu không muốn nói là thực sự thì họ đã và đang lè phè rồi. Nền hành chánh của An Nam ta nổi tiếng trên thế giới là Rùa nếu công chức không được nâng đỡ tận tình cũng e rằng nền hành chánh sẽ biến thành con rùa thot, rùa cà nhắc mất !

Những dụng cụ làm phát triển chủ nghĩa lè phè

Có thể nói nền văn minh cơ khí đã làm cho chủ nghĩa lè phè một ngày một bành trướng khủng khiếp. Từ khi có cái trò « ăn nút », con người, nhất là giới chị em phụ nữ, có thừa thi giờ đế lè phè, khi muốn nấu cơm chỉ việc cho gạo nước vào nồi National rồi ăn nút thế là xong. Muốn uống nước trái cây cũng ăn nút, muốn xem tivi cũng ăn nút, muốn tám

THUỐC MỚI
VIÊN BỌC ĐƯỜNG

KN 992 BYT/QGDP

mido

Có bán tại các nhà thuốc Tây

tri các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CÚM, ĐAU LÚC CÓ KINH

PUB.TÂN-TRÍ

nước nồng cũng ăn nút.... Chỉ còn thiếu ăn nút là chồng yêu, chồng làm tình, ăn nút là có máy tắm và thay tã chui đít cho con, ăn nút là có máy cho con bú, ăn nút là thấy chồng đi chơi với bồ nào, ăn nút là thức ăn ở chợ chuyền tới nhà....

Nhưng chị em mà lè phè bèn có lầm chuyện. Chị em sẽ ngồi lè đói mách, chị em sẽ tố chồng ăn cắp tiền dân, chị em có thì giờ theo rồi chồng, chị em có thì giờ giải trí lành mạnh với Phi, với Mỹ, chị em có thì giờ từ s.c, tò tòm, mà chược, chị em có thì giờ lui tới chợ Bến thành sưu tầm thức ăn như Bún Ốc, Nem nướng... và như vậy cái lè phè của chị em làm cho các ông chồng hết lè phè, mà phải làm việc như thằn trâu ngựa để nuôi dưỡng cái lè phè của chị em!

Chủ nghĩa lè phè và tương lai nhân loại

Các nhà khoa học và xã hội học tiên đoán là trong tương lai của thế hệ chúng ta, con người sẽ chỉ có một vấn đề bận tâm duy nhất là sắp xếp chương trình lè phè. Vào lúc đó con người có máy móc làm nô lệ, con người sẽ có các thire ăn lấy từ biển và các hành tinh khác, các đồ ăn hóa học chế biến từ đất đá rong rêu. Lúc đó chẳng có chủ nghĩa nào ngoài chủ nghĩa khoái lạc và lè phè được nh c tôi. Báo chí hằng ngày sẽ không có mục ăn cáp, hiếm dâm, tham nhũng vì thời đó tiền tài vứt đi không héi, đàn bà, con gái lượn lờ ngoài đường như cá biển. Báo chí chỉ còn toàn là Playboy. Báo tôi lúc đó sẽ chỉ đăng mục Đớp hit, giải trí lành mạnh cũng như ác ôn, mục Trường đua Phú Thọ, mục Hit to phe, mục giới thiệu người yêu, mục «cho thuê bồ» «cho thuê người yêu» mục Bún Ốc không gian, Bún Chả Apollo, mục nem nướng Venus, mục chả giò Cà Mau Linh, mục Mộc Tồn Bạch Ốc, mục Tiết canh Vịt B.c Kinh, mục Vịt cõi tiềm Mao trach Đông, mục Ếch chiên bơ kiều Frerh Can can, mục t m hơi Mật trăng, mục Sữa tươi Brigitte, sữa sóc Elke Sommer, mục M t nai tiềm thuốc bắc kiều Audrey, mục Râu mục nướng Staline...

Đặc biệt nhất lúc đó tại Giao Chỉ anh em báo Đời có mở một cái quán giải khát cho giới trẻ, quán chỉ bán sữa tươi do chính các quý vị tự mua các em đủ mọi quốc tịch với những «bình sữa» căng tròn như của Marilyn Monroe hoặc Jane Mansfield, quý vị cũng có thể uống cà phê Cu ba do chính Fidel Castro tự tay pha hầu quý vị. Còn nhiều thứ hấp dẫn nữa nhưng kẻ viết tự kiêm duyệt.

Kẻ viết mong quý vị đang đọc tôi giờ chót này sống sót lúc đó, sống còn đủ sỉ quách để chúng ta cùng thưởng thức những «của ngon vật lạ» đó để quên đi quá khứ đầy nước mắt, đầy bom đạn, đầy rác rưởi, đầy máu xương, đầy đói khổ, và đầy những cái gọi là kiềm ức.

GIA-LONG

thu băng

**132, TRƯƠNG - MINH - GIẢNG
SAIGON**

**(Ngã ba Trương-minh-Giảng
và Kỳ Đồng)**

- Nhận thu băng giao gấp.
- Bán băng thu sẵn đủ tất cả các loại nhạc cho tất cả các loại máy lớn, nhỏ.
- CASSETTE MONO Stéréo
- Car stéréo — Cartridge
- Xử dụng toàn máy tối tân.
- Kỹ thuật thật tinh vi
- Một rừng băng thu sẵn. Èm dịu, kích động, nhạc sống thu tại các phòng trà danh tiếng và các băng học ANH MỸ PHÁP, ĐỨC, Ý, NHẬT bộ nào cũng có học.

**NHẠC GIÁNG SINH VIỆT NAM
và NGOẠI QUỐC**

- Việc làm thật cần thận
- Nơi có thè tin cậy được

**Kính mời đến thưởng thức và
chọn lựa.**

- Mở cửa từ 07 giờ sáng tới giờ
nghiêm, cả ngày lễ và chủ nhật

GIALONG'S RECORDS

KÍNH MỜI

nguyễn duy hinh

**người chết
có thè nói chuyện
với người sống không?**

chuyện thần thông biến hóa, những chuyện thuộc về Thần quyền.

Ngài nói rằng: Đạo Phật là Đạo Cứu Khổ và tất cả Phật pháp chỉ nhằm một mục đích cứu khổ mà thôi. Ngài lại đem câu chuyện «người bị tên độc» ra làm tỷ dụ, nói rằng một kẻ kia đang bị một mũi tên thuốc độc cắm vào thịt. Công việc cần kíp của y là phải nhổ mũi tên ấy ra trước đã, chó nếu y cứ lo tìm kiếm ai bắn y, vì lẽ gì bắn y, mũi tên ấy vẫn bắn bằng thứ thuốc gì, thì đến lúc y tháo mãn được sự tò mò, chắc chắn y đã bỏ mạng vì thuốc độc đã ngấm khắp thân thể, không còn có cách gì cứu nổi.

Cũng như thế, chúng sanh đang khổ sở vì các bệnh tham sân si trầm trọng, đang mè mệt ở trong nhà bị lửa cháy (dù cho ba cõi sinh tử luân hồi), việc cấp bách là phải trị dứt các bệnh khổ và ra khỏi nhà lửa, ấy thế mà cứ lo nghĩ những chuyện siêu hình, những chuyện chưa cần thiết phải biết đến, thì thật là không hợp lý.

Vì thế cho nên, tất cả những các phuor g pháp «cứu khổ» của Đức Phật đưa ra dạy Đời đều rất thực tế, rất dễ thi hành, tùy theo hoàn cảnh và tâm trí của mỗi người. Đó là Trung Đạo, không buộc phải ép xác khổ hạnh, cũng không mè đamm vật chất, chỉ cần nhận định sự vật cho chúng với Chân lý (giác) và hành động đúng Chân lý (Hạnh) khi Giác và Hạnh đầy đủ thì tự nhiên được giải thoát khỏi mọi sự khổ.

(CƠN NƯỚC)

(TIẾP THEO ĐỜI số 9)

Có người bảo là bên kia thế giới vô hình cũng có đủ các hạng nhân vật cao, thấp, trung chánh, gian tà và tự nhiên có «kẻ» giả mạo xung tên đổi láo. Nhưng cũng có những điều đạo đức hoặc báo trước các việc tương lai của những «Chơn linh» đứng đắn giảng cơ dạy cho những người có tâm chí.

Vậy, các bạn nghĩ sao? Ở mục này chúng tôi xin đón rước mọi ý kiến.

Các phép bí truyền: phù, chú ấn hay là phần bí mật trong Tôn Giáo

Tất cả các Tôn giáo lớn trên thế giới như Thiên Chúa giáo, Phật giáo, Bà La môn, Hồi Giáo, kể cả Nho Giáo đều có hai phần; phần triết lý luân lý phổ thông cho đại chúng và phần siêu hình dành cho một số rất ít người đặc biệt.

Thiên Chúa giáo có khoa Thần linh học (Théologie) Bà la môn có khoa luyện phép xuất hồn, Lão giáo có thuật Luyện Đơn, Nho giáo có Hình nhì thượng học, Hồi giáo cũng có những phép luyện thông thần của họ.

Riêng Phật giáo có một Tông phái đặc biệt chuyên về Phù Chu Ấn gọi là Mật Tông.

Tự trung, mỗi Tôn giáo đều có một bộ phận «mật» dùng các phép riêng nhằm «sáp nhập phần hồn với đấng Thần linh tối cao» hay «Thượng Đế» hay một vị Phật.

Thiên chúa giáo gọi đó là các phép bí tích. Sau đây là 7 phép Bí tích mà người Công giáo phải làm:

1.— Phép Rửa Tội (Do phép này, người Tín đồ nhận Thiên Chúa là đấng Cứu rỗi, toàn quyền năng, và cầu xin Ngài xá tội nguyên tội cùng tất cả các tội khác cho mình).

2.— Phép Thêm Sức (Do phép này, người Tín đồ tin tưởng mình được Ông Trên ban cho sức mạnh thiêng liêng)

3.— Phép Minh Thánh Chúa.— (tức là ăn chiếc bánh Thánh, tượng trưng minh Thiên Chúa, để tiếp nhận Thiên Chúa vào tất cả đời sống mình).

4.— Phép Giải Tội.

5.— Phép Xúc dầu Thánh. (Nhận chịu ơn lành của Thiên Chúa)

6.— Phép Truyền chức Thánh (nhận sự che chở của Thánh Thần)

7.— Phép Hôn phối (cuộc Hôn nhơn của hai Tín đồ Nam Nữ được Thiên Chúa ban ơn lành).

Tất cả các phép Bí tích trên đều có nghĩa «đem cả phần Hồn và phần Xác của người Tín đồ dâng cho Thiên Chúa».

Hiển và mật

Các phép trừ tà, chú ấn và phép «Mật Hạnh» giải thoát

Chúng ta chỉ biết Phật giáo với các lý thuyết Tứ Đế. Bát Chánh Đạo, Thập Nhị Nhân Duyên, với Duy Thức Học, Nhân Minh Học v.v.. Mà ít khi nghe noi đến «Mật Tông» trong Phật giáo.

Khi còn tại thế dạy Đạo, Đức Phật Thích Ca luôn luôn tránh những chuyện siêu hình, và khuyên đệ tử chờ nén nghĩ tưởng đến những

CUỒNG SĨ
LÊ MINH HẢI

chuyện Ba Lê do phóng viên Văn Luông gửi về

Kể chuyện Ba Lê mà không đả động tới anh Lê Minh Hải là một thiếu sót không thể tha thứ. Đây là một nhân vật chính trị vui nhộn đầy màu sắc thời đại nhất. Người già gọi Lê Minh Hải là một cuồng sỹ, giới trẻ thì gọi «lúy» là Hippy Lê Minh Hải nhưng chính anh chàng này khi gặp tận mặt thì lại có vẻ 1 người thông minh vui tính tràn lồng. Hồi mới qua Pháp anh em sinh viên đã kéo tui đi ăn la cà ở khu La Tinh và đã giới thiệu tui với anh Lê Minh Hải là «lãnh tụ» nhóm Trung lập Diên Đàn là tên 1 tập san «mua không bán, xin thì gửi tới tận nhà cho, ai cầm cũng phải đọc một hơi hết ngay vì nó vừa vui lại mồng». Anh Hải vui tánh, người kề từ cõi xuống tới chân có vẻ cũng không có gì đặc biệt, còn khuôn mặt có vẻ thông minh lại được một bộ tóc dài tỏa ra coi thấy rất mới, rất hạp với lề đường khu la tinh. Có lẽ mái tóc đó đã mang lại cho anh cái nhãn hiệu Hippy.

Lê Minh Hải năm nay tuổi vừa 35 gốc người sinh ra ở miền Bắc Việt Nam, mẹ anh người Việt ba anh người Chà lai. Anh vào đời kiêm ăn với cái khoa hòng ngôn L'Interprète auxiliaire cho quân đội Pháp. Và

trong phạm vi ấy chẳng ai để ý tới anh. Những xui cho quê hương VN mà may cho anh ta là có vụ di cư vĩ đại vì cả triệu người không muốn ở lại với Cụ và các đồng chí nên tất cả đã làm một đường «ra đi không mang va li»... Đa số «đò» Nam thi Lê Minh Hải lại «do» một đường qua Pháp.

Anh vẫn có vẻ quyền luyến với quê hương Việt Nam, hơn thế nữa khi nói chuyện với anh người ta có cảm nghĩ rằng anh là một «người Việt yêu nước».

Hồi có hội nghị «gioe neo» 1954 người ta thấy anh lang bang ở đất Thụy Sỹ và cũng có vào ngủ chung lều với Võ Thành Minh người đã tinh nhöng nhéo để cản ngăn việc chia cắt Việt Nam. Từ ngày đặt chân trên đất Âu Châu, Lê Minh Hải đã tìm được đúng nếp sống có lẽ là vừa ý anh ta, nghĩa là kiếp sống lang bang sĩ, cứ kiếm được ngày nào là xào luộn ngày đó, cái ngón kiếm cơm của anh là vác cây đàn vào các tiệm ăn nghèo ngao vài bài ca lạt hoắc. Sau đó anh tới đất Marseille cám dìu. Tại đây anh cho ra đời lai rai một tập san sống cho tới nay cũng được tới 6 năm rồi. Trong 6 năm qua Việt kiều

ở Pháp ít ra cũng đã một lần được gửi điếu 1 tờ Trung lập Diên Đàn có phụ đề chữ Pháp. Phần pháp văn thi có vẻ đứng đắn nhưng phần Việt văn thi đọc mà không thể ninh được cười. Vì người ta thấy anh chửi đồng tất cả, cả Nga cả Mỹ, cả Mao, cả Hồ, cả Hà Nội lẫn Saigon. Báo in Ronéo mà dày độ 4 hay năm tờ. Trang đầu tờ Báo luôn luôn có 1 câu tư tưởng của Lê Minh Hải đóng khung theo cái kiêu Mao Chủ Tịch ở Bắc Kinh. Cái số báo mà anh Hải gửi cho tui thì có ghi «óc phè bình đả phá hiện hữu là tinh thần để xây dựng một tương lai».

Trong trang 2 thì có ghi danh sách người sáng lập như sau : cụ Nguyễn Văn Cẩn thợ máy đã tạ thế, cụ Nguyễn Xuân Sâm tự Hồ mộng Diệp đại biểu công nhân kiêm thi sĩ, cụ Bùi Án rửa chén lao động, cụ Trương Lâm bưng đĩa rửa chén cụ Minh Nestor, lao động gác gian, cụ Bùi Văn Thạc thợ thuyền và cụ Trần Ngọc Quý công nhân thủy thủ. Đặc biệt trong trang này có ghi một tư tưởng của Lê Minh Hải : «Càng nhiều bằng cấp bao nhiêu thì lại càng giỏi nghè buôn dân bán nước bấy nhiêu. Càng giàu có bao nhiêu thì tinh chất lại càng bần tiện bấy nhiêu». Trong trang này có đăng 1 bài nhan đề «Những nan giải trong giải pháp hòa bình» mà chúng tôi xin trích nguyên văn 1 đoạn sau đây để cho độc giả ném mùi báo của cuồng sỹ Lê Minh Hải — «Rất nhiều bài học đau thương đã cho chúng ta thấy rõ, từ sau đệ nhị đại chiến tới nay : tỵ như Trung cộng xâm lăng Tây Tạng, để quốc Nga đàn áp nhân dân Tiệp Khắc, thực dân Nga đàn áp nhân dân Balan, thực dân Trung cộng xâm chiếm Mông Cổ...(!) những vụ Poznan Budapest, Prague, Berlin de l'est v.v... Tội ác của vợ chồng tên ác ôn Phát xít Mao Thạch Thùng. Tội ác đầy trời của lãnh chúa quân phiệt Xit Ta lin, cộng với tội ác của bè lũ Mao Hồ Việt Cộng thì kẽ sao cho xiết.. bài báo ghi tiếp trong ngoặc (còn dài, ký sau đăng tiếp)

Riêng cái bộ biên tập thì có ghi ở trang 3 như sau : chủ nhiệm cụ Trần Văn Mười thợ xí xe hơi, chủ bút là cụ Nguyễn Văn Của thợ hàn sỉ, quản lý sự vụ là cụ Lý Chánh

Thường bưng đĩa rửa chén và thư ký tòa soạn cụ Phạm Văn Phi. Cũng trong trang 3 này có đăng bài chửi Trần Hữu Hỗ dưới nhan đề : Tên Hữu và Mao Hồ, tác giả ký tên là cụ Châu Văn Xương sinh viên ở Vincennes, bài đó viết ở đoạn chót: «Để cho vai tuồng chánh trị được thêm phần đặc sắc Mao Hồ đã sai bạn Mai Văn Bộ, Trần Công Tường và Trần Hoài Nam đến bôi son vẽ phanh cho Hữu để sau này làm vua chúa bù nhìn cho Mao Hồ được rảnh tay... Nếu Mao Hồ Việt cộng muốn tôn thờ thẳng Hữu, tại chớ săn cá mương thì tại sao không mời nó ra Hà nội mà nhượng ngôi cho nó đi?... Còn như Mao Hồ Việt Cộng tình đưa một tên tồ xú tài phiệt là Hữu ra làm bù nhìn để bịa bối dư luận thế giới và để che m t nhân dân miền Nam là Mao Hồ làm to và là mâu thuẫn với thánh kinh Mác xít Lê-nin-nít, vì như thế là cấu kết với tư bản là chủ nghĩa xét lại của Cút xếp, Bè dép, Cốt xì ghìn! Lo ngại thay cho dân Việt yêu nước chuộng hòa bình và mến tự do. Ghét thay để quốc thực dân Tầu Nga Mỹ Anh phi nhô muôn lần trên mặt thẳng nhơ nhớp bần thiu và đòn cá mương chồ sói Cồn, Hữu» Sau đoạn này, hẳn độc giả đã thấy nhóm Lê Minh Hải mà chửi ai thì chửi bằng thích, cuối trang 3 này lại có khẩu hiệu «Đã đảo cả cái Đẳng ông Mai.»

«Cái đẳng ông Mai» đây là nhóm Việt Tiến của ông cựu đại tá không quân Đỗ Khắc Mai...»

Trở lại con người Lê Minh Hải, sau 1 thời gian dài ca hát rong tại Marseille anh lên Balé tiếp tục hát rong, nhưng về sau thấy ca mãi mà vẫn chưa đủ no nên anh xoay ra cái nghè chụp ảnh dạo, tối đèn vẫn loanh quanh bên những quán ăn ở khu la tinh để chụp hình đặc biệt, đòi khi người ta thấy anh đăng báo đòi tiền mấy tay chính khách nhà giàu không chịu trả tiền hình cho anh. Vấn đề VN hiện vẫn chưa được giải quyết, Lê Minh Hải vẫn sống lang thang, bởi vậy rảnh rỗi mà gặp nói dọc để nghe anh chửi cũng đỡ nghiên...! Người ta có cảm tình với anh chàng 35... tuổi này, vì anh dám nói thẳng điều anh nghĩ, anh không bám vào cộng sản hay ngoại bang để mà sống như đa số chính khách VN đang lưu vong tại Pháp.

● TUẦN BÁO CỰC HỮU ĐỐI LẬP VỚI ĐỜI ●

sự
biểu tình

Sáng ngày 13-11-69, hơn 200 ông sư Khờ me kéo nhau tới trước Dinh Độc lập biểu tình để đòi làm người Thờ chửi không chịu làm người Việt.

Lạ thật. Một mặt các ngài đòi thành Phật. Muốn thành Phật thì không nên làm người Việt Nam.

Thâm thúy thật. Dân ta vẫn tự hào là văn minh, văn hiến. Vì có văn minh nên không thể thành Phật được.

Văn minh là biết nói dối, biết xài thủ đoạn, biết dùng xe hơi, máy lạnh, nhà lầu v.v... Mấy thứ đó đức Phật thừa quá mà ngài chịu bỏ. Bỏ tất cả để được tất cả.

Bây giờ các sư Khờ đòi làm thiểu số. Đã muốn làm thiểu số lại đòi quyền lợi của đa số. Ấy mới lạ. Các ngài than rằng : không có Đại học Khờ, không có giáo sư đại học Khờ, không có tướng Khờ... Tóm lại, Khờ không có địa vị cao sang trong cái xã hội thối nát ở miền Nam này.

— Ông các ngài ơi!

— Các ngài không muốn làm dân nước Nam, thì Vua nước Nam, luật nước Nam có mắc mớ gì đến các ngài đâu mà đòi?

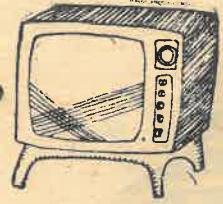
Các ngài ngồi đó. Ngồi giữa đất. Vậy đất của ai đây? Nếu các ngài biểu tình như thế, mai kia mấy anh Tàu Chợ Lớn lại đòi làm dân Tàu, Tây đòi làm dân Tây, Đại Hàn đòi làm dân Đại hàn thì... mỗi ngày phải biểu tình mấy đám?

Điếc lợn nhất, người lãnh đạo biểu tình lại là đức Tăng Thống Lâm Em? Tăng thống Việt Nam quốc tự. Thì ra, bấy lâu nay cái giáo hội ở Việt Nam quốc tự là Giáo hội Phật giáo Khờ me thống nhất à? Ngài Tăng Thống đòi làm dân Khờ thì Giáo hội là Giáo hội Khờ là cái chắc? Có ai gọi ông Pompidou, ông Nixon là vua nước Nam đâu? Coi chừng người Khờ cũng khôn lăm. Chưa chắc đã Khờ đâu!

Cáo lỗi

Vì lý do... tư kiềm duyệt, các mục khác của tuần báo Tiên Sứ Đói đều bị xóa bôi, thành thực cáo lỗi bạn đọc.

ĐỜI

CINE • TIVI

Những show hay trong tuần của Đài Truyền hình Hoa Kỳ

Thứ năm 20-11-69 :

21g : RAWHIDE.

« The Grey Rock Hotel » (Khách sạn Đá xám) là 1 nơi trú ẩn của những gã du mục mệt mỏi trên đường mòn. Bằng một phụ nữ kiêu diễm, nhưng thật tình xuất hiện là một điềm may mắn cho đến khi chính thiếu nữ này bị bệnh đem lại hiềm họa diệt vong cho cả bọn họ. LOLA ALBRIGHT thủ vai thiếu nữ kỳ dị này.

22 giờ : THE GOLDDIGGERS.

Lần đầu tiên Gial biểu diễn trên màn ảnh Vô Tuyến Truyền Hình trong một ca vú khúc tuyệt diệu. Các nhân vật trong vở hài kịch của Lunde gồm có 1 bác sĩ khả ái, một chiêu đãi viên già nua, một thám tử cẩn cỏi, với Cô Mc Kay và một võ sư. Với những ca khúc (In the evening) (Về khuya) (Old folks) (Tình già) (Blame it on my youth) (Hãy trách tuổi xuân em) và (Fit as a fiddle) (Hợp điều như một cây đàn), và cuối cùng những điệu ca nổi tiếng năm 1938.

23g20 : KILLERS FROM SPACE

(Sát nhân từ không gian) Câu chuyện một nhà khoa học kiêm khảo cứu đang bay trên một khu vực thí nghiệm hạch tâm để thu lượm các dữ kiện sau 1 vụ nổ nguyên tử bị chết vì phi cơ rớt : Có những người từ hành tinh khác

với kế hoạch chinh phục địa cầu làm cho nhà khoa học sống lại với mục đích dùng ông vào công việc chinh phục trái đất. Trong khi bị giam giữ, nhà khoa học đã khám phá được sự yếu ớt của người không gian, và tìm cách trốn thoát tiêu diệt họ với sức mạnh của họ. Vai chính do Peter Graves, cùng đóng với James Seay, Steve Pendleton, Frank Gerstel, John Merrick, Barbara Bestar và Shep Menken trong các vai phụ,

Thứ Sáu 21-11-69

20 giờ — WILD WILD WEST,

(Doomsday Formula) (Công thức ngày tận thế). Một tướng lãnh đào ngũ trong trận chiến « Civil War » mơ ước chinh phục thế giới bằng một chất nổ tàn phá mới. Các Diệp viên James West và Artemus Gordon có nhiệm vụ ngăn chặn hành động của nhà Tướng ấy với bất cứ giá nào. Jim dùng mánh lới quen thuộc tấn công trực tiếp và Artemus giả dạng làm một Gã buôn khí giới Thổ Nhĩ Kỳ lọt vào được sào huyệt do cửa trước.

21 giờ : STAR TREK.

« That Which Survives » (Kẻ sống sót) Đại úy thuyền trưởng Kirk và một toán thuộc viên đồ bộ lên hành tinh không quen thuộc, khi vi một mảnh lực huyền bí phai thuyền bị lao đi xa 1 trăm ngàn năm ánh sáng vào giải thiên hà bỏ rơi ông và các người khác phó phi kiém cho ra 100 phụ nữ tới tuổi cập kè và làm sae thuyết phục được họ làm vợ !

tinh này. Đây là một phụ nữ xinh đẹp (nguyên Hoa Mỹ châu, Lee Meriwether) có mảnh lực làm chết người trong khoảnh khắc.

22 giờ : JIMMIE RODGEAS SHOW.

Hợp tác trình diễn với Jimmie có Eddie Fisher và ca sĩ Dorothy Morrison với giọng ca thần tiên. Fisher hát « I've Gotta Be Me » (Em là của Anh) và Miss Morrison trổ tài với ca khúc « Oh Happy Day » (Ôi ngày hạnh phúc) cùng với các Ca sĩ Edwin Hawkins. Ban hợp ca Burghundi Street Singers cũng nổi bật với bản « Get together » (Xích lại gần nhau) Jimmie ca « Tomorrow mountain » (Núi của ngày mai). « Water Boy » (Người trai bốn bề) và song ca với Fisher trong bản « My Way » (Đường tôi);

Thứ Bảy 22-11-69

20 giờ HERE COME THE BRIDES.

(Đây Cô Dâu Chú Rể)

Loạt chuyện mới này diễn ra trong thời kỳ của những năm tiêpsau trận nội chiến. Trước sự đe dọa của nạn đào ngũ khỏi doanh trại của ông tại Seattle, Jason Bolt (Robert Brown) hứa với binh sĩ của ông điều banjo chủ một gia đình sống trên thuyền trên giòng sông Mississippi hồi đầu thế kỷ. Ông đã sống trọn đời để lo lắng cho gia đình đoàn tụ, một việc khó khăn cho ông lúc người con trai ông (Joel McCrea) và cô con dâu (Barbara Stanwyck) già từ tộ ám để di lập

21 giờ : THE HIGH CHAPARRAL

« Tiger By The Tail » (Nấm đuôi cọp). Một tên tướng cướp bị thương tên là El Tigre (Ricardo Montalban) khét tiếng, bị đội Hùng binh Cannons bắt sống, và y dọa thủ tiêu toàn đội do những bàn tay của bọn bộ hạ của y nếu y không được phóng thích. John Cannon phải vất vả thuyết phục các binh sĩ giữ tên tướng cướp lại để chờ ngày đem ra xử tại Tucson.

22 giờ : BURKE'S LAW —

« Who Killed Cable Roberts ? » (Ai giết Cable Roberts ?) Khi một anh hùng «ром» bị ám sát, Amos Burke tình nghi cho rát nhiều người, một người nào trong bọn có thể đã muôn ám sát một người đã lợi dụng tất cả bọn họ, cướp danh dự và lý lịch của họ để được giàu sang, quyền hành, và hình ảnh của một thần tượng Mỹ châu. Với sự cộng tác của các tài tử Mary Astor, Zsa Zsa Gabor, Paul Lynde và Elizabeth Scott.

23g20 : BANJO ON MY KNEE.

(Cây đàn trên gối) Nhà đoạt giải thưởng Hàn lâm viên Walter Brennan thủ vai nghệ sĩ với cây đàn banjo chủ một gia đình sống trên thuyền trên giòng sông Mississippi hồi đầu thế kỷ. Ông đã sống trọn đời để lo lắng cho gia đình đoàn tụ, một việc khó khăn cho ông lúc người con trai ông (Joel McCrea) và cô con dâu (Barbara Stanwyck) già từ tộ ám để di lập

nghiệp tại New Orleans. Lập tức ông đi theo tới New Orleans để cùng người con trai khác ca hát nhảy múa (Buddy Ebsen) trong khi tìm kiếm gia đình nợ

Chủ Nhật 23-11-69

21 giờ : BONANZA,

« Different Pines Same Wind » (Khác cây, cùng gió). Khi Little Joe tìm cách ngăn ngừa những kẻ ham lợi khai thác bùa bãi cây cổ trong khu rừng thông, y bị một con người ốm đau ngoan cố phản đối không chịu khiếu nại trước pháp luật về tài sản xã hội, Irene Tedrow và John Randolph đóng vai chính.

22 giờ : IRONSIDE

The Macabre Mr. Micawber (Án mạng Micawber) Đoàn Ironside tìm cách giải thoát một gia nhân trung tín khỏi bị tố cáo về tội sát nhân bằng cách giải quyết một vụ án mạng liên can đến một con chim mynah tinh khôn. Khi ông già Horatio Shute (Arthur Space) bị ám sát bằng một thanh sắt, gia nhân của ông ta là Carney (Burgess Meredith) là một kẻ tình nghi hợp lý, vì dấu tay của y rành rành trên khí giới, Jack Fruschen và Kathie Brone phụ diễn.

23g40 : KEEP IT CLEAN

(Hãy giữ cho sạch)

Theo kiểu châm biếm Anh cát lợi, chúng ta theo dõi những thành tích khôi hài của một nhà thầu quảng cáo cao tay ấn, ưa thích những hình thiếu nữ. Sau khi dùng một hình thiếu nữ hở hang trong một quảng cáo về bánh

biscuit, ông này phải đương đầu với việc làm sao trấn an được con loli định của một nữ khách hàng muốn hủy ngay giao kèo và làm sao giải thích được với ông chủ bất mãn sắp sửa sa thải mình.

Chủ Nhật 23-11-69

21 giờ : BONANZA,

« Different Pines Same Wind » (Khác cây, cùng gió). Khi Little Joe tìm cách ngăn ngừa những kẻ ham lợi khai thác bùa bãi cây cổ trong khu rừng thông, y bị một con người ốm đau ngoan cố phản đối không chịu khiếu nại trước pháp luật về tài sản xã hội, Irene Tedrow và John Randolph đóng vai chính.

22 giờ : IRONSIDE

The Macabre Mr. Micawber (Án mạng Micawber) Đoàn Ironside tìm cách giải thoát một gia nhân trung tín khỏi bị tố cáo về tội sát nhân bằng cách giải quyết một vụ án mạng liên can đến một con chim mynah tinh khôn. Khi ông già Horatio Shute (Arthur Space) bị ám sát bằng một thanh sắt, gia nhân của ông ta là Carney (Burgess Meredith) là một kẻ tình nghi hợp lý, vì dấu tay của y rành rành trên khí giới, Jack Fruschen và Kathie Brone phụ diễn.

Tòa án đã xử Gabriel'e Ruffier một năm tù án treo nhưng nàng cũng đã bị nhốt vào trại Baumettes ở Marseille nơi giam giữ những kẻ bất hảo, ở chung với bọn gái điếm và ăn cắp. Trước khi chết Gabrielle đã nói : « Tại sao người ta kết tội tôi chỉ vì đã yêu thương thành thực ?

Thảm kịch Gabrielle Ruffier ở Marseille giống hệt cuốn tiểu thuyết « LE DIABLE AU CORPS » của Raymond Radiguet xuất bản sau Thế Chiến II và được Claude Autant Lara thực hiện thành phim mang cùng tên năm 1946, do Gérard Philipe và Micheline Presle đóng vai chính. Phim này được kề vào loại phim hay. Người ta không thể nghĩ rằng câu chuyện của nàng MARTHE trong « Le Diable au corps » cách đây nửa thế kỷ còn có thể tái diễn vào năm 1969, trong khi mà ai cũng cho rằng, theo nguyên tắc, tư tưởng ngày nay phải phóng khoáng hơn nhiều.

Raymond Radiguet xuất bản sau Thế Chiến II và được Claude Autant Lara thực hiện thành phim mang cùng tên năm 1946, do Gérard Philipe và Micheline Presle đóng vai chính. Phim này được kề vào loại phim hay. Người ta không thể

khi sinh hạ một đứa con. Marthe đã chết, nhưng trong thời ấy, tác giả Raymond Radiguet cũng không dám kết luận rằng chính xã hội đã « giết » nàng. « Les Belles Années de Miss Brodie » một phim khác tương tự.

Khoảng năm 1930 cũng đã có một truyện phim tương tự, cũng nói về một cô giáo mà nếp sống không thông thường, không thích với đại chúng. Nghĩa là cô cũng yêu và lấy học trò, và bị xã hội kết án. Nhưng đó là truyện xảy ra bên nước Anh.

Tại sao nàng Marthe đã chán cuộc sống ?

Người ta còn nhớ trong « Le Diable au corps ». François cậu học sinh Trung học đã yêu Marthe cô nữ y tá đồng nghiệp với mẹ cậu và lớn tuổi hơn cậu nhiều. François 17 tuổi, đang với tuổi Christian cậu học sinh 17 tuổi thường đến nhà giáo sư học thêm đã tìm thấy tình yêu bền nhau và trở thành bạn trai trong tần thâm kín xảy ra tại Marseille.

Họ đã sống với nhau, nhưng xã hội đã chia rẽ họ: cha mẹ François cực lực chống đối cuộc tình duyên tréo cẳng ngỗng, như đòi đưa lệnh vi tuổi tác này và tìm đủ mọi cách để chia rẽ lứa đôi, Marthe còn bị đuổi khỏi nhà thương nơi nàng làm việc. Thất vọng, Marthe dì lấy chồng và có mang. Nhưng François cũng đã tìm được Marthe và sống lại những ngày say đắm nhất. Nhưng những phiền muộn lo âu đã khiến Marthe chán cuộc sống. Nàng bị đau nặng, và đã từ trần sau

Mối tình Gabrielle Christian

Mối tình giữa cô giáo 32 tuổi và cậu học sinh Trung học 17 tuổi nhen nhóm từ tháng 5-1968 giữa hồi giời sinh viên đang bạo động tại Pháp. Phong trào tháng 5 của giới sinh viên, ngoài những cuộc biểu tình chống De Gaulle, còn giận biểu ngữ, bich chương khắp nơi đòi giải phóng sinh viên, ca tụng tình yêu, tự do yêu đương v.v.. và cặp Gabrielle Christian cho rằng tình yêu của họ rất là hợp thời và lý tưởng.

Tuy nhiên thực tế đã trái ngược. Cha mẹ Christian đều là giáo sư đã nỗi sùng trước cuộc tình duyên của contrai họ với 1 phụ nữ gần gấp đôi tuổi. Có lẽ cha mẹ nào cũng sẽ phản ứng như vậy. Christian được xin đổi trường, tới 1 miền xa hơn, để xa lánh kẻ cùa dỗ vị thành niên».

(Xem tiếp trang 51)

đối lập với đàn ông

đàn ông làm điều

- HOA MƯỚP ĐÁNG

Trong tuần vừa qua, HMD tôi không rời cái máy hát hình. Thời sự nóng bỏng và hấp dẫn tuyệt. Bao nhiêu ông nhà dân, nhà nước xuất hiện đầy trên Tivi. Xưa nay mỗi lúc thuc trong nhà bếp, ít được nhìn dung nhan của các ông. Nay mấy năm một thuở, nhờ món kiêm ước mới được «kiếm kỳ hình» các vị trên vô tuyến truyền hình.

Theo dõi vở bi hùng ca tân thời «Kiếm ước» dưới mắt khán giả đàn bà chúng tôi đã có nhiều kép khá... ăn đòn, ăn khách! Toàn bộ giai, bô lão, cao ráo sạch sẽ, mày râu nhẵn nhụi, áo quần bảnh bao, ca hay diễn giỏi. Lời lẽ đối thoại, khi vi von, bay bóm êm như mèt rót vào tai, lúc gay go, nặng ký như đinh bỗ vào óc, nhất là bộ óc đặc sệt bùn non của HMD tôi, mù tịt về tính chuyện kinh tế bằng con số, nghe pháp lý bằng đạo luật.

Lời ca ngâm khi lâm ly, lúc hùng tráng, lúc phản nộ, khi hài hước làm cho người coi nghe đỡ ngứa mòn.

Các ngài đã tỏ ra... hết mình, xông xáo, đỡ gạt rất hăng, rất điệu. Đàn bà, đàn ông con nít hàng đàn già chúng tôi luôn được lời ra để làm mục tiêu tiến thoái. Vinh hạnh an ủi cho bà con dân quên này là chỗ đó.

Thấy các ông dìu nhau trong vũ điệu, vòng quanh thế giới thật điệu, thật lả lướt, đàn bà coi tuồng vốn hay đoán hồi kết cuộc, đã cả quyết đoạn kết sẽ giống công thức của tuồng Tàu, sẽ rất có hậu. Đâu rồi cũng sẽ vào đó. Trái ngang cay đắng sẽ qua, rồi cũng có sum hiệp, cũng lại yêu nhau tha thiết như thuở ban đầu. Quả đúng tôi 72 phần đầu... lửa chỉ có tí chút trực trặc đối thoại ở đoạn kết một gay cấn nhỏ làm bật lên tí lửa bất ngờ rồi cũng lại tắt ngúm khi đèn tivi đã tắt. Và mọi sự đời cũng lại tối om!

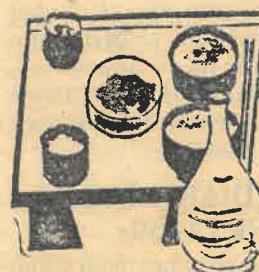
Con nít coi phỏng sự truyền hình đã ngủ khoeko. Đàn bà ngu dốt cờ HMD tôi lại càng ngu thèm chẳng «nám» được cái gì mà còn thèm bệnh nhức đầu vì thử chữ nghĩa: bách phân, phân xuất, phá giá, tăng giá như yếu, xa xí vv... Lập đi lập lại liên miên. Càng ngập đầu «nhóc đồ lá khoai» vì những điều luật trộn lẫn Américanh, Phú Lang Sa, Giao chỉ vv...

Có một điều thiệt ức là xưa nay ai cũng bảo đàn bà lầm mờ, làm điều, nói dai v.v... Nhưng cứ coi cuộc đấu khẩu kéo dài trên ti vi về kiêm ước, nhận xét kẽ trên quả là sai bét, oan uổng và đảo lộn.

(Xem tiếp trang 36)

• LINH-TRANG phụ trách •

trong
nhà
ngoài
ngò

Người đẹp đăng hình

— TL có mấy ông anh, mấy ông hay kê tú đứng con gái nhất là những con gái đẹp. TL thì luôn đứng về phía người đẹp để bênh, để chống lại. Mới đây các ông «móc» là hồi này hình con gái đẹp được đăng hơi nhiều ở các mục

«Văn nghệ rao vặt» kèm theo một bên có chữ in to «TỬ CON», hoặc «TÌM CON» y như báo đăng tuyển lụa tài tử mần non cho những tiểu thuyết bàng hành. TL ức ghê mà cãi không lại các ông đó. Theo TL nghĩ ai cũng có thể lôi

nhét lén vào da thịt nạn nhân những viên đá sỏi, miếng chai, than vụn... Khi nạn nhân bị rên đau, nạn nhân được nặn ra từ trong da thịt hàng đồng...bit toong. Cuộc đời thiệt đầm... sỏi đá.

— Đề chờ các vị danh y lên tiếng về vụ này coi ra sao, chờ nghe tin này mà mỗi lần nghe da thịt bị đau thì dám nói da... đá lầm.

TRÚC LY

Mấy hôm nay theo dõi vài bài báo nghe mấy tin «thu» mà khiếp. Thiên hạ tú hồn nhau thay vì tặng nhau vui khì nặng nhẹ như tin đó đây hàng ngày thì có những thầy phù phép cao tay ăn đãi thư kẻ thù bằng cách nhét lén vào da thịt nạn nhân những viên đá sỏi, miếng chai, than vụn...

Khi nạn nhân bị rên đau, nạn nhân được nặn ra từ trong da thịt hàng đồng...bit toong. Cuộc đời thiệt đầm... sỏi đá.

vào đời

trốn nợ

► NGUYỄN THỊ PHƯƠNG ANH

Hiện tượng trốn nợ, nếu quan niệm bôn phận, trách nhiệm con người trong đời sống xã hội, gia đình ngày nay như một thứ nợ nần, là một hiện tượng hết sức rộng rãi, phổ biến cùng khắp. Trong tất cả chúng ta, dù nữ hay nam, già hay trẻ, bất kỳ ở cương vị xã hội nào, không ai là không chạy dài trong cái cảnh trốn nợ dưới hình thức này hay hình thức khác.

Nợ tình, nợ nghĩa, áo nợ cơm, nợ xã hội, nợ... đòi. Đúng là đủ thứ nợ!

Quay nhìn riêng về nữ giới của chị em ta, hiện tượng trốn nợ cũng đã vô vàn hình ảnh, màu sắc hết sức phong phú.

Ngày xưa, thế hệ mẹ chúng ta, bà chúng ta, trong phạm vi gia đình, tề gia nội trợ. Không ai là không biết vá may, cắt những chiếc quần lá nem, chiếc áo từ thân, vạt hò, nấu một chõ xôi ngon, nấu một nồi canh chua đúng kiểu v.v.., ấy là chưa kể những thứ được gọi là nữ công tuyệt nghệ. Nhưng đa số chị em chúng ta ngày nay thì... lại giỏi ở «ngoài đường» nhiều hơn. Áo quần, dù chỉ bộ bà ba tròn, cho đến cả cái quần đùi của anh, em trong nhà của chồng, chiếc áo nhỏ bé tí cho con đều được may ở... tiệm may, ở gian hàng bày bán sẵn.

Nếu ăn thì... nồi cơm không khé đã là may! Chưa kể một số khác, chưa biết cầm đến con dao đe thái thịt.

Nếu bảo những chuyện trên đây là chuyện đàn bà con gái, chuyện trong gia đình thì quả chị em chúng ta, dù muôn dù không, đều phải nhìn nhận rằng, thế hệ phụ nữ chúng ta ngày nay đang di sâu vào khuynh hướng trốn nợ «đàn bà con gái» rồi đó.

Cái chuyện «trốn nợ» và «nợ nần» không chỉ thu hẹp có ngàn ấy.

Ngay ở giới nữ sinh, nữ sinh viên xinh như mộng của chúng ta ngoài cái chuyện «trốn nợ» đàn bà con gái còn cả chuyện «trốn nợ sách đèn» «trốn nợ cơm áo cha mẹ», Không đúng ư?

Đang giờ học, cúp cửa kéo nhau đi xem xi nê, kéo nhau đi bát phở hà rong hè ngoài đường, trong tiệm kem, trong sở thú để tán hươu tản vượn hoặc hò hẹn, vung vút với người yêu. Rồi, cho dù không cúp cửa ngồi tại lớp nhưng đầu óc để ở đâu đâu thì đó không là một thực thể của sự trốn nợ sao?

Trốn nợ cơm cha áo mẹ thì quả là trăm phương nghìn cách, trốn hàng ngày, hàng giờ, thực kề không sao cho xiết v...v....

Trốn nợ bao giờ cũng là một «điều lợi» một điều khoái trá, ít ra trong nhất thời. Chính vì vậy, khuynh hướng trốn nợ trở thành một thứ dịch phổ biến, không ai không bị lây. Cho đến cả cái hình thức trốn nợ quyết liệt nhất là trốn nợ đời, chán sống, hủy diệt thân thể mình, hàng ngày không ngày nào ta không thấy đăng tin nhan nhản trên báo chí,

Phương Anh tôi cũng đã từng nhiều lần «trốn

(Xem tiếp trang 36)

chuyện đàn bà •

Có phải con gái hời này đã làm cho các ông sợ mà không dám cưới làm vợ?

Các chị thân mến,

Đàn bà con gái chúng mình kẽ ra có nhiều chuyện để nói, nhưng coi bộ đàn ông lầm chuyện không kém chúng mình. TL ức quá về câu chuyện dưới đây nên ghi lại đây để các chị cùng nhận xét.

TL có một ông chú tạm gọi chú là «Ông Hai mai» vì ông có hai bông mai trên cổ áo. Lúc nào ông cũng hay «lố» bọn đàn bà con gái chúng mình... nhất là các bạn gái còn «phòng không lẻ bóng». Gần 35 tuổi đầu mà chưa chịu cưới vợ. Mà hễ đi tới đâu thì kêu rêu là con

gái hời này đáng sợ lắm không dám cưới về nhà.

Mỗi lần TL có nhắc chú kiếm 1 «thiếm» chú lại thở dài y như người ta hụt trung sô độc đắc, và rồi thì chú đi một đường tấp oán lâm ly ảo não. Hôm rồi chú ghé gặp TL, chú lại «tao đàn» ngay. Các chị nghe ông chú «cô đơn» của TL mà ngán dùm cho ông. Kén vợ kiểu ông này thì... sô lô hoài là phải Ông nói :

— Cô biết không tôi oán chị Linh Trang một phần, và ức con gái tôi, ôi máu. Biết chị LT có rất đông em gái mà đời mình sô lô muốn nhòi tôi chị mai mối cho một cô. Lần nào cũng được chị kè : «Ai biếu kén quá. Ở một mình là đáng đời. Nghèo mà ham». Thiệt ra ham thì có thật, còn kén thì cũng có, vì thời này mà cưới được một cô

(Xem tiếp trang 51)

trốn nợ...

(Tiếp theo trang 35)

nợ». Và tất cả chúng ta, tất cả mọi người, nào ai đã không «trốn nợ» đâu. Con trai trốn nợ theo kiểu con trai, con gái theo kiểu con gái, linh theo linh, dàn theo dàn, công chúa theo kiểu công chúa, cho đến cả ông to, bà lớn mỗi người cũng đều có những hình thức, những giây phút «trốn nợ» đặc biệt.

Vậy thì, «hiện tượng trốn nợ» trong cuộc sống ngày nay nó đã trở thành một thói quen, một thứ động tác bất khả kháng. Ai ai cũng biết thói quen đó, động tác đó mang đến vò số thiệt thòi, vò số điều tai hại cho chính đời sống chúng ta, đời sống xã hội, nhưng làm sao giờ?

P.A tôi chỉ dám ước mong rằng, chị em chúng ta, đành rằng có «trốn nợ», nhưng không trốn những thứ nợ thiêng liêng làm nỗi bật cá tính và truyền thống đặc biệt của những người con gái đồng phương với cái đẹp nghìn đời được ca tụng. Bởi chính vì nguyên cớ đó, chúng ta mới được yêu, mới được tôn thờ và đóng góp vào tổng số hạnh phúc của nhân loại hôm nay: biến địa ngục trần gian thành vườn địa đàng tươi mát mà chúng ta đang sống.

Cô PHƯƠNG ANH

đối lập với đàn ông...

(Tiếp theo trang 34)

Những người nói dai, nói dữ, tranh nhau để nói, lại không phải là đàn bà, dù chỉ nói quanh quần chuyện lièn quan tới đàn bà, như chợ búa, bếp núc, gạo sưa đường, rau muống cá thịt v.v... Mà những vị chưởng môn thâm hậu về ngôn ngữ miệng tại đây, quý hóa thay, lại là quý đắng đàn ông... ! Trong khi đó, tại đấu trường đã có các vị đại diện đàn bà nhưng lại thuộc thiểu số và rất hiền. Các ông được thể cảng tranh hết môn nói dai, nói dữ thành độc quyền!

Đàn bà còn mang cổ tật đa nghi, thấy các ông nào nói hăng, nói dữ thì lại sợ. Cũng biết có ông thực lòng «phát ngôn» sự thật chưa biết sẽ đi tới đâu hay chẳng đi tới đâu. Nhưng cũng vẫn nghi có ông chỉ cố ca diễn để được thu cận hình, thu nhiều hình và có hình đẹp. Số rằng các vị sau đây diễn ca... thuần túy nghệ thuật hăng quá sẽ dễ thành lố, tro, nếu lại cứ hay ca âm nhạc ru ngủ hoài sẽ dễ trở thành... nhạt. Xin vừa.. thôi các ngài à. Vừa thôi...

LÈ PHÈ

Chẳng cần phải học đòi Trang Lão,
Khỏi mất công lo hão, thương huyền.
Bên trên đã có chính quyền,
Nói năng có sở tuyên truyền họ lo.
Gạo Mỹ sẵn ăn no thả cửa,
Đồ Mỹ thừa, cứ ngứa tay xin.
Cá em «thơm phức» ưa nhìn,
Một mai hồ dề giữ gìn mang theo?
Thuỷ kiệm ước thêm nghèo cốc sơ,
Hàng chưa tăng vẫn nợ lu bù.
Đech hiền mà cưng đech ngu,
Trăm năm cuộc sống phù du nực cười,
Sinh làm kiếp con người đã khờ,
Lại hùng hùng, hồ hồ tranh ăn?
Áo cơm chưa đủ nhọc nhăn,
Còn đeo buộc mải khó khăn vào mình?
Thế là mặc tình hình rối loạn.
Đứng bên ngoài thường ngoan ung dung.
Chợt nhìn vào khoảng vô cùng,
Hồi rằng hào kiệt anh hùng là đâu?
Thôi thì sống cầu âu vậy đó,
Cái sự đời có có, không không.
Thành công hay chẳng thành công?
Miễn là sớm tối: chúng ông lè phè:
Nghe diễn thuyết tưởng nghe tân nhạc,
Cũng áo quần chung chạc như ai.
Trước bàn ngán ngẩm ngáp dài,
Việc, thôi xếp đầy đến mai liệu dần.
Làm đại khái cốc cẩn suy nghĩ,
Dân Việt này vốn dĩ thông minh.
Dù cho việc lớn tày đình,
Vẫn tay vẫn cứ coi hình như «pha» (1)
Hỗn hển, ậm à tắc trách,
Thuyết «qua loa» là sách đầu giường!
Chương trình? Kế hoạch? Lập trường?
Thu vào một cái chủ trương: «mặc mày!»
Chỉ còn biết buông tay, nhảm mắt,
Như cây khô héo hắt đèn mòn.
Chiến tranh mấy chục năm tròn,
Tưởng ta, ta lại chẳng còn là ta!

HÀ THƯỢNG NHÂN

1.— Tiếng lóng xì phé có nghĩa là bỏ qua

NHỊP CẦU ĐÀN NGANG

kính gửi bác Hà thượng Nhân

Viết cho Bác tôi nhớ đã lâu,
Tôi vốn biết, lợ cầu nói ra?
TỤ-DO, hời đó đã xa,
Văn thơ đồng điệu cũng là bạn ngang'
Nay thấy Bác lởi vàng nhẫn gửi,
Nỗi lo âu Bác oải tâm tư,
Râu cằn, tóc bạc rồi ư?
Hư sinh! nung nấu lò cù chớ trêu,
Cái đầu đón Bác nêu chẳng chớ!
Cánh lầm than đâu có bến bờ?
Sinh linh não cảnh bờ vơ,
Đời phen uất hận ngàn ngơ nǎo lòng!
Phường đĩ bợm non sông tràn ngập,
Tụi lưu manh ráo khố phở phường,
Bao trù tội bại nhieu-nhương?
Tranh nhau xâu xé mặt phường qui ma,
Tôi với béo cũng là đồng thuở,
Đã cùng chung một mớ tâm can,
Giờ đây cơ hội vẫn còn?
Viết lên cho hò nỗi hờn vì dân!
Câu nghĩa khì, đâu cần người nhắc?
Tiếng chê khen, thay mặc thế tình!
Âm thăm ta cứ hy sinh,
Vì đời! Đầu phè! vì mình chúng ta,
Nếu có phải? rồi ra úp mở...
Được tự do, hit thở trời cho,
Tự do người biết, gì lo?
Ý mình, mình phải làm cho hiều mình?
Đời tuy khờ làm thỉnh đâu được?
Chúng mình đành lội ngược chử sao!
Dù cho sức lực có hao:
Thất phu hữu trách nỡ nào làm thịnh?

HIỆN TƯỢNG LÈ PHÈ

Từ cái đạo lè phè cách miệng
Chút «tinh thần vốn liêng» cháy tiêu
Có còn cũng chẳng bao nhiêu
Tự do, trách nhiệm phần nhiều buông xuôi
Ông công chức thầy đời bạc bẽo
Cái lương cảm nhận nhẽo, vô duyên
Bởi chưng không đáng đồng tiền
Lè phè làm việc cho yên sự đời
Các công sở lâu rồi chán ngấy
Đến mà xem, nhìn thấy mà đau
Trên từ ông xếp to đầu
Tôi anh gác cửa, giống nhau: lè phè,
Cô thư ký cá mè một lứa
Vết không làm, ngồi rùa móng tay
Lè phè vể lại lồng mày
Tô son điểm phấn thường hay cười tình
Chú «linh cẩu» cho mình hạnh phúc
Ở Saigon lấm mực ăn chơi
Mặc ai máu đồ xương rơi

Làm khì giới ta đành mượn bút,
Cả nỗi lòng có chút vẫn thơ,
Nhớ nhau tiếng gọi ngày xưa,
Bây giờ gửi bạn vẫn chưa thỏa tình,
Đã có gặp! biết mình còn nhớ?
Vẫn cùng mong cuộc thế sáng ngời.
Trước sau nguyện ước một lời,
Đinh ninh rạng rỡ đất trời quang minh,
Dù cho ta có kinh có sợ?
Lo phận mình với nợ thê thiê,
Đi cho ngày tháng qua đi,
Núi Sông, hồ thận còn gì là danh?
Trước bao cảnh ai đành tủi hận?
Cố nuốt cay uống đắng ngậm hòn!
Giờ đây non nước mất cồn?
Tro tro ra đó, nước non còn gì?
Làm thỉnh mãi còn chi thân thế?
Có tiếc thương sự thế cũng đành!
Ngày sau cho khởi ô danh,
Hậu sinh ngưỡng mộ với thanh thế nhâ,
Dẫu sao nứa chúng ta lại viết,
Tâm lòng thành chẳng biết đắn đo,
Những câu lớn tiếng hét to,
Cho đời bót được những trò đau thương.
Bót bóc lột, bót nhiễu nhương.
Tham, gian, ác cũng một phường hại dân,
Vạch ngay mặt chúng nếu cần?
Khỏi thêm lầm láp được phán nào chẳng?
Câu cười nói, gì bằng? cởi mở
Với được lòng đau khổ bấy lâu,
Gọi là gửi bắc thư đầu,
Vì đời quết sạch! Bác cầu đàn ngang.

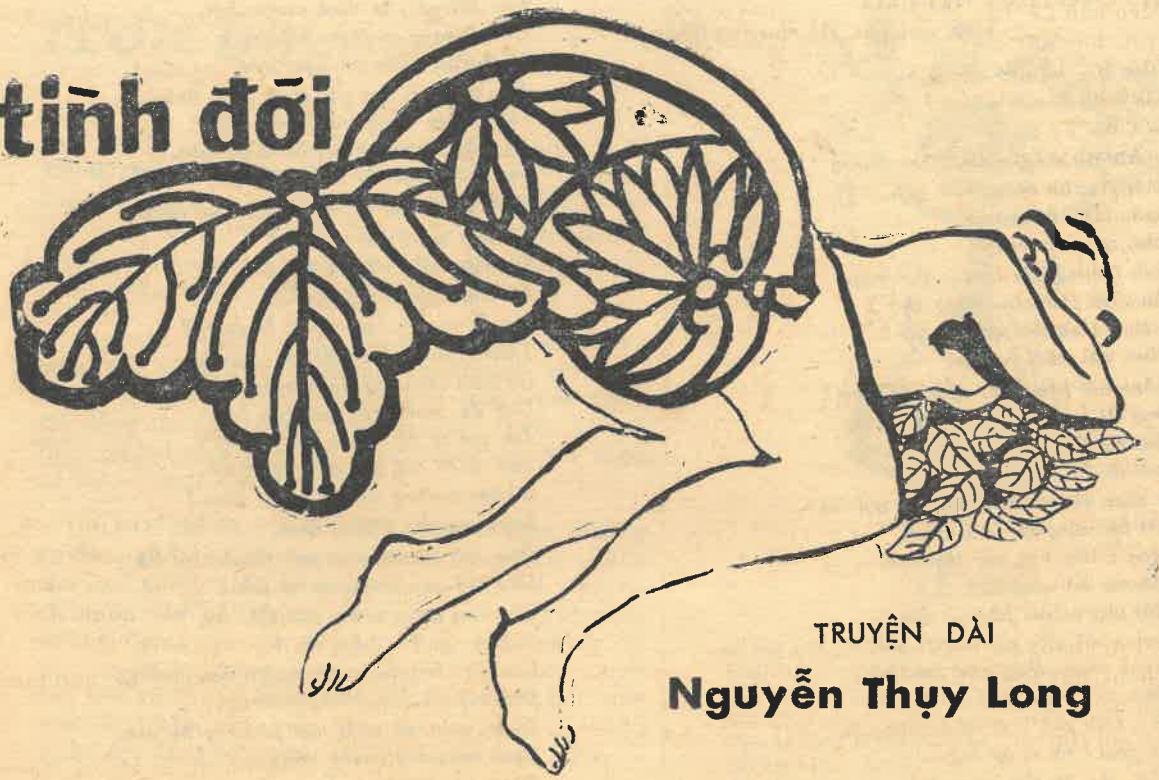
(Nhân đọc bài «Còn ngang»)
MẠNH HOÀNG

Tham những đầy đã bắt được ai?
Quanh năm cũng chỉ ngáp dài
Lè phè giám sát, lai rai ghé dòm.
«Đồng chí» Cộng lom khom rùng núi
Khai chui bờ, rúc bụi, cực thân
Hô hào đuổi Mỹ cứu dân
Lè phè giải phóng đã gần mươi năm!
Bọn tham nhũng lương tâm đì vắng
Với gian thương, óc nặng đầu cơ
Chỉ hai hạng ấy bấy giờ
Lè phè đớp hít ngon or, sướng đời!
Bắc Nam một cõi nứa tài
Chiến tranh đã chịu làm nơi lè phè.

TÚ KẾU

tinh doi

TRUYỆN DÀI

Nguyễn Thụy Long

10

... Ngon vậy sao ?

... Vậy đó !

Trời về khuya, Ri thấy gãy gãy lanh, Lan ngựa nầm quấn chặt lấy Ri cho ấm, nàng nói không ngọt miệng, nàng dày khôn dày khéo Ri đùi điều, Ri thi buồn ngủ díp mắt, nàng ầm ầm cho bạn vừa lòng.

Ri nghe thấy tiếng rít ngoài trời. Có lẽ trời gần sáng rồi. Lan ngựa nói đã mồi miệng, nàng quay ra ngủ, cái miệng há hốc. Dưới ánh sáng mờ mờ lọc qua vải mùng, Ri nhìn rõ khuôn mặt không son phấn của bạn, khuôn mặt gầy xop, tóc tai xơ xác. Khuôn mặt của một con điếm già.

Ri thức giấc, nàng không thấy Lan ngựa nằm cạnh mình, trời đã sáng rõ, nàng nghe tiếng nhạc, tiếng ồn ào ngoài quán, hình như ngoài đồ đồng khách. Ri nghĩ bụng chẳng ăn nhậu gì đến minh hết, công việc của mình ở dưới bếp chờ không phải ở trên quán. Ri vẫn còn ngái ngủ, mắt nàng cay xè, đêm hôm qua nàng thức khuya, nàng nhảm mát lại, nàng muốn được ngủ một giấc nữa.

Người Ri mệt mỏi, nhưng nàng không thể ngủ được, tiếng ồn ào trên quán cứ lọt vào tai nàng, nhất là tiếng nói xoe xói của Lan ngựa, sao lại có người nói nhiều đến thế được chờ ?

Ri nghe tiếng dép loẹt quét di xuống nhà, đúng là tiếng dép của Lan ngựa, cái miệng nó bô bô :

— Ri oi ! Ri oi !

Ri không trả lời, nàng nhảm mắt lại. Lan ngựa vào phòng, cui xuống cạnh Ri lay vai :

— Dày, dày.

Ri mở mắt, câu nhau :

— Đè nguyên cho người ta ngủ nào.
— Dày đi chờ, còn sửa soạn.
— Sửa soạn làm gì ?

— Ô hay con nhỏ này hay nhỉ, mà không dày sửa soạn đón chồng mà à ?

Ri gạt tay Lan ngựa ra :

— Chỉ nói tầm bậy, chồng con gì.

— Trời ơi, con này thiệt, bộ đêm hôm qua tao nói là nước đồ đầu vịt hết à. Lát nữa thằng đại úy đèn của mà thế nào cũng mò ra đó, mấy thằng bạn nó nói với tao mà.

— Ra thi ra, ăn nhậu gì đến tôi.

— Đò ngu, mà phải vồ lấy ngay tức thì, không bao giờ còn sự may mắn lần thứ hai cho mà đây.

Ri vuông vai, nàng vẫn thấy lười biếng, nàng không muốn cất nhắc chân tay, nàng nuối ngùi một giấc nữa, một giấc thật đă đời, không ai làm rộn ràng, nhưng Lan ngựa ngồi cạnh nàng, nó nói không ngọt miệng, Ri nhức đầu nhức óc vì những lời nói đó, nàng cau có :

— Trời ơi, nói hoài à, nhức đầu thấy me.

— Mày không dày tao nói hoài, nói hoài. Nói cho mà nỗi tan cái đầu ngu đần ra thì thôi.

Ri mở mắt, nhìn vào mặt bạn :

— Bây giờ mà muốn tao làm gì ?

— Dày và trang điểm, sao mà ngu quá vậy hả ?

— Không ngủ nhưng tôi muốn ngủ.

Lan ngựa càng bức bối :

— Mày không ứng thẳng đại úy đèn thi thoảng, nhưng mày nên nghĩ đến chị em một chút, mày phải

nghĩ đến con Lệ, bao nhiêu lâu nay con Lệ làm ăn lỗ lõi rồi, bây giờ mới có dịp phục hồi, mà nên giúp đỡ nó, đỡ đần nó, mà nói mày thương con Lệ, mày thương cái miệng như vậy thôi à ?

Ri cãi :

— Ăn nhậu gì đến tao.

— Ngu, lúc nào mày cũng chỉ là một con mồi đen ngu đần, bọn đen đến đây là vì mày đó mày biết không, từ sáng đến giờ bao nhiêu đứa hỏi thăm mày rồi, nhưng tao từ chối, tao không cho đứa nào gặp mày hết, tao nói mày là vợ của đại úy chúng nó, mày lên mà coi, chúng nó ngồi chật cả quán, từ sáng tao với con Lệ mệt muốn chết vì chúng nó đó mày biết không, đáng lẽ ra thì tao dựng cổ mày dậy từ lâu rồi, bắt mày làm việc như con trâu, nhưng vì muốn giữ giá cho mày nên tao để mày ngủ.

— Giữ giá cho tôi, tôi làm gì mà phải giữ giá ?

— Con này ngu quá, mày sắp là bà đại úy đen, nên chúng tao phải giữ giá cho mày chờ sao, ai mà bat bà đại úy làm việc như mọi bao giờ.. Thời dày đi cho ông nhỉ,

Lan ngựa lôi đứng Ri dậy :

— Tao không nói nhiều với mày nữa, mỗi miệng, mày không dậy tao đậm mày thấy mẹ.

Lan ngựa đẩy Ri ra buồng tắm nói như ra lệnh :

— Tắm rửa sạch sẽ đi rồi vồ dày tao trang điểm cho !

Một lát sau Ri trở ra, Lan ngựa đẩy nàng ngồi xuống bàn phấn, nàng xịt nước hoa dày người Ri, sửa soạn lại mái tóc xoăn của Ri, Lan ngựa còn chọn cho Ri bộ quần áo đẹp. Xong xuôi, Lan ngựa đứng lùi ra xa một chút ngâm nga :

— Chưa được, mà ngồi chờ tao một lát.

Lan ngựa không nói lý do, nàng chạy vụt đi, một lát nàng trở lại với con mồi móng tay :

— Sửa móng chân móng tay giùm con nhỏ đèn này cho tôi !

Chị sửa móng tay ngồi thụp xuống trước mặt Ri, xem bàn chân bàn tay Ri, mụ tự quảng cáo :

— Tao là năm bờ oán, được, tao sẽ lo sửa cho mày thiệt đẹp, tao sẽ sơn hai màu têc nich cô lo, chịu không ?

— Sao cũng được.

Mụ lấy đồ nghề từ trong giỏ ra bầy trước mặt Ri, mụ bắt đầu làm việc, mụ chùi, mụ lau, mụ mài rửa, một lát sau Ri thấy móng tay móng chân của nàng sáng sủa hơn, không còn đen đúa lem nhem như hồi trước, mụ ngả :

— Được chua mày, hay là nhợn hơn nữa ?

— Sao cũng được.

— Lần này tao chua thê làm đẹp như ý muốn được, nhớ giữ gìn móng chân móng tay, đừng để gãy nghe chua, lần sau mọc dài hơn tao sẽ làm thiệt đẹp.

Mụ bắt đầu sơn móng tay, mụ sơn thật khéo léo, bàn tay Ri tự nhiên thấy đẹp đẽ hơn, nàng không còn cái vẻ lam lũ của một ngày trước nữa, mụ sửa móng tay khác :

— Nhớ đừng làm gãy móng tay nghe, đừng có giặt giũ, rửa chén.

Ri nghĩ thầm tất cả những công việc đó từ xưa đến nay nàng vẫn làm, bây giờ nàng không làm thì ai làm.

Lan ngựa từ ngoài quán đi vào, nàng trầm trồ khen ngợi :

— Đẹp rồi, lát chị rảnh sửa cho tôi luôn, tôi cũng khoái kiểu này.

Mụ sửa móng tay xếp đon đồ nghề vào cái giỗ :

— Tôi có hẹn với người ta, thời để chiều đi.

Mụ sửa móng tay lấy tiền rồi quay quay đi ra, mụ không quên dặn với lại cách giữ gìn móng chân móng tay cho Ri.

Lan ngựa hối bạn :

— Thời mà ra ngoài quán đi, có lẽ «chồng mày» sắp đến rồi.

Ri thấy nàng tinh táo, nàng đứng dậy ra ngoài quán, trong quán toàn khách Mỹ đen, những đài mắt trắng dã ngước lên nhìn Ri, những hàm răng trắng ẩn, chúng lôi kéo Ri ngồi vào bàn mình. Lan ngựa nói với bọn đen mời Ri uống, nàng nháy Ri :

— Mày uống thật nhiều Saigon tea cho tao.

Ri cười :

— Saigon tea.

Bọn Mỹ đen hỏi nàng tíu tíu, Ri không hiểu chúng nói gì, nàng chỉ cười, một thằng kéo Ri đứng dậy, nó muốn đưa Ri vào phòng. Lan ngựa chạy lại, đấm thum thup vào lưng hắn, miệng chửi bới tía lia, nàng pha cả tiếng chửi bới tục tằn bằng tiếng Việt. Thằng đèn đành buông Ri, nhưng nó lại quay sang kéo Lan ngựa đi, Lan ngựa hất ra:

— Tao không đi với mày đòn moi đèn đòn dày, tao phải coi em tao, đại úy chúng bay tới chúng bay thấy mày !

Tiếng cười đùa vang rền trong quán.

Bỗng một thằng reo lên, Lan ngựa ngó ra, thằng đại úy đèn hôi hôi trở lại, Ri bỗng thấy hồi hộp, thằng đại úy đến ngay cạnh Ri, kéo nàng đứng dậy, ôm nàng vào vòng tay rắn chắc, hắn hôn nàng trước mặt bọn linh, hắn nói những gì đó với chúng, bọn linh đèn cười ồ lên, chúng la hét om xòm, thằng đại úy được Lan ngựa đưa cho một hộp bia khui sẵn, hắn tu ngay, liệng lon bia không lăn lảng cảng trên sàn nhà, hắn dìu Ri vào phòng. Ri cố lùi trở lại, Lan ngựa thúc hối :

— Vô với nó đi đòn quỷ !

Cái màn cửa vén lên, Ri và tên đại úy đèn đã vào trong phòng, thằng đại úy nhìn cái giường quá hẹp, gã chặc lưỡi, gã nhẹ nhàng đỡ Ri nằm xuống. Ri mở to mắt nhìn vào vầng trăng, lấp tấm mờ hôi của hắn, trên vầng trán ấy còn băng một miếng bông, vết thương tối hôm qua, bàn tay Ri quờ quạng sờ lên vết thương. Hắn nói một tràng, hắn ô kê loạn cả lên, hắn lại cúi hôn nàng, cái giường quá chật chội, thằng đại úy đèn xoay trở khó khăn, hắn gục đầu trên khuôn ngực tràn

của nàng. Khắp người nàng nóng rần lên vì những cái hòn, Ri mở mắt thao láo nhìn lên trần nhà, nàng khép mắt lại, nàng oán người, nàng cảm thấy hơi thở nóng hổi trên cổ nàng, nàng vòng tay ôm lấy cái đầu lèn tóc xoăn, cái đầu nhấp nhô, cái cổ rắn rỏi, Ri lịm đi trong cảm giác đê mê, nàng không muốn nghĩ ngợi gì, nàng cảm thấy mình lún sâu xuống, nàng bỗng bình trôi trên một khoảnh trống không.

Ri nghe rõ dần những âm thanh ầm ĩ từ ngoài quán vọng vào, tiếng dép lép kẹp của Lan ngựa, tiếng giày nặng nề của thằng Mỹ đen nào đó, tiếng nói gầm gừ của gã trong cổ họng, tiếng cười và tiếng nói lỏe xóe của Lan ngựa, con đó thật 1 m mồm.

Thằng đại úy đã ngồi dậy, hén ngồi dựa lưng vào tường, hán kẽ đầu Ri gối lên cái đùi đèn bóng rân chắc của hồn, hán quở quặng tim bao thuốc lá, gán một điều lên môi. Ở phòng bên cạnh tiếng Lan ngựa cười hăng hác, đĩ thoa :

— Thằng quỉ, bà lại đập mày xuống giường bây giờ chờ !

Tiếng thằng Mỹ cười ré lên, tiếng Lan ngựa la lối om xòm :

— A thằng này có máu buồn, mày mà lộn xộn tao thọc léc mày cho mày biết thân.

Lan ngựa hỏi với sang phòng Ri :

— Xong chưa Ri ơi ?

Ri im lặng, nàng không muốn nói chuyện nhiều với Lan ngựa, nếu nàng lén tiếng Lan ngựa sẽ bắt chuyện ngay. Lan ngựa chửi thề :

— Đù má con này chịu đèn rồi á khẩu luôn, không biết con nhỏ có biết đường nào mà lần không đây, không lẽ mình lại phải sang chỉ bảo nó...

Lan ngựa la lối chán cất tiếng hát om xòm, hát toàn những lời lẽ đều giả, thằng khứa bập bẹ vài câu tiếng Việt, toàn là những lời mất dạy, ch..c đĩ điểm ở đâu dạy nó. Lan ngựa la lên :

— Mày muốn nói tiếng Việt hả, bà dậy cho.

Lan ngựa lại nói một tràng tiếng Mỹ, thằng Mỹ đen ôkê tung bừng, Lan ngựa nói :

— Tiên sư tôi !

Thằng Mỹ đen nhắc lại chậm chạp :

— « Th..i..è..è..n.. s..ur.. th..ò..i ! »

Lan ngựa cười hăng hác, nàng bắt nó nhắc đi nhắc lại nhiều lần, Ri cũng phi cười, gã đại úy có vẻ ngạc nhiên, gã lảng nghe Lan ngựa dậy thằng Mỹ bên kia, gã nhíc lại :

— Th..ò..i an.. cứt.. ngon.. l..ă..ă..m !

Ri vả vào miệng hán :

— Đò ngu.

Gã đại úy ngơ ngác, Ri lắc đầu :

— Nô gút ?

— Nô gút ?

— Ô kè !

Ri dạy gã lại :

— Tôi ăn cơm ngon lắm.

— Tôi...an...

Gã quên mất, gã đưa mắt hỏi Ri, Ri nhắc lại ranh rẽ :

— Tôi ăn cơm ngon lắm.

Gã đại úy cười hề hề, gã nháu lại đúng lời của Ri, gã nhíc đi nháu lại nhiều lần. Trong khi đó Lan ngựa đã dậy thèm tên Mỹ đen ở phòng bên kia nhiều câu đều già khác, nàng cười ha hả, tiếng cười khoái toe toét :

— Góm bà đại úy khó tính vậy ?

Lan ngựa đẩy cửa vào phòng, cái miệng cười trá ròn rã. Lan ngựa xối nước ào ào, nàng đã ra khỏi phòng, khi đi qua phòng Ri, Lan ngựa gõ cửa :

— Lâu vậy mày, làm ăn kỹ dữ, rán giữ lấy nòi nghe, đừng để vuột mất mà uồng công tao nghe mày !

Tiếng thằng Mỹ đen ra khỏi phòng, tiếng nói ôm ồm lờ lờ nghe không rõ :

— Tiên sư tao, tao ăn cứt ngon lắm.

Tiếng Lan ngựa cười như nắc nẻ, tiếng Lê gắt :

— Con quỉ cái, mày dày nò ăn nói mất dày không à.

— Tao dày nó chửi nó mà.

— Rồi mày coi, ngày mai cả bọn chúng tới đây chửi bời àm ĩ lên cho mà coi.

— Càng vui chó sao.

Gã đại úy đứng dậy mặc quần áo, gã nói với Ri thật nhiều, gã túi xuống hòn nàng, gã ôm chặt nàng vào lòng, gã chỉ cái giường, gã lại nói một tràng nữa, Ri đoán hẳn là hán nói cái giường quá chật. Ri gật đầu. Hán ra khỏi phòng, Ri còn nắm nán lại, nàng suy nghĩ musing lung, nàng nhìn trên gối mình, nàng thấy một xấp tiền, han đê tiền lại cho nàng một cái hìn đáo.

Ri uê oải cầm số tiền lè lạt qua lật lại, nàng cũng chẳng buồn đếm, nàng khép mắt lại, nàng lại nghĩ đến giấc mơ khi nàng đi máy bay, thăm thoát đã gần nửa năm qua rồi, thời gian trời đi một cách chóng vánh. Ri không có gì thay đổi lám, nàng nghĩ đến Sài Gòn, nàng thấy nhớ thành phố ấy, thành phố đã b.t Ri chịu nhiều tủi nhục. Không biết đèn bao giờ nàng mới được trở lại chắc là còn lâu lắm.

Ri nghĩ đến thằng đại úy da đen, nàng chỉ dám nghĩ đến hán, nàng không dám ước ao gì, han đối với nàng có vẻ tốt, nhưng han cao xa quá. Minh sẽ trở thành một con điểm, con điểm da đen, chỉ những thằng Mỹ đen mới hành lạc với nàng, rồi đây khi nàng tàn tạ rồi, nàng sẽ đòi khô. Ri thấy tủi thân, nàng nghe cay cay ở m.t.

Ri giơ bàn tay đen đùi của mình lên nhìn, màu da nàng giống hệt như da mày thằng Mỹ đen, có lẽ cha nàng ngày xưa cũng đen đùi như thế. Cha nàng từ phuơng xa nào đó tới xứ này, hâm hiếp mẹ nàng sinh ra nàng, người cha đó không hề nghĩ rằng sẽ có mặt nàng trong đời sống này. Có lẽ cha nàng bây giờ vẫn còn sống, han trở về phuơng trời xa lạ kia, không bao giờ nghĩ rằng han đã bỏ lại một hiat máu trên mảnh đất này, rồi một lần nào đó han kể chuyện với bạn bè rằng han đã ngủ với gái Việt Nam, han coi chuyện đó là một thành tích thời trai trẻ.

— Ri ơi !

Lại tiếng con Lan ngựa, Ri bức bối, nàng muốn nằm yên mà không yên được với con Lan ngựa. Đò đĩ Lan ngựa, Ri cau có chửi thầm. Tiếng dép của Lan ngựa loẹt quẹt :

— Ri ơi mày cầm rồi à ?

Ri cau kinh :

— Kêu gì mà kêu lầm vậy ?

Lan ngựa đẩy cửa vào phòng, cái miệng cười toe toét :

— Góm bà đại úy khó tính vậy ?

Lan ngựa ngồi xuống cạnh giường vuốt má Ri :

— To xác mà dở ẹc à, mấy quả mà nấm kỵ vậy ?

Ri không trả lời, cái miệng Lan ngựa tia lia :

— Ăn thua mèo gi, ngày xưa hồi còn tay đèn gach mặt một ngày tao tiếp tối nán chục thằng, đêm còn đánh bài suốt đêm vậy mà khỏe phây phây, đâu có nhăn nhó khó chịu như mày.

Mặt Lan ngựa sáng lên khi nhìn thấy nám tiền ở đầu giường Ri, nàng chớp lấy đếm :

— Trời, nó cho mày tới bấy ngàn lận, nè cả đòn xanh nữa, cha này bảnh dữ.

Ri vẫn thản nhiên khi nghe Lan ngựa nói tới món tiền, nàng cũng chẳng buồn ngó tới. Lan ngựa vồ lấy Ri :

— Mày gấp cúc vàng rồi mày ơi, đúng thằng cha này mết mày rồi.

Ri uê oải :

— Mày đế tao ngủ một giấc được không, đó tiền mày đưa ra cho chị Lê giùm tao.

— Sao, đưa cho Lê hả ?

— Ủ.

Lan ngựa ghé sát tai Ri nói :

— Sao mày ngu quá vậy, phải giữ lấy chút đính chó, bộ đưa hết sao ?

— Ri cương quyết :

— Cứ đưa hết, đổi với chị Lê lúc nào muốn lấy tiền không được.

Lan ngựa nám tiền trong tay :

— Tao kinh nghiệm bắn thân cả trăm ký lô, biết người ta dậy bảo cho còn làm bộ quân tử tàu, bạn thân là một chuyện, còn tiền bạc lại là chuyện khác, tao nói cho mày biết khi mày mệt không có đứa nào thêm ngó đến mày đâu.

Ri cười nhạt :

— Mát hả, ngày hôm qua tao cũng vẫn là mày vậy, từ hồi nào đến giờ chị Lê không bao tao mà, tao nhớ ơn chị.

Ri nhìn mờ tiền của mình trong tay Lan ngựa :

— Tao chia cho mày một ngàn, còn bao nhiêu mày đưa ra chị Lê giùm tao.

Lan ngựa vẫn còn trú trú :

— Mày ngu lém, đưa cho con Lê một ngàn tiền phòng là đủ rồi, vậy là quá nhiều, nó có phải bà cố nội mày đâu mà mày ngán nó quá vậy, còn tiền ngày mai tao đưa mày ra chợ Qui Nhơn mua đù, may mặc.

— Tao đi với chị Lê.

Lan ngựa chửi thề một câu, phu đít đứng dậy :

— Đù má, tao không biết mày là giống gì, lúc nào cũng chị Lê, thây kệ mày.

Lan ngựa liệng tiền trả Ri :

— Trả mày đó, tao chỉ lấy một ngàn mày cho tao.

Ri nắm quay mặt vào tường cười, nghĩ bụng : Tao tưởng mày không thèm một ngàn của tao chờ, đù đĩ ngựa.

Trời về trưa nóng nực khó chịu, cơn buồn ngủ của nàng qua đi, nàng không còn thấy buồn ngủ nữa, nàng chỉ thấy mệt mỏi. Nàng cung không thấy đói.

Hình như ngoài quán vắng khách, Ri không còn nghe tiếng con Lan ngựa nheo nhéo, không biết con bé đì đâu rồi. Một lát Lê đẩy cửa vào phòng nàng, Lê tươi cười :

— Chị mệt lắm phải không ?

Ri mím cười với bạn, Lê nói :

— Minh sống được rồi, bọn đèn b't đầu tới đóng đò ở đây, không đủ đỗ bán, em sẽ mượn tiền thèm mua đù sửa sang lại cái quán này, không mấy chốc minh khá chị ạ !

Lê thận mật đặt tay lên vai Ri :

— Cũng nhờ có chị cứu cái quán này chờ không minh đến bỗ mà đì.

— Tôi có công trạng gì đâu ?

— Chị chài được thằng đại úy đèn mà nói không có công trạng gì à, có thằng đù bọn linh mời tới.

Lê nhìn vào mắt bạn :

— Coi bộ nó mết chị dữ.

Ri cười ngượng ngùng, nàng không nói gì. Lê tiếp :

— Con Lan ngựa nói phải, chị nên bám chặt lấy thằng đù, nó chưa có vợ đâu, mày thằng bạn nó nói vậy đó.

— Bộ nó chịu lấy tôi sao ?

— Cái lấy hay không thi chưa biết, được ngày nào hay ngày ấy, trong thời gian này chị nên lợi dụng nó, không lợi dụng nó là đại.

(CÒN NỮA)

THUỐC MỚI VIÊN BỌC ĐƯỜNG midol
Có bán tại các nhà thuốc Tây

trị các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM CỦM, ĐAU LÚC CÓ KINH

PUB.TÂN-TRI

Những đặc tính về dục tình ở ba nước Bắc Âu — Đan Mạch, Na Uy và Thụy Điển — đều giống hệt nhau ở sự khoan dung rộng rãi của nó ; đó là ý kiến của nữ Xã hội học Na Uy Henriett Holter. Những cuộc mạn đàm riêng của tôi với nhiều công dân trong ba xứ này đã khiến tôi tin ý kiến này là đúng.

Người Thụy Điển gây nên nhiều cuộc bàn tán về họ nhất, tuy rằng họ vẫn có tiếng là đề đặt và sống theo tập quán cổ truyền hơn là dân Đan Mạch và Na Uy. Ngày giờ ai cũng biết rằng ở Thụy Điển những vấn đề về dục tình thường hay được trình bày trên báo chí và các đài phát thanh.

Các quan sát viên về đời sống của dân Thụy Điển như hai bà Alva Myrdal và Birgitta Linner đều nhấn mạnh rằng cái mà người ta thường gọi là tự do tình dục trong giới thanh nữ Thụy Điển không phải chỉ được coi một cách giản dị như một biểu hiện của lòng khoan dung, nhưng phải coi nó như một triệu chứng của tinh thần độc lập của 1 cá nhân tình phong phú của một lòng tự tính vững chắc.

Bà Kistrina Michanek, 1 tay bảo trợ mãnh liệt của thuyết tự do dục tình, bênh vực và coi những cuộc « giao cấu thân hữu » là căn bản của chế độ nam nữ bình đẳng. Bà ta cho rằng sẽ làm biến mất sự dị đồng về đạo lý và trách vụ giữa 2 phe trai gái. Bọn đàn ông có khuynh hướng tự do cũng cố ghép bình đẳng vào với tự do tình dục. Họ muốn rằng người đàn bà cũng phải tự tuân theo những dục vọng riêng của mình chứ không phải chỉ tuân theo những dục vọng của người đàn ông thôi.

Bà lý do sau đây chứng minh tại sao dân Thụy Điển thường có những cuộc tranh luận hăng say về dục tình :

1.— Nhờ ở mức sinh hoạt khá cao và ở chế độ trung lập của xứ sở, khác với dân quốc gia khác, người Thụy Điển không phải bận tâm đến các vấn đề quốc gia quốc tế nào cả.

2.— Những người có lập trường cấp tiến đều được tự do sử dụng những cơ sở thông tin để phổ biến quan điểm riêng của mình.

3.— Vô tuyển Truyền hình Thụy

kinh nghiệm TỰ DO DỤC TÌNH tại Thụy Điển

trích dịch cuốn
TÌNH DỤC
HOANG LOẠN
(THE SEXUAL
WILDERNESS)
của YANCE PACKARD

chúng ta đương đì
tới một hình thê
xã hội chưa ai
từng thấy từ xưa
tới nay

LARS
GUSTAFSSON

điền thường tổ chức rất nhiều các buổi hội thảo trong đó các vấn đề dục tình được luôn luôn mang ra tranh luận rất náo nhiệt.

Trong các công viên đoàn du khách đông đảo rất lấy làm thích thú khi gặp cảnh : Những trai gái chắc chắn là chưa quen biết nhau bao giờ, đi sát gần lại nhau, sau khi nhìn nhau một lúc, hai người đều se sẽ đặt chân vào nhau, hai tay vắt qua lưng hai mặt cúi lại gần nhau để cùng trao đổi những cái hôn âu yếm. Trong những cặp trai gái này thường cũng có những lời hứa hẹn tái ngộ và đến khi ấy thì chàng và nàng đều变态 y phục trang trọng.

Nhà xã hội học Na-Uy Harriet

Holter đã lược tả tình trạng ở các xứ Bắc Âu như sau :

« Số thanh nam thiếu nữ từ 16 đến 20 tuổi đã có những kinh nghiệm dục tình thoáng qua đồng hưởng với các bạn tình khác nhau. Vào khoảng tuổi 18 - 19 họ tự gây nên những mối tình giao kết vững chắc hơn với ý định rồi sẽ lấy nhau sau vài ba năm nữa. Trong khoảng thời gian ấy họ thường giao cấu với nhau. Cha mẹ cũng nhắm mắt bỏ qua hay công nhiên nói thẳng ngay rằng : «Những chuyện đó chẳng còn liên hệ gì tới bọn mình nữa.»

Còn có nhiều giải đáp có thể

chứng minh cho lòng khoan dung về dục tình ở các xứ Bắc Âu :

— Những đêm đông dài đằng đẵng lạnh giá với tuyết rơi đầy trời.

— Giáo đường chỉ đóng một vai trò yếu ớt trong cuộc đời sống hàng ngày của dân chúng nhất là ở Thụy Điển. Làn sóng Thiên Chúa Giáo phải mất quá nhiều thời gian mới tới đây, vào khoảng năm 1100. Dân tàn bạo Vikings thời đó thực thi hoàn toàn nền tự do dục tình. Đến bây giờ cũng chỉ có chưa tới 5000 dân chúng tổ chức lễ hôn thú ở các Nhà Thờ.

Trước kia dân Bắc Âu thường lập hôn phối vào khoảng tuổi 30. Đến nay sớm hơn cũng vào khoảng tuổi 26 cho con trai và 23 cho con gái, tuy vậy cũng vẫn còn trễ hơn đối với các nước khác. Họ cho là nhờ có sự tự do dục tình nên họ không vội phải cưới xin sớm sự chậm trễ ấy còn lý do nữa là họ khó tìm được nhà ở đáng.

Dân Bắc Âu tỏ ra kém nghiêm khắc trước những cảnh lõa thể : Dàn ông dàn bà thường cùng nhau tắm nắng, tắm hơi hoặc tắm ở các nơi công cộng.

Hiện giờ thái độ của thanh niên nam nữ Thụy Điển trong các cuộc giao cấu tiền hôn tú rồ là theo kiểu Huê Kỳ.

Trong năm 1967 hơn hai phần ba thanh niên thiếu nữ đã biết giao cấu trước tuổi 20, tuổi sớm hơn là ở thời kỳ tiền đê nhị thế chiến. Gần tới 70% thanh niên từ 21 đến 26 tuổi đã có kinh nghiệm dục tình tiền hôn.

Khoảng những năm 50 có 30% thiếu nữ Thụy Điển đã có thai khi lấy chồng — 40% vào năm 1965.

Dân Thụy Điển chấp nhận như một điều bình thường để cho những con trai con gái cỡ tuổi từ 15 đến

20 cùng nhau đi xe đạp chơi ngao du trong xí.

Đêm tối, bọn họ cùng ngủ chung với nhau, bọn họ thì không.

Tại Na Uy, tuy rằng tinh thần nghiêm khắt vẫn tồn tại trong trí óc lớp người đã đứng tuổi, nhưng họ cũng không cản trở những thanh nam thiếu nữ cùng rủ nhau đi trượt tuyết hoặc dự vào những cuộc bộ hành ở các nơi xa đê rời cùng ngủ chung với nhau trong các phòng trọ. Một vị lãnh đạo viện nghiên cứu xã hội ở Thủ đô Oslo cat nghĩa rằng : « Kẻ thi là chuyện ly kỳ, nhưng thực ra là vì thanh niên Na Uy rất ưa thích thể thao, nên mỗi khi một cặp trai gái sau khi đã cùng nhau trượt tuyết được 50 cây số dài là họ sẵn sàng cùng nhau trao đổi tình yêu thể xác — Bởi vì ở xứ này thể thao là một giá trị. » Tại Thụy Điển chỉ một số rất ít người chê trách những cuộc giao cấu của các cặp trai gái đã có ý định sẽ lấy nhau làm vợ chồng.

Trong các Đại Học đường, không ai cần lưu ý đến chuyện nam nữ sinh viên thỉnh thoảng có ngủ chung giường với nhau không. — Tại trường Đại Học Stockholm có lẽ cảm trai gái ngủ chung, nhưng đến nay luật lệ ấy đã trở nên lỗi thời. Sinh viên ở Viện Kỹ Thuật Trondheim ở Na-Uy đã thản nhiên tỏ rõ ràng : « Nếu một nữ sinh vào trong phòng ngủ của một nam sinh, cái đó là việc riêng của họ chẳng liên hệ gì đến ai... Tự họ quyết định có ngủ chung với nhau hay không. Nhưng trái lại nếu một nam sinh đột nhập vào phòng của nữ sinh, tức thời anh ta bị trực xuất. Chuyện họ ngủ chung suốt đêm với nhau là một chuyện rất thường, nhưng cũng có một số nữ sinh muốn kén chọn và chờ đợi để tìm ra một chàng mà họ ưng lấy làm chồng ». Đa số thiếu nữ đều giải thích rằng họ đi sâu vào đường dục tình là do tinh tò

mò — chứ không một cô nào nhận là mình bị lôi cuốn do những lời tán tỉnh của con trai.

Ai cũng phải sững sốt khi thấy cha mẹ ở các xứ này công nhiên chấp thuận cho con của họ tự do liên lạc về tình dục trước khi có lễ hôn thú. Trong nhiều gia đình cha mẹ ưng thuận cho con gái lớn 20 tuổi dắt một bạn trai về cùng ở trong nhà.

Trong cuộc đàm đạo với một chủ gia đình Thụy Điển, một chính khách hữu danh thông minh và hòa nhã, tôi hỏi thật ông ta rằng có phải ở đây đa số các bức cha mẹ đề cho con trai hay gái được tự do có những mối giao liên thể xác trước lễ hôn nhân không ? Ông ta không ngần ngại trả lời rằng, « đúng như thế nhưng phải sau 16 tuổi. Đối với thiếu nữ Thụy Điển lấy chồng trước 20 tuổi là một thảm kịch, bởi vì nếu lấy chồng sớm quá người con gái sẽ thiếu nhiều kinh nghiệm cần thiết. Trai gái chỉ có thể làm tình với nhau khi đã được 18 tuổi và đã hiểu biết nhau cẩn kẽ. Chúng tôi coi những đứa con đã quá 18 tuổi là những con người độc lập có khả năng tự tạo lấy những kinh nghiệm cho đời sống. Chúng tôi ưa rằng trong sự lựa chọn chúng nó nhằm lẩn trùm cuộc hôn phối còn hơn là sau. Người ta thường nói con người có thể thay đổi sau khi đã biết ái tình. Vậy thì hơn hết là để cho cuộc khám phá ấy hình thành trước hôn phối còn hơn sau, khi ấy thì đã muộn quá rồi. »

Tại Thụy Điển các cha mẹ thường hay yêu cầu các nhân viên phụ tá xã hội khuyến cáo cho con trai hay con gái họ có khái niệm về sự ngừa thai và hiểu biết cách thức trong các cuộc giao cấu.

TƯU QUÁN HƯƠNG GIANG

10, TRƯỞNG QUỐC DUNG — Phú Nhuận (gần đường Cách Mạng, kế Tân Lâm Điều) **ĐẦY ĐỦ CÁC MÓN NHẬU :**

- Thịt rừng — heo, bò, nai, tôm, cua, lươn, éch, cá lóc
- Đầu bắp lão thành đậm nhạt
- Nhận đặt tiệc

Khi cạnh có ý nghĩa nhất trong thái độ khoan dung về dục tình ở Thụy Điển là làm giảm bớt những mối lo âu và nguy hại mà sự tự do tình ái gây nên. Những luật lệ công quyền đặt ra không phải để bài trừ những tội lỗi mà cốt để bảo vệ cho thanh thiếu niên. Các nhà hộ sinh bắt buộc phải giảng giải cẩn kẽ về vấn đề ngừa thai cho bất cứ người đàn bà nào tới hỏi, bắt kể đến tư thế của người ấy. Trên suốt nước Thụy Điển, môn hàng « ngừa thai của phụ nữ » được đặt bán bằng máy phản phôi tự động trên suốt các vỉa hè. Trái lại pháp luật cấm ngặt việc phá thai. Phụ nữ nào muốn thi hành việc đó thường phải vượt biển thủy sang Ba Lan, ở đây việc đó không bị cấm đoán.

Chẳng may có nào nhỡ ra mang bầu rồi để con hoang thì cuộc sinh nở cũng vẫn được chăm lo đầy đủ. Tại Thụy Điển Chính phủ đãi họ hết các phi khoản về sinh đẻ, bắt kẽ đưa trẻ ấy là con chính thức hay con hoang. Nếu là đứa con không chính thức thì chính quyền sẽ cử 1 người

giám hộ để chăm lo quyền lợi của đứa trẻ và nhất là để bắt buộc người « cha » của nó phải góp phần tiền bạc vào công việc dạy dỗ nó sau này. Trong tổng số các cô gái chưa hoang có độ 50% lấy người cha đứa trẻ làm chồng, 30% lấy người khác và độ 20% ở vây nuôi con để lập thành 1 gia đình không cha.

Trong học đường, các giáo sư không tổ thái độ sủng sót trước 1 nữ sinh mang bầu và không tìm có để đuổi cô ta ra khỏi trường. Trái lại các ông còn cố hết sức giúp đỡ cô ta trong thời kỳ thai nghén.

Người ta nhiệt liệt khuyến khích sự giáo dục về dục tình ở trong các học đường. Về môn dạy này người ta thường dùng những băng nhựa để tránh cho các giáo sư sự ngượng nghịu trong khi giảng giải những điểm thầm kín về thể xác trước mặt đoàn sinh viên nam nữ còn trẻ tuổi.

Giáo dục dục tình là môn dạy bắt buộc trong các trường học từ 12 năm nay.

Môn này được dạy trong các lớp học nam nữ hỗn hợp và rất được tán thưởng do các bức cha mẹ và các sinh viên dù là buổi học còn nhiều khuyết điểm.

Tuy rằng ở Thụy Điển có lòng khoan dung đối với những cuộc giao liên tình dục trước lễ hôn phối, nhưng không có chứng cứ nào tỏ ra là tỷ lệ các vụ ngoại tình sau hôn phối lên tới mức độ quá cao. Phụ nữ Thụy Điển rất bức túc khi nghe thấy người ngoại quốc nói rằng các ông chồng Thụy Điển hay cho mượn vợ vào tay các bạn hữu. Họ bức không phải là vì họ xấu hổ thấy một người đàn bà ngủ với một người đàn ông khác chồng mình. Nhưng họ nghĩ rằng người đàn ông không có quyền « cho mượn » vợ. Nếu họ muốn ngủ với người đàn ông nào khác là do họ tự quyết định chứ không phải chồng họ quyết định. Nhiều cuộc thăm dò dư luận đã chứng minh là những cặp vợ chồng trẻ rất trung thành

Trong khi đa số dân Thụy Điển

VÕ-TÁNH THU BĂNG

30 VÕ TÁNH SAIGON 30
(GẦN NGÃ SÁU SAIGON)

Võ Tánh Thu Bang

KÍNH MỜI

- Nhận thực hiện tất cả các loại băng nhạc.
- Thu băng cho tất cả các loại máy thu băng, STÉRÉO — HI FI — MONO — CASSETTE — CARDRIDGE
- Một rừng băng nhạc thu sẵn trữ danh, thích hợp mọi lứa tuổi
- Băng học Sinh ngữ : ANH, MỸ, PHÁP, ĐỨC, Ý, NHẬT dễ học và có sách.
- Nhạc vũ trường, thu tại các Phòng trà danh tiếng của các Ca sĩ tên tuổi. (Đã có thật nhiều Nhạc Giáng Sinh VN và NQ)
- Cố thể giao gấp và bán sỉ cho các Tỉnh giá hạ
- Kính mời quý vị yêu thích nhíac đến thường thức và chọn lựa.
- Với những máy ghi âm tối tân sẵn có và một ít kinh nghiệm về kỹ thuật thu băng, chúng tôi nguyên cõi gingga hầu đèn đáp lại sự tin nhiệm của quý khách.
- Mọi thư từ và bưu phieu xin đề : Ông Nguyễn Văn Đông 30 Võ Tánh Saigon. Gửi thư và bưu phieu mua băng xin vui lòng ghi rõ loại máy quý vị đang dùng.
- Mở cửa từ 07 giờ đến 23 giờ (ngày lễ và cả chủ nhật.)

tất cả thỏa mãn về phong trào tự do dục tình tiền-hôn-phối thi lại có một số người rất lo âu về những hậu quả có thể xảy ra :

— Các chuyên viên nghiên cứu vấn đề thấy con số những gia đình không « Cha » lên quá cao. Trong số 10 đứa trẻ dưới 16 tuổi thì có một đứa không cha. Sự dạy dỗ các trẻ em loại này thường là khó khăn.

— Bệnh Hoa liễu hành trưởng rất nhanh

— Tỷ lệ ly hôn ở Thụy Điển lên cao nhất Âu Châu.

— Tỷ lệ số trẻ con đẻ hoang cũng tăng gia mạnh.

Trái lại vấn đề mãi dàm lại biến mất hẳn ở Thụy Điển.

Ai cũng phải lấy làm lạ là trong cái xứ này dục tình là trên hết thế mà đa số phụ nữ đều thú thực rằng ngủ với chồng không bao giờ được sướng như lần bảy tưng mày.

Hai nhà xã hội học Thụy Điển đã hỏi 222 « bà mẹ » cõi 40 tuổi : « Cuộc hôn phối đã mang lại cho các Bà những vui thú gì về tình dục ? » Các Bà trả lời đại khái như sau đây !

— 13% các bà cho là : .... Kinh tởm, bần thiểu...

— 16% các bà cho là : .... Không có cảm giác không có xúc động gì cả.

— 28% các bà cho là : .... Có chút cảm giác nhưng không sướng tí nào.

— 34% các bà cho là : .... Thỉnh thoảng mới được sướng cực độ.

— 8% các bà cho là : .... Lần nào cũng được sướng cực độ.

Một câu hỏi nữa được đưa ra : « Các bà nghĩ thế nào trong mối hòa hiệp trong cuộc đời vợ chồng sống chung ? » — Chỉ có 18% nói là có sự bất hòa và những vấn đề khó xử trong gia đình. Một phần ba trả lời giản dị rằng gia đình bà cũng giống như những gia đình khác. Còn tới 41% (đa số) các bà tỏ ra vui sướng về mối hòa hiệp trong gia đình. Trên vấn đề này người ta có thể ghi nhận là thái độ của các phụ nữ có công việc làm ăn tích cực hơn các bà chỉ ở trong nhà.

Như chúng tôi đã trình bày trên

đây, chính là giới phụ nữ Thụy Điển đã gây sức mạnh cho phong trào tự do dục tình. Họ tự coi là đã được giải phóng. Họ đòi hỏi quyền tự do mà nam giới đã có. Họ tự đặt câu hỏi về vấn đề phân chia cổ truyền những trách vụ trong gia đình. Nếu cứ giữ nguyên trạng thái thì họ vẫn phải ép mình vào các công việc dạy dỗ con cái và các việc nội trợ, và họ mất hết quyền lợi thu hơp được do sức tranh đấu của họ.

đòi hỏi một sự thay đổi triệt để trong tổ chức xã hội. Ví dụ : Nhà cửa phải được xây cất lại với đủ các chỗ để cho công việc nội trợ chung của hai vợ chồng được nhẹ bớt và một hệ thống Ký ni viện phải được mở rộng thêm, trang bị đầy đủ...

Dưới đây là những điều tôi nhìn thấy trong nước Thụy Điển :

Học chính : Trong 15 năm qua sau cuộc cách mạng triệt để, nền học chính hoàn toàn theo chế độ nam nữ hỗn hợp cả trong các nhà lưu trú học sinh cũng vậy. Học sinh nam nữ cùng học những môn giống nhau.

Lao động : Người ta đương cố tổ chức những công tác liên tục để cho hai phụ nữ có thể chia giờ mà làm việc. Phụ nữ cũng lái xe cẩn thận, lái xe buýt, điều động những máy móc trong các mỏ.

Ở các trại lao động yếu số phụ nữ ít hơn nhưng họ cũng có đầy đủ khả năng như nam giới và người ta lại nghiệm thấy họ ít tham vọng hơn đàn ông.

Công vụ : Trong địa hạt này phụ nữ Thụy Điển giữ một địa vị quan trọng hơn phụ nữ Huê kỳ chút ít. Vào năm 1965 tỷ lệ nghị sĩ phụ nữ lên tới 14%. Một Bà giữ Bộ Xã Hội.

Bà Tage Erlander phu nhân Thủ Tướng vẫn là giáo sư mòn vật lý học. Sáng nào cũng vậy trước khi tới trường Bà phải lái xe đưa chồng Bà tới Văn Phòng Thủ Tướng.

Xã hội Thụy Điển dần dần tổ chức để thực hiện lý tưởng nam nữ bình đẳng.

Cho đến bây giờ nam giới vẫn còn thái độ bảo thủ đối với vấn đề nội trợ, họ cho đây là địa hạt của đàn bà. Nhưng từ mấy năm nay các ông chồng trẻ tuổi đã bắt đầu chia sẻ với vợ những công việc nặng nhọc trong gia đình. Một nhân vật cao cấp trong ngành Bảo hiểm đã hành diện nói với tôi rằng : « Đứa con 2 tuổi của chúng tôi sáng giây nó đã biết gọi « Bố ơi » hay « Mẹ ơi ». Chắc là mẹ nó đã góp phần vào sự biến chuyển tâm lý của đứa trẻ. »

000

(Còn nữa)

ÔNG ĐẠO CẤY

Tội nghiệp cái hột vịt

Tuồng Tivi hay nhất trong tuần qua : Thượng Viện chất vấn. Một tuồng khởi sắc, được trình diễn suốt mấy đêm liền. Bà con các xóm coi đã mắt. Màn hay nhất được bà con tán thưởng là màn sau đây :

Ông Nghị sĩ A : Tôi xin hỏi ông Tổng trưởng kinh tế, ông nói chánh sách kinh tế của chánh phủ nhà là phục vụ đại chúng, vậy tại sao cái hột vịt nó lại lên giá 15 đồng mỗi hột ! Hột vịt là một món ăn của đa số đồng bào trung lưu, lao động, vậy tại sao cũng lên giá ? Phải chăng ông Tổng Trưởng cho rằng thằng dân ăn hột vịt là sài đồ xà xí ? Phải chăng ông Tổng Trưởng cho rằng thằng dân lao động chỉ nên ăn cái hột... của nó thôi ?

Ông Tổng Trưởng Kinh Tế : Thưa ông Nghị sĩ. Về vấn đề cái hột vịt lên giá thì liên bộ chúng tôi đang nghiên cứu. Hiện nay chúng tôi thấy vấn đề đó chưa đủ các yếu tố nên chưa trả lời được. Tại sao cái hột vịt lên giá 15 đồng mỗi hột ? Theo chúng tôi thì khi thuế kiêm trước ban hành, đồng bào chúng ta hoang mang nên khiếu cho các món hàng tăng giá theo nhau. Đây là một bài học khôn cho đồng bào. Lần sau đừng có dại dột mà hoang mang làm gì ? Chánh phủ làm gì thì cứ mặc chánh phủ, phải bình tĩnh mới được chứ ! Chẳng qua là tại vì dân ta không được di học chi về kinh tế nên mới khổ như vậy.

Ông Nghị sĩ B : Về vấn đề nhu yếu phẩm, tôi xin lấy lại thí dụ về cái hột vịt. Hột vịt có phải là nhu yếu phẩm chẳng ? Tại sao cái hột vịt lại lên giá những 15 đồng ? Xin hỏi các vị Tổng trưởng, hột vịt 15 đồng thì dân nghèo chúng tôi (vừa nói ông vừa vỗ bàn tay lên túi áo vét) làm sao sống nổi ?

Ông Tổng Trưởng : Về vấn đề cái hột vịt lên giá 15 đồng, hiện nay chúng tôi còn trong vòng nghiên cứu. Chánh phủ sẽ có những biện pháp thích nghi phục vụ đồng bào, nhất là đồng bào lao động. Hiện nay tôi chưa đủ yếu tố nên xin miễn trả lời về cái hột vịt 15 đồng.

Bà con lối xóm nghe xong vỗ tay rào rào. Hay thiệt ! cái hột vịt đã được chủ ba chạp phô lên giá 17 đồng từ bảy bữa nay rồi, vậy mà hai ông nghị sĩ với Tổng trưởng cứ cãi nhau tại sao nó lên giá những 15 đồng ? Nghe các ông nói «cầm cạp, cầm cạp» cứ như thế nghe vịt kêu. Đáng thường cho mỗi ông vài chục cái hột vịt. Phi Thoản, Khả Năng riết cũng còn kém xa !

Làm chánh trị tin ở Ai ?

Phong trào tri thức Công Giáo có một cái trụ sở để lâu lâu tổ chức hội thảo. Trong cuộc hội thảo tuần trước, ông nghị sĩ Nguyễn văn Quá đã lên tiếng (Dưỡng bất giáo, phụ chí quá, nghĩa là nuôi mà không dạy là lỗi của người bố). Ông Quá lên tiếng đả kích người Mỹ làm áp lực với chánh phủ ta, nó đòi rút ra mà ta không cho nó rút, nó sẽ giết như đã giết ông Diệm. Nay ta cứ cho nó rút, nó sẽ không còn áp lực với ta nữa !

Ông Quá quên rằng ai nuôi ông. Lương ông lãnh ở Thượng Viện là do ngân sách quốc gia. Mà ngân sách quốc gia nhờ bao nhiêu vào viện trợ Mỹ ? Tiền của lực lượng ông do đoàn viên đóng góp, mà đoàn viên đi giặt Ủi, chở đồ, buôn đồ hộp với ai ? Ông cứ về Hồ Nai, Long Bình thì biết !

Cho nên nuôi mà không dạy, đúng là lỗi ở người bố vậy.

Lại trong cuộc hội thảo trên, ông Nguyễn văn Bách, phó chủ tịch lực lượng Đại Đoàn Kết lên tiếng rằng : «Dân chúng không tin chánh phủ là điều đúng ! Theo nguyên tắc thi chỉ có thể tin ở Thánh Kinh chứ không thể tin ở chánh phủ được. Lực lượng Đại Đoàn Kết không chấp nhận cuộc cách mạng 1-11-1963...»

Thật là một danh ngôn về chánh trị. Nhà chánh trị mà tại tuyên bố chỉ tin ở Thánh Kinh, không tin ở chánh phủ. Lỗi khi ông lên làm lớn, cầm quyền chánh phủ, lúc đó ông sẽ nói sao ? Ông sẽ tuyên bố bồ túc rằng «Thánh Kinh là ta, tin ở ta tức là tin ở Thánh Kinh !»,

Dám mang chánh phủ trần gian ra để so sánh với Thánh kinh, thì gọi là bất kính.

Làm lẩn lòng tin nhiệm chánh trị với đức tin tôn giáo thì gọi là ngu.

Vừa ngu lại vừa bất kính, vậy mà cũng làm phó chủ tịch !

Bệnh vực cho Mỹ

Kể từ khi nước Huê Kỳ sang cố vấn và viện trợ cho xứ Giao Chỉ, thì người dân ta có thói quen cái gì cũng đồ cho Mỹ. Ông Nghị Quá thì đồ cho Mỹ giết ông Diệm chỉ vì ông Diệm không chịu cho Mỹ đem quân vào VN. Không biết ông nghị Quá căn cứ vào nguồn tin tình báo nào, chỉ thấy rằng ông nói vậy là để góp phần hòa âm với bản nhạc suy tôn đang盛行.

Ở Thượng Viện, một ông nghị khác quá hăng máu lại hùng hổ rằng : Người Mỹ phải chịu trách nhiệm về tình trạng kinh tế suy sụp hiện nay ! Khiến cho ông quốc vụ Vũ Quốc phải làm một bài giảng và luận lý.

Ông Quốc Vũ giảng rằng phàm đã ngừa tay nhận viện trợ, thì mình mang cái mạc cảm lè thuộc, lúc nào cũng nghĩ tới chuyện bị áp lực. Khi Mỹ nó cát giám viện trợ, có bao giờ nó nói tới làm áp lực cái này, cái kia đâu ? Tóm lại nó muốn áp lực cái chi, là do ta đoán ra cả. Đoán được ý Mỹ còn khó hơn cả việc tiên đoán thời tiết nữa !

Nhưng hăng hái nhất trong việc «chống Mỹ lấy điểm» là dân biều Nguyễn thế Linh. Ông Linh là người đã từng viết tiểu sử của mình để đăng trong niên giám quốc hội là «làm cách mạng chống thực dân Pháp từ năm mươi hai tuổi». Tình thần cao bồi hiệp sĩ của ông vẫn còn tới ngày nay, cho nên trước diễn đàn Hạ Viện ông Linh tuyên bố : Sau khi đánh xong cộng sản chúng ta sẽ quay ra đánh Mỹ vì chính sách viện trợ Mỹ nhằm nô lệ hóa Việt Nam.» Nghé gân quá ! Ông Linh làm như thể muốn đánh ai thi đánh, y như thể ông xuống xóm chị em ta đánh bậy đánh bạ vậy.

Đạo Cầy chyện nhớ 1 câu chuyện phim. Phim hoàn toàn tưởng tượng, kể chuyện rằng có một nước nô, nhỏ xíu, ít dân, ai cũng thấy là nhược tiểu. Chánh phủ của nước tí hon này không biết cách làm sao xoay được viện trợ Mỹ, bèn nhau một hồi rồi chyện tìm ra 1 phương pháp xoay viện trợ Mỹ. Phương pháp đó là : Muốn được Mỹ viện trợ, phải gây chiến với Mỹ. Bằng cớ là Nhật, Đức...sau khi đánh nhau với Mỹ xong bị bại trận, bèn được Mỹ viện trợ ngay. Thế là nước tí hon đã cử một đạo quân cung nô đi tấn công thành phố Nữu Uớc.

Chắc ông Nguyễn thế Linh đòi viện trợ quá cho nên mới đề nghị đánh Mỹ. Trình độ hiểu biết của dân biều chúng ta cao thật !

Cày có ruộng, thuê có nhà...

Đạo luật Người Cày có ruộng khi đưa ra Hạ Viện đã bị nhóm dân biều địa chủ Lê Tài Hòa, Ngô Công Đức chống đối kịch liệt. Nhóm bênh vực đạo luật là nhóm mấy nhà dân biều không có ruộng. Khi ông dân biều Catinat Trần Quý Phong lên tiếng bênh vực nông dân, đã đảo các dân biều địa chủ, ông hăng lái ! Ông làm cho nhóm dân biều địa chủ xốn xang, phản công lại bằng lời đe dọa sẽ đưa ra đạo luật đòi «bồi phòng phải có phòng»

Thật hữu lý ! Đã đòi người cày có ruộng, người thuê nhà có nhà, thì phải đòi hỏi thêm cho bồi khách sạn có phòng, ký giả có báo, thợ sửa xe có xe, thợ may có quần mặc... Thế mới gọi là hữu sản hóa chờ !

Thế là ông dân biều Catinat thôi, không đả kích các địa chủ nữa. Ông dân biều chủ nhà tắm hơi Hồ Ngọc Cử cũng đang lo sợ các em thợ xoa bóp đang đòi làm chủ nhà tắm hơi của ông.

Quá khích hơn cả là một phong trào do một vị nữ ký giả xướng xuất đòi hỏi cho chị em ta phải có chồng ! Cũng thật hữu lý ! Người cày có ruộng, ruộng có người cày, vậy thì chị em ta cũng phải có quyền đòi hỏi cho mình có một đức ông chồng chờ ! Đó là sáng kiến của nữ ký giả L.T. Hương.

Cô Hương nhất định phản đối kế hoạch lập những «Khu kín đáo» của bộ Xã Hội. Bộ Xã Hội định tò cherc khu kín đáo đó ở Vũng Tàu, để chị em ta vò đó thâu ngoại tệ, đóng thuế kiêm ước cho các ông Kinh tế Tài chánh. Cô Hương viết rằng «Không có khu kín, khu hở chi hết ?» Cuối cùng không biết cô Hương không thích kín, không thích hở, thì cô thích cái gì ?

ÔNG ĐẠO CẤY

Yếu mà mạnh, nẠnh mà yếu...

Thánh kinh kề lại giấc mơ của một người Do Thái : Mơ thấy một gã khổng lồ đầu bằng sắt, ngực bằng đồng, bụng bằng chì, chân bằng đất sét. Tại các chùa chiền đình miếu VN thường tạo hình hai ông Thiện, ông Ác uy nghi lẫm liệt, đằng đằng sát khí xem phải rợn người nếu kẻ xem mang theo lòng tin, nếu không đem lòng tin vào thì chỉ thấy đó là hai tượng đất tò mò, lấy tay bắt cũng đỗ nát.

Hiện nay những sức mạnh mà dân tộc VN đang phải đối đầu, sức mạnh bên ngoài, và sức mạnh đã mọc rẽ trên đất VN, biết đâu cũng chỉ là gã khổng lồ chân bằng đất sét, hay bức tượng đất tò mò khép léo ? Tôi nói những điều này không phải chỉ vì khoái cái lối đoán mộng hay ví von, mà là muốn nói một sự thật một cách nhẹ nhàng để khỏi phạt lòng ai.

Dân tộc VN này, nhân dân miền Nam này hiện nay yếu đuối lắm, yếu đuối nhất trong số những sức mạnh đang có mặt tại Miền Nam. Sự yếu đuối này có bằng chứng hồn hoài, cũng đã được người trong người ngoài nói đến nhiều lắm, và chúng ta cũng chẳng có cách gì chối chạy. Bằng chứng của sự yếu đuối của Miền Nam thật hiển nhiên : chiến tranh này đang diễn ra trên đất Miền Nam, đã diễn ra trên đất Miền Nam từ 25 năm. Đó là điều hiển nhiên và không chối cãi được thứ nhất.

Chiến tranh này xảy ra trên đất Miền Nam, làm chết nhiều người Miền Nam, vậy mà thiên hạ còn nghi ngờ không biết đó có phải là chiến tranh VN, chiến tranh Miền Nam hay không, đến nỗi phải nói những chuyện kỳ cục như là Mỹ hóa chiến tranh, rồi giảm Mỹ hóa chiến tranh, Việt hóa chiến tranh.

Chiến tranh này cũng có nhiều người VN tham dự ở phe bèn này và phe bèn kia. Đó là điều hiển nhiên lớn thứ hai. Vậy mà những người VN phe bèn này phe bèn kia, có tham dự và không tham dự, đều chưa tạo được cho mình một thứ vũ khí nào, hiểu theo nghĩa đen và cả nghĩa bóng, mà danh phái đi nhập cảng, đi xin viện trợ toàn những vũ khí mang nhau

SỨC MẠNH VÔ ĐỊCH CỦA MIỀN NAM :

khoảng trống chính trị và luật đào thải

nguyễn hứa đồng

hiệu ngoại quốc, hiểu theo nghĩa bóng và cả nghĩa đen.

Chiến tranh này hiển nhiên đã, đang và sẽ làm chết nhiều người VN, vậy mà quyền quyết định tiếp tục hay chấm dứt chiến tranh, hay thay đổi hình thái chiến tranh không ở trong tay nhân dân Miền Nam, không ở trong tay bất cứ một người Miền Nam nào.

Như vậy rõ là yếu lắm.

Miền Nam có quá nhiều cái yếu, và những cái yếu thật là hiển nhiên cho nên chẳng cần phải kêu ra hết làm gì, ai cũng đã biết, từ một anh nhà báo hạng bét không biết tiếng Việt, đến một đại ký giả tính tiền bài mỗi tiếng một vài đô la. Nhưng Miền Nam yếu mà mạnh, đối thủ của Miền Nam mạnh mà yếu. Đây là điều phải chứng minh.

Chứng minh rằng Miền Nam yếu mà mạnh không khó khăn gì lắm, mặc dù thuật ngữ ra nghe kỳ cục, khó tin. Sự lười biếng, sự kém hiệu năng, thái độ thờ ơ với chiến tranh trên Miền Nam của người Miền Nam đã bảo vệ những tài nguyên phong phú của Miền Nam. Nhờ xoay sở giỏi để thoát ra ngoại quốc nhiều, cho nên Miền

Nam hy vọng còn những nhân tài chưa bị thiêu đốt hết trong chiến tranh. Nhờ kém hiệu năng, nhờ chưa chịu gánh vác hết các trách nhiệm chiến tranh, cho nên quân đội Miền Nam chết ít hơn bên kia, và còn sống nhiều thì mọi hy vọng vẫn còn được phép. Chúng ta đã thấy một ông giáo sư sứ địa có thể thành đại tướng làm kinh hoàng thế giới, một cậu bé bồi tầu có thể thành một lãnh tụ đại tài.

Vậy thì ngày nay chúng ta có đủ mọi lý do để hy vọng và tin tưởng rằng những anh lính những hạ sĩ quan và sĩ quan trong quân đội VN sẽ dễ dàng thành tướng lớn tướng tài, chính khách lớn, lãnh tụ tài ít lâu nữa thôi.

Hệ thống Miền Nam bị than phiền là không mạnh. Có thể lời than phiền này đúng lắm. Nhưng hệ thống lãnh đạo này có hẳn là nguồn gốc sức mạnh của Miền Nam không thì lại là chuyện khác. Có hẳn là nhân dân Miền Nam đã kết tinh sức mạnh của mình trong hệ thống lãnh đạo này không và hệ thống lãnh đạo này có hẳn đã biểu hiện cho Miền Nam hay không đó là điều còn phải tranh luận

nhiều, và khó chứng minh. Vậy thì hệ thống lãnh đạo hiện thời của MN không mạnh, không có nghĩa đương nhiên là Miền Nam không mạnh, mà chỉ có nghĩa đương nhiên là người ngoài không tìm thấy sức mạnh của Miền Nam trong hệ thống lãnh đạo này, và cũng không thấy ở đâu khác, như vậy là tốt lắm. Sức mạnh lô liêu ai cũng thấy được thì không còn đáng sợ nữa. Trong binh thư vẫn thường dạy cái thuật dụ địch bằng cách đưa ra 1 đoàn quân lão nhược đi đầu. Vậy thi biết đâu hiện nay Miền Nam có cái thuật kỳ diệu đó, và những kẻ đi đầu là đoàn quân lão nhược dụ địch ?

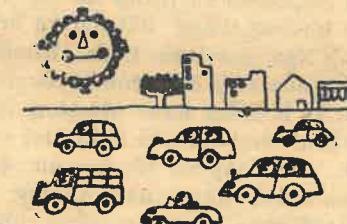
Lại cũng có thể hệ thống lãnh đạo Miền Nam hiện nay giỏi lâm, tài lâm, đức độ lớn lâm, nhưng làm ra vẻ không giỏi chi cả, không tài đức chi cả, để làm lạc hướng nhận định của địch và của những người bạn khó tin. Như vậy thì lại càng phải thán phục nhiều hơn. Bởi vì lúc này chưa phải là lúc Miền Nam đem hết sức mạnh của mình ra chịu một thử thách quyết định và cuối cùng.

Lý luận cách nào, chứng minh cách nào, thì chúng ta cũng thấy rằng Miền Nam yếu mà mạnh, hiện đang yếu nhưng có thể sẽ rất mạnh. Những đối thủ của Miền Nam hiện đang rất mạnh nhưng cũng mạnh đến thế mà thôi. Mạnh đến thế mà chưa làm nên trò trống gì. Mạnh như Mỹ mà không thắng được tại Miền Nam trong 6 năm tham chiến với nửa triệu quân đánh 300.000 quân, cho nên bây giờ Mỹ thấy mình yếu, không thắng được bèn tính chuyện giao lại trách nhiệm chiến tranh cho người M.Nam, lính Miền Nam. Như vậy là ta có thêm 1 bằng chứng rằng Miền Nam có những sức mạnh ít ai thấy nhưng nhiều người sợ. Mạnh như cộng sản với một guồng máy lãnh

đạo tinh vi, qui củ, đã đong Vienna toàn lực, xử dụng mọi khả năng và mọi mưu thuật, mà cũng chỉ làm được có thể ma thôi, nghĩa là chưa ra gì cả, thi cộng sản mạnh mà yếu, mạnh bây giờ nhưng không bảo đảm mạnh ngày mai.

Không gì đáng buồn bằng khi nhìn vào sức mạnh, vào tài ba của một người hay một tập thể, mà phải nhìn nhận rằng mạnh thì quả có mạnh, nhưng chỉ mạnh có thể mà thôi. Những đối thủ và bạn bè của Miền Nam hiện đang được nhìn nhận, và cũng đã tự nhìn nhận như vậy đó.

Khi Mỹ tính chuyện giảm Mỹ hóa và Việt hóa chiến tranh thì Mỹ đã nhìn nhận mình mạnh quá có mạnh nhưng chỉ mạnh có thể thôi, và sức mạnh chỉ làm được đến thế mà thôi. Cộng sản khi đòi nói chuyện

với Mỹ thì đã tỏ ra khiếp sợ Miền Nam. Trước đó cộng sản định nịnh hòa đàm phải là hòa đàm 4 phe, chứ không phải 2 phe, thì họ đã nhìn nhận sức mạnh của Miền Nam. Họ nhìn nhận trước rồi sợ sau, cho nên không dám đối diện với Miền Nam, mà lại muốn đối diện với Mỹ, như vậy cộng sản đã nhìn nhận Miền Nam ít ra cũng mạnh ngang với Mỹ, nghĩa là mạnh lắm.

Trong cái yếu đã có cái mạnh.

Những cái yếu của Miền Nam được kể ra nhiều lắm, nhiều lần lắm từ anh nhà báo hạng bét, đến người chính khách quan trọng. Cái

yếu đó là khoảng trống chính trị, là chế độ thiếu nền tảng rộng rãi, kém tinh cách đại diện toàn dân. Cái yếu đó về mặt quân sự còn là sự kém hiệu năng, kém tinh thần chiến đấu, kém khả năng chỉ huy của quân đội.

Lý luận trên kia đòi hỏi một căn bản cần thiết để có thể đúng: quả thực khoảng trống chính trị có phải là bằng chứng của sự yếu không ? quả thực sự kém hiệu năng, kém tinh thần, kém chỉ huy có phải là bằng chứng của sự yếu trong một quân đội không ? Có thể như vậy, nhưng cũng có thể không phải như vậy.

Chúng ta thấy Napoleon giỏi lâm, Quang Trung tài lâm, Không Minh mưu trí lâm. Cho nên sau Napoleon nước Pháp hết giỏi được, sau Quang Trung VN hết tài được, và sau Không Minh nhà Hậu Hán hết mưu trí được. VN không có lãnh đạo chính trị và quân sự giỏi, cho nên ngày mai vẫn có rất nhiều hy vọng sẽ có người giỏi hơn ra làm chính trị và làm chiến tranh.

Vì nền chính trị Miền Nam bị chê là có nhiều khoảng trống (giáo sư cựu bộ trưởng Trần Ngọc Ninh kề ra ba cái khoảng trống) cho nên Mỹ không biết buộc giây dui vào chỗ nào mà giật cho hay, cho nên Cộng Sản không biết đánh vào chỗ nào mà hạ cho được. Bình thư có điều tối kỵ : đánh một kẻ thù không biết ra sao, không rõ ở chỗ nào, không chắc có thực lực gì. Đối với những kẻ thù của Miền Nam, thì Miền Nam đang là sự hư ảo đó. Ai muốn chi phối Miền Nam cũng không biết cột giây vào những đầu mối nào cho phải phép. Ai muốn đánh thắng Miền Nam cũng không biết phải đánh vào chỗ nào

CHUYÊN IN :

danh thiếp, thiệp cưới, lịch mạ vàng, phong cảnh... 1970

RẺ - ĐẸP - MỸ-THUẬT

CƠ SỞ ĂN LOÁT NGHỆ THUẬT

196, VÕ TÁNH — SAIGON — Đ.T. 90.570

cho chắc ăn. Đánh vào Saigon, vào Huế, hay vào Cần thơ cũng không chắc đã đánh vào đầu, và tim, vào phổi của sức mạnh Miền Nam. Cột giây dùi ở Saigon hay ở đâu cũng không có chắc đã cột giây dùi vào cổ nhân dân Miền Nam. Người ngoài và kẻ thù của Miền Nam không biết tìm đâu ra nguồn gốc và trung điểm của sức mạnh Miền Nam, để mà chỉ phổi, hay đẽ mà diệt.

Miền Nam không có lãnh tụ đại tài cho nên có ai lỡ chết thì chẳng hại gì. Miền Nam không có tổ chức vững chắc qui củ nào cả, cho nên chỉ phổi được bắt cứ đoàn thề nào cũng không chắc chỉ phổi được Miền Nam.

Đó là trong cái yếu của miền Nam đã có cái mạnh. Trong những khoảng trống chính trị, và quân sự, cũng có những cái huyền diệu hóa giải được mọi đòn thù. Điều này đã

ĐAU GAN ! YẾU GAN

Nhức đầu mắt ngứa, ăn không ngon, chậm tiêu hóa, nỗi mè day, nỗi mực ở mặt, nóng trong mình, bón uất, ban ngứa, Vàng da, dùng thuốc :

TRỊ BỊNH GAN Quảng An Hòa

(Số 1 dê trị gan và số 2 dê bò gan)
Có bán ở các tiệm thuốc Bắc - K.N số 617
ngày 18-12

AI ĐÃ BỊ BỊNH ĐAU TIM
thường hay bị : hồi hộp choáng váng xây xắn mệt lá, ngát xiu, bị mệt bất thường, về đêm thường mất ngủ giật mình sợ hãi, suy giảm thần kinh nên dùng thuốc : BỔ TIM Quảng An Hòa để trợ tiếp an toàn (Có bán ở các tiệm thuốc Bắc) K.N số 616 ngày 18-12.

HO ! SIENG ! Các chứng SIENG kinh niên, ho cảm, ho đàm, khan, ho ran, tức ngực, ho nhiều ban đêm, ho lâu ngày, ho sặc hảy dùng thuốc Ho : QUANG AN TIEN (có bán ở các tiệm thuốc Bắc).
Đ.T. : 90.722-K.N số 613 ngày 18-12-63

Làm cho da mặt được mịn màng.
Hết mụn có tàn nhang

Hãy dùng MỸ DIỆN CAO

(Thuốc xức mun QUÀNG AN HÒA)
Mỹ phẩm cần thiết cho nữ giới cũng như nam giới, mặt hết mụn, vết nám nhăn, nhợn sần, tàn nhang trên da mặt ra nắng không nám đen, bảo vệ da mặt được triết không già (Có cầu chừng tại Tòa Thương mại cầm bát chửng và già mao).

Tổng phát hành Nhà thuốc :

QUÀNG AN HÒA

169 Lê Văn Duyệt Saigon — K.N số : 1250 ngày 28-6-65

được chứng minh về chính trị và quân sự.

Pháp dụng lá bài Bảo Đại, nhưng đó là lá bài thối đã không giúp ích gì cho Pháp. Mỹ dùng lá bài họ Ngô, nhưng rồi chính Mỹ đã không hài lòng với lá bài đó, và bây giờ Mỹ và cộng sản cùng hoang mang chẳng biết còn nên dùng lá bài nào, còn nên dựng lá bài nào, hay là diệt lá bài nào. Chẳng có lá bài nào thực sự là lá bài quyết định của miền Nam. Một lần, tôi đã viết rằng những khoảng trống và những sự yếu kém của Miền Nam thực sự đã tạo thành một đại dương làm tiêu tan mọi sức mạnh thù nghịch và bất hảo. Những khoảng trống và những yếu kém đó đã đặt thành những điều kiện tốt cho một chiến lược gọi là chiến lược khoảng trống. Những đạo quân hung mạnh của Napoleon và Hitler đã chỉ rời vào khoảng trống đất đai và mùa đông Nga mà tan tành. Khoảng trống của Miền Nam còn huyền diệu hơn và bí hiểm hơn, đã từng làm tan tành mọi mưu cơ thống trị của Tầu, của Pháp và của bất cứ đạo quân chính phục nào. Chúng ta cũng đã thấy cộng sản vào chiếm cố thành Huế, bao vây dinh Độc Lập, nhưng không chiếm được không bao vây được sức mạnh của Miền Nam, và cộng sản đã thua, và cố thành thì còn đó, dinh Độc lập vẫn còn đó, và Miền Nam cũng chẳng mất mát gì bao nhiêu.

Bởi vì chẳng có cách gì làm tệ hơn, xấu hơn được nữa.

Và cả những cái làm tệ, làm xấu, cả những người làm tệ, làm xấu cũng có ích trong việc tạo sức mạnh cho Miền Nam, bằng cách bày ra thật nhiều mặt hàng. Cứ bày ra thật nhiều mặt hàng, không cần phải là những mặt hàng tốt, mặt hàng đẹp, thì cũng có ích lợi cho sự chọn lựa và chọn lựa theo lối dễ dàng nhất, đơn giản nhất là loại trừ. Nhìn loại đã tiến bộ bằng phương pháp loại trừ. Người thái cõi cừ thử tất cả mọi thảo mộc tất nhiên tim được cây lúa, và những cây có trái ngọt ngọt. Bây giờ đã chọn người tài đức Miền Nam cũng chỉ cần thử và loại trừ những kẻ không xài được, tất nhiên phải có lúc tim ra kẻ xài tạm được, và cuối cùng sẽ tìm ra kẻ xài được nhất, tốt nhất.

THÂN TẶNG

VỢ : Em vừa đi phố v.v., có chai thuốc này tặng anh.

CHỒNG : Thuốc gì vậy em ?

VỢ : Thuốc xức khỏi rụng tóc.

CHỒNG : Coi kìa, anh đâu có rụng tóc mà xức thuốc này ?

VỢ : Nhưng anh có thể tặng cho cô thơ ký anh. Mỗi lần anh ở sở v.v. tóc có dính áo anh nhiều lắm,

Nhưng sự hồn đòn là động cơ

thay đổi, và sự kém cỏi là nền tảng sự tiến bộ. Mỗi hồn đòn bùi buộc dẫn đến một thay đổi, và vì tình trạng trước là yếu kém thì sự thay đổi tạo ra tình trạng kế tiếp bùi buộc phải khác hơn, mạnh hơn. Những hành động, những chính sách của Miền Nam được chè là sai lầm, không hiệu quả, và như thế cũng là đồng nghĩa với yếu kém. Không đúng như vậy đâu. Vì những hành động, những chính sách hôm qua và hôm nay sai lầm, không hiệu quả, cho nên bất cứ hành động hay chính sách nào của ngày mai cũng phải khác hơn, hay hơn, tốt hơn. Con đường của Miền Nam từ trước là con đường đi xuống đến chỗ yếu kém tối tệ nhất, vày thi không cần làm gì khác chỉ cần tiếp tục đi, bất chấp phương hướng, cũng sẽ dẫn đến chỗ sáng hơn, tốt hơn. Bây giờ Miền Nam làm gì thi cũng là làm tốt hơn hay hơn.

Con gái thời nay lại biết làm đẹp lồng lẫy, can không nỗi. Ra đường các cô làm chúa mắt đàn ông vi vu, ngực phơi dày. Đàn ông thi vốn có máu tham, nhưng phải tội ngày thơ « tai phàm mặt thịt » khó dò được thực hư vi các cô bảy giờ tra xài của già. Thân thể được chia làm ba phần : đầu ny'on, mình nhựa dẻo, tay chân mông bằng cao su mút v.v... Vớ phải toàn của già thi buồn ba đời.

Còn vớ phải thứ đẹp thiệt thì đúng là phúc 70 đời. Có vợ đẹp dát đi « chung cõi đèn » cho nó le với bà con làng nước, thi nhất minh, nhì thiên hạ rồi. Nhưng ngắn nỗi, có cô vợ đẹp, cô ta cứ tối ngày lò o bế cái dung nhan, bỏ chồng dứt khuy khoe rốn, con ăn cơm khè cá cháy khét lòi xương. Có vợ đẹp còn nỗi lo, có đi lâu ngày, bà bỏ nhà, bỏ con cuộm đồ đặc đi theo « Tiếng gọi của trái tim » lại mất công tổn tiền đi đăng mấy giống văn nghệ rao vặt trên báo. Chưa kể khi có bà vợ đẹp, gặp bà cho ăn cháo lú xui đại minh đi ăn cá, tham những rồi khi cơm không lành canh không ngọt, bà lại đi tố mình thi có nước vào ngạch.. Chí Hòa !

Còn kén một bà vợ quá xấu dù có garangi mẩy món công dung ngôn hạnh thi kẽ như phúc nǚ. Nhưng thời này khó có bà an phận kiều đòn lâm. Lòng chàng vớ phải một bà vừa xi vừa chua ngoa làm điệu, làm đóm rởm, động tí là dở ngôn vỗ miệng vỗ tay chân thi minh lại càng đi tự tử sớm !

Ngược với yếu kém hồn loạn thi chỉ có thể là mạnh mẽ hơn, không thể nào lại còn có thể tệ hơn, loạn hơn thế này được. Vậy là Miền Nam được phép sống với mọi hy vọng mở rộng.

Chuyện đàn bà...

(Tiếp theo trang 37)

vợ như ý quả là làm một cuộc du hành lên cung tráng. Các cô bảy giờ đáng sợ lắm. Giữa cái thời buổi minijupe cao tới háng, thi đào đâu một mẫu vợ ngoan, mẹ hiền. Đồng tiền lại có sức mạnh vạn năng cứ thấy mấy bà OK với Méo với Phi với Đại hàn là phát run rỗi.

Con gái thời nay lại biết làm đẹp lồng lẫy, can không nỗi. Ra đường các cô làm chúa mắt đàn ông vi vu, ngực phơi dày. Đàn ông thi vốn có máu tham, nhưng phải tội ngày thơ « tai phàm mặt thịt » khó dò được thực hư vi các cô bảy giờ tra xài của già. Thân thể được chia làm ba phần : đầu ny'on, mình nhựa dẻo, tay chân mông bằng cao su mút v.v... Vớ phải toàn của già thi buồn ba đời.

Còn vớ phải thứ đẹp thiệt thì đúng là phúc 70 đời. Có vợ đẹp dát đi « chung cõi đèn » cho nó le với bà con làng nước, thi nhất minh, nhì thiên hạ rồi. Nhưng ngắn nỗi, có cô vợ đẹp, cô ta cứ tối ngày lò o bế cái dung nhan, bỏ chồng dứt khuy khoe rốn, con ăn cơm khè cá cháy khét lòi xương. Có vợ đẹp còn nỗi lo, có đi lâu ngày, bà bỏ nhà, bỏ con cuộm đồ đặc đi theo « Tiếng gọi của trái tim » lại mất công tổn tiền đi đăng mấy giống văn nghệ rao vặt trên báo. Chưa kể khi có bà vợ đẹp, gặp bà cho ăn cháo lú xui đại minh đi ăn cá, tham những rồi khi cơm không lành canh không ngọt, bà lại đi tố mình thi có nước vào ngạch.. Chí Hòa !

Còn kén một bà vợ quá xấu dù có garangi mẩy món công dung ngôn hạnh thi kẽ như phúc nǚ. Nhưng thời này khó có bà an phận kiều đòn lâm. Lòng chàng vớ phải một bà vừa xi vừa chua ngoa làm điệu, làm đóm rởm, động tí là dở ngôn vỗ miệng vỗ tay chân thi minh lại càng đi tự tử sớm !

Muốn lựa cô học cao thi sợ tối vào mùng bị giảng toàn công thức, rồi lại bị thêm chứng đau đầu mất ngủ. Lấy cô học ít ủ ú các cách thi sợ bị chè là què..5 cục.

Lấy một cô để cai lo nội trợ quanh quần với chồng con thi sợ lanh lanh cùi vi bắt thiện rảnh rang

quá cô lại vác tiền đi đánh bài giờ. Còn lựa cô đi làm ngại mấy bà có được tí tiền cùm làm chánh coi... chồng con như mèo chó. Chưa kể mấy bà lười tò, lấy cờ đi làm, bỏ phế việc nhà và ngny nhất là sợ gấp phải mấy xếp 35 cuộm mất cờ vợ quý !

Muốn kén cô vợ trường túc thì lo khi đi đứng song phương phải nhón gót ; cưới cô vợ lùn thi sợ bà đẻ khó khăn. Chọn cô mập thi tránh sao khỏi tụi bạn quỷ xăm xí: lái xe mồi bánh, vác thùng tò nò, còn kén cô gầy minh hạc xương mai coi cho « nốp » thi ngán khi gần nhau àu yếm lại sờ vào... cày xương, hết hứng thú.

Bởi vậy « cứ ăn tại trại, ngủ tại công đường » cho nó yên thân. Sở các cô l.m !

Các chị coi đàn ông họ nhận xét về đàn bà con gái chúng mình có đúng không ? D.T.

ĐÃ PHÁT HÀNH : MÊ - TRƯỜNG - DẠ

Thi phẩm của Trần Đồng Vọng — gồm 150 bài thơ chọn lọc với 10 bài thơ viết tay, thủ bút của tác giả, 12 phụ bản giá trị của :

Tú Duyên, Hoàng hương Trang, Vũ Hồi, Trọng Nội, Trần đình Thụy, Trịnh Hưng, Ngô viết Thủ, Trần đình Cử, Trần cao Linh, Nguyễn cao Đàm, Kha thùy Châu, Volongte, Bùi xuân Uyên.

Đặc biệt : 1 tác phẩm HÓA THÂN — hình bán thân của tác giả dưới ống kính tài hoa của nhà danh họa Vũ Hồi, 4 bài thơ đặc ý nhất do nhạc sĩ Trịnh Hưng và Trần đình Cử cảm tác và phổ thành nhạc bản.

Gồm ba bản đánh dấu : Tắc xuân, Mây trắng, Mê trường dạ

Ấn bản thường giá : 300d.
Ấn bản đặc biệt giá : 500d.

Đánh dấu LINH ĐÀI,
in trên giấy quý

Tổng phát hành :
nhà sách KHAI TRÍ

Xã Hội lè phè...

(Tiếp theo trang 4)

Đã, không biết, em vô rạp một lúc thi buôn ngủ quá, em ngủ luôn. Đã lè phè không chịu đi học, lại còn lè phè tới mức bỏ ra năm chục mua giấy vò rạp, rồi lại không coi phim. Đến thế thì lè phè cũng quá cõi!

Trong báo Đời số trước Kha trấn Ác của bồn báo đã mô tả tình trạng nhiều nhà văn, ký giả bây giờ không có lý tưởng gì, mà vẫn cứ viết, vừa viết vừa «dách». Đó cũng là một loại lè phè. Lè phè ở đây là một thứ lý lوم trộn trộn, lười linsk về tinh thần lè phè trong hành động, có thứ lè phè về tư tưởng. Nhưng dù logi nào, thì cái anh chàng lè phè cũng là một thứ rất chướng, rất ngang, kiểu như ta gọi là «ngang phè phè» mà cái chướng và ngang đó lại được mọi người mặc nhiên chấp nhận.

Có một loại người mà chúng ta thấy ít lè phè hơn cả. Đó là loại người làm ăn sôi. Gọi là làm ăn sôi nghĩa là hầm hở làm ăn để cướp lấy một mồi lợi lớn thật gấp, rồi đem sài ngay chẳng

hẹn như một số ông dân biếu chạy áp phe chánh trị rồi mang tiền đi đánh phè. Chẳng hạn những nhà buôn đánh hơi thời vận kinh tế rồi đi đầu cơ. Chẳng hạn những tay chạy áp phe Mỹ, áp phe Nhật v.v. Xét trong đoán kỳ thì họ có vẻ là những người hầm hở làm ăn. Nhưng xét trong trường kỳ thì quả thiệt họ cũng lè phè vô cùng, lè phè ở đây là không quan thiết gì đến tưồng lai, không lo âu gì đến xã hội...

Tóm lại, lè phè là một hiện tượng muôn mặt. Lè phè là một trạng thái tinh thần. Lè phè là một thái độ sống. Ta tự hỏi cái tinh trạng, cái thái độ đó vì đâu mà ra?

Cuộc chiến tranh hai tầng

Cuộc chiến tranh đang tàn phá xã hội Việt Nam có thể coi như có hai tầng. Tầng dưới là những tàn phá về vật chất! nhà cửa, mìa màng, rừng rú, lâm phát, đì điếm, và bệnh phong tinh, trộm cướp và trẻ em phạm pháp... Tầng trên là những tàn phá về tinh thần: tranh chấp ý thức hệ, những ý tưởng bị lợi dụng những hào

khi cách mạng bị bội phản, những tuỗi thơ bị ô nhiễm.

Một yếu tố quan trọng tạo nên trạng thái lè phè là sự mệt mỏi vì chịu đựng cuộc chiến tranh quá dài, với những hậu quả về kinh tế xã hội của nó.

Cái gọi là «tâm lý hè», chiến mà người ta thường miêu tả ở Âu châu sau 2 trận thế chiến, thì ở Việt Nam bây giờ đã có, dù chiến tranh chưa chấm dứt. Lý do là cuộc chiến tranh ở Âu châu thời đó chỉ kéo dài 5,6 năm. Có lẽ sức người ta chịu đựng một cuộc chiến tranh khoảng 5,6 đến 10 năm là vừa đủ. Kéo dài quá thì trái với thói quen, bản tính của nhân loại.

Trước hết là sự mệt mỏi vì lo sống, lo chết, lo pháo kích, lo đạn lạc bom rơi, lo hành quân chạm địch, lo mìn nổ, lo plát tích pháo hoại. Tình trạng bình thường mỗi gia đình Việt Nam đều có đóng góp một cái tử thi vào trong công cuộc chiến đấu ghê gớm này.

Phó sản thứ nhất của chiến tranh là tình trạng suy sụp về kinh tế. Chúng ta chưa đến nỗi đói lảm, nhưng mà lo bị đói thi nhiều, lo nhiều lần, lo nhiều năm, và nhiều người lo. Tiền mất giá. Phàm vật khan hiếm, làm ăn không chẽ chẽ. Đó là nỗi mệt mỏi trường kỳ bâng.

Phó sản thứ hai là tình trạng tan rã của Xã hội. Những cơ cấu xã hội đưa nhau xụp đổ vì mất nền móng, bặt gốc rễ: gia đình tan rã, học đường giao động, tôn giáo lung lay, hàng xóm chia rẽ và giết lân nhau, tình trạng chia rẽ lan tràn vào tất cả các tôn giáo, đảng phái, hội đoàn, nghề nghiệp..những con người bặt rẽ, mất gốc đang lang thang ngoài xã hội như một trẻ em vòi gia đình, một cô gái què ra tinh, một anh lính bỏ đơn vị, một học sinh trốn khỏi nhà.. tất cả cùng trại hại vào trại tự xã hội và cả trại tự tinh thần của xã hội.

Cái trại tự tinh thần đó, thực sự thì chúng ta chưa có. Chúng ta đang đi tìm, từ đời Phạm Quỳnh, Trần Trọng Kim đến giờ, chúng ta vẫn còn đang đi tìm. Xã hội ta không cẩn nhà không có gốc, đang đi tìm cái gốc. Nhưng công việc tìm kiếm đó không diễn ra bình thường vì

trên con đường đi tìm; đầy những chông gai, hầm hố, mìn bẫy.

Một đằng là sự xung khắc triệt để đến độ tiêu diệt lẫn nhau của những nền tư tưởng, ý thức hệ. Đằng khác là những lý tưởng bị phản bội. Tính ra thì những người hai mươi tuổi đã bị phản bội một lần: cuộc cách mạng 1963 với bao nhiêu hào khí của nó đã bị bô lõi, mà khi những hào khí, nhiệt huyết bị bô lõi thì chúng sẽ quay trở lại hỷ hoại tâm hồn. Tuổi ba mươi ít nhất cũng bị phản bội hai lần: Năm 1954 và năm 1963. Còn những người trên tuổi bốn mươi thì bị phản bội ba lần 1945-1954 và 1963. Không một tinh nhân nào bị phản bội đến hai, 3 lần mà không trở nên 1 tay thất tinh chuyên nghiệp: người nam có thể đi làm ma cô, ăn cướp còn người nữ có thể đi làm điếm. Hoặc chọn con đường ôn hòa, lương hảo nhất, là trở nên lè phè, lỵ lوم,

Xã hội không nóc của chúng ta đang đi tìm lấy một cái nóc (Mà tinh trạng lè phè là một trở ngại, khiến chúng ta không còn muốn

đi tìm nóc). Trong khi

tiểu thư, với nền văn minh của sứ sự nhàn rỗi. Nhiều anh em chúng ta, thành tâm hoặc vô tình, đã mang cái thượng tầng kiến trúc đang thành hình của những xã hội hậu kỹ nghệ đó, đem lắp vào một cơ cấu hạ tầng là xã hội tiền kỹ nghệ ở xứ ta, (mà những tai ương do chiến tranh đang dày lui nền kinh tế chậm tiến hơn nữa).

Vậy thì lè phè...

Không cần phải là nhà đạo đức nghiêm khắc lắm, chúng ta cũng thấy rằng: Vậy thi Lè phè là một bệnh của xã hội bệnh hoạn.

Nhưng thực ra lè phè cũng chính là một phương thuốc. Đó là một phản ứng tự vệ của một

CON NHÍM ĐA TÌNH

Một con nhím giữa đêm hùng tĩnh mà đi tìm bạn lòng. Lặng thang mãi, nhím thấy một bàn chải già đẽ ngửa bên gốc cây, bèn hí hót chạy tới leo lên. Rồi mắc cõi, vội vã tụt xuống nói khẽ để chữa thận:

— Ở đời, ai mà chờ có lúc làm

NHÀ HÀNG ĐỒNG KHÁNH

Số 2 Đại lộ Đồng Khánh

Đ.T 36.156

NƠI LÝ TƯỞNG CỦA CUỘC ĐỜI VÌ NHỮNG ĐẶC ĐIỂM

- PHÒNG CƯỚI RỘNG RÃI
- PHÒNG ĂN DIANE AND ENDYMION VỚI KHUNG CẢNH ÂU-CHÂU 100%
- PHÒNG TRÀ TƯƠI-VUI, NHẠC ĐIỆU QUYẾN RŨ
- PHÒNG NGỦ ẨM CÙNG MÁT MẺ

GIÁ LẠI RẺ HƠN MỌI NƠI

UỐN TÓC PHỤ NỮ

- Do các chuyên viên phụ nữ đảm nhận
- Cắt uốn hợp thời trang
- Giá uốn từ 500 đồng
- Có điện riêng

479, Phan Đình Phùng SAIGON — Đ.T. 99.991

Rosetta

xã hội, cũng giống như phản ứng tự vệ của cơ thể sinh ra các bạch huyết cầu.

Lè phè chính là một phản ứng có tính cách đe kháng thụ động của mọi người, chống lại xã hội đang làm khổ họ, chống lại chính bản thân họ bắt lực không làm chủ được đời mình.

Cái thái độ không kỷ luật, không trách nhiệm, không lý tưởng lười hành động, lười suy nghĩ, lười phán đoán, của những con người lè phè, chính là dấu hiệu của một cuộc đe kháng ám thầm có thể nở lên thành một cuộc đe kháng mãnh liệt, một cuộc nổi loạn nếu thời vận thúc đẩy. Cái lực lượng tiêu cực đó có thể biến thành một lực lượng tích cực.

Chúng ta có thể bắt chước giọng tiên tri đề cao tiếng hò lớn: «Hời những kẻ lè phè trên thế giới, hãy tập hợp lại »

CINE, TIVI...

(Tiếp theo trang 33)

Nhưng Gabrielle cũng đòi rời Argelès gặp Christian và chung sống với nhau. Lần này cha mẹ Christian lại đòi con rời Montpellier và đặt cậu bé dưới quyền kiểm soát của ông bà nội. Christian üz quá, và vì sắp được 18 tuổi, cậu tuyên bố khi chẵn 18t sẽ chính thức thành hôn với Gabrielle. Do đó cho mẹ Christian đã truy tố Grabelle Ruffis về tội dụ dỗ trẻ em vào cõi đường dây đăng vụ án đã được xử như trên, đưa tới cái chết của Gabrielle. Một nàng Marthe một Le Diable au corps của năm 1969.

Le Diable au corps 1969 ?

Đã có người nghĩ rằng tương lai gần đây sẽ có một nhà sản xuất phim sẽ sao nguyên bản mới tình trắc trở của cặp Gabrielle Christian đem lên màn bạc giống như cuốn phim Le Diable au corps mà Claude Autant Lara đã thực hiện theo cuốn tiểu thuyết của Raymond Radiguet, để cho giới hâm mộ điện ảnh thưởng thức, nhất là họ sẽ cảm thông đứng về phía những kẻ yêu đương để phá đổ thành kiến đồi «trùng phạt tình yêu» giữa một thời đại mà người ta nói tới tình yêu còn hơn cả nói tới bánh mì.

CHÀNG HAI.

HEPACHAUT

VUI VẺ
TUỔI TRẺ
DA DỄ, MỊN MÃNG

NƯỚC CỐT ARTICHAUT
NƯỚC CỐT GAN BÒ TƯƠI

SINH TỐ B12
SINH TỐ B1
SINH TỐ B2
SINH TỐ B6
SINH TỐ PP
SINH TỐ D2

VIỆN BAO CHẾ HADZER

YÊU GAN
GÂY ỐM, MẤT NGỦ
MỤN Ở MẶT
NGỨA MỀ ĐAY
THIẾU MÁU
LAO LỰC
TÁO BÓN
DƯỠNG THAI
MỎI MỆT

KH SỐ 73 M BYT-Q.CDP.

midol

TRI CÁC CHỨNG ĐAU NHƯ
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CÙM, ĐAU LÚC CÓ KINH

Có bán tại các nhà thuốc Tây

KH SỐ 82 BYT-Q.CDP.

Thời gian thay đổi,
COGNAC
MARTELL
trên 250 năm
danh tiếng
không thay đổi

Mọi người
đều thích

Cognac
MARTELL

PHONG NGÚA

Ghè chốc, lờ lõi, gãi tới đâu ăn lan tới đó
KHÔNG PHẢI THOA PHẾT SƠ SÀI
NGOÀI DA MÀ HẾT, DẦU CÓ HẾT
CHỖ NÀY CÙNG LỜ LẠI CHỖ KIA

Nên uống :
Giải Phong Sát Độc Hoàn
ÔNG TIỀN
TRÊN 30 NĂM DANH TIẾNG
Hỏi các tiệm Hoa - Việt có bán lẻ
NHÀ THUỐC ÔNG TIỀN
P.L. CHOLON K.N. BYT S6 816 — 21-8-82

Một nhát mìn Tân Kỳ làm chấn động
trong ngành Mỹ phẩm, và khách
hảo hoa phong nhã chờ đợi từ lâu:
NUOC HOA XIT *
Inlime
* BẢO CHẾ TÌNH VỊ THEO CÔNG THỨC CỦA MỸ.
* MÙI THƠM QUÝ PHÁI SANG TRỌNG
DỊU BÈN NHỎ VỚI CHẤT HIBISCONE.

PARFUMERIE - SAVONNERIE VINA
SPRAY MIST VINA
PARIS FUMERIE - SAVONNERIE VINA

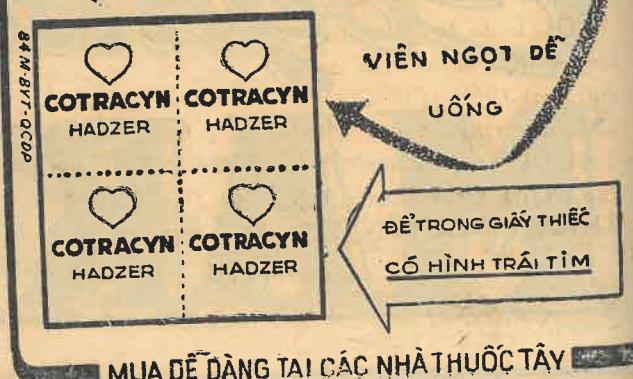

VIÊN NGỌT DỄ UỐNG COTRACYN

SỰ
CÔNG HIỆU
MÃNH LIỆT
CỦA
2 TRỰ SINH
(TETRACYCLINE + CHLORAMPHENICOL)
3 KHÁNG SINH
(SULFAMIDES)
SINH-TÔ B12

Trị bệnh:

- BAN NÓNG - BAN CUA
- THƯƠNG - HÀN
- CẨM HO - SỨNG PHỔI
- NHIỄM VI - TRÙNG
- GHẺ LỞ LOÉT - VẾT ĐAU
SỨNG MÙ - LÂM ĐỘC

Kỹ Nghệ Thức Uống Việt-Nam MERRY REALM

Sản xuất các loại nước giải khát đựng
trong chai nhựa dẻo (Plastique)

- **Nước cam**
- **Nước thơm**
- **Sữa trái cây**
- **Yaourt**
- **Kem**

Văn phòng : 116 Gia Phú Chợlớn

Điện thoại : 36.756

Trung tâm bán lẻ :

43 Tổng Đốc Phương Chợlớn
(NHÀ MÁY 100/26 BÌNH THỚI QUẬN 11)
Đ.T. 50.493

Chỉ cần đoán trúng... là ai cũng có thể...
Chiếm giải thưởng: 500.000d.

BỨC HÌNH CHIM TRÊN ĐÂY ĐÓ LÀ CHIM GÌ ???

CHIM YẾN ? CHIM ÉN ? CHIM BỒ CÂU ? CHIM GÁY hay CHIM CU ?

HOẶC CHIM GÌ TÙY Ý NHẬN XÉT — XIN ĐỌC KÝ ĐỊA CHỈ DƯỚI ĐÂY :

Ông lo âu trong hạnh phúc? Ông mặc cảm không dám lập gia đình? Ông lạnh nhạt trong yêu đương?
Ông e thẹn không dám nói ra? Ông hãy mua ngay «BƠM TAY DOVE» Natural Method một sáng chế
mới nhất 1969, TỰ CHỮA LẤY DỄ DÀNG các bệnh: Bất lực, liệt dương, di tinh già yếu v.v...
Chỉ chữa trong 2 tuần, lâu nhất là 2 tháng, KHÔNG CHÍCH, KHÔNG UỐNG, KHÔNG THOA
THUỐC — có 2 loại, loại A BƠM DOVE giá 1800đ. bảo đảm ORIGINE kết quả 100% (đặc điểm
của BƠM DOVE màu trắng khi BƠM không sút nắp) loại B BƠM H.P. 1.500đ. Hỏi CHÂU
THÀNH NGUYỄN 523 Trần Hưng Đạo Saigon (gần Nancy. Muốn hỏi riêng nhớ kèm tem).

MỜI LẠI COI NHIỀU THƯ GỬI ĐẾN CÁM ƠN LÀM BẰNG CHÚNG

CẦN ĐẠI LÝ các tỉnh : Có bán tại 35B Pasteur ĐÀ LẠT: 26 Thống Nhất BÌNH TUY

* cắt miếng báo này lại mua DOVE được tặng thêm .. đồ ?

**Viện
uốn tóc BANGKOK**

PHÒNG LẠNH

Số 4, Nguyễn Trung Trực — Saigon
Ngang nhà hàng THANH THẾ
Đ.T 92115 — 927261224

Do : **Cô HỒNG HẠNH**
Tốt nghiệp ngoại quốc
đảm nhiệm

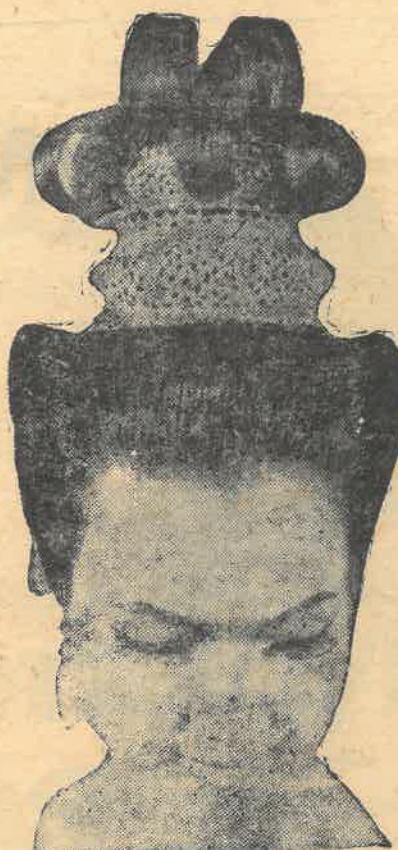
Nhiều kiểu mới lạ tân kỳ hợp với phụ nữ thời đại

Đặc biệt : TRANG ĐIỂM CÔ DÂU DẠ HỘI

NHẬN HỌC VIÊN

Chủ nhân kính mời
HỒNG HẠNH

XIN CHÚ Ý : Mọi tuần nghỉ ngày Thứ Ba

TAILOR'S

CHIẾN

ÂU-PHỤC
ĐỢT SỐNG MỚI

90, LÊ - VĂN - DUYỆT nối dài
(gần Ngã Ba Ông Tạ)

CORNELL
UNIVERSITY
JUN 8 1970
LIBRARY

CÉTONIC 500 mg
250 mg
sinh-tố C
BỒI BỒ CƠ THỂ
TĂNG THÊM SỨCKHỎE